

Curtea de Apel Ploiești
Decizii Relevante
Trimestrul III și trimestrul IV 2017

Întocmit
Grefier Statistician,
Elena Costache

Cuprins

Secția a II-a Civilă, de contencios administrativ și fiscal

- Subvenții primite de la bugetul local pentru energie termică. T.V.A. Aplicabilă
- Nivel de salarizare. Condiții legale
- Acțiunea pentru atragerea răspunderii patrimoniale a administratorului debitoarei. Momentul până la care aceasta poate fi formulată.

Secția Penală și pentru cauze cu minori și familie

- Suspendarea sub supraveghere a pedepsei. Caracterul obligatoriu al dispozițiilor art.92 alin.3 cod penal. Aplicarea pedepselor complementară și accesorie.
- Infracțiunea de conducerea unui vehicul sub influența alcoolului. Condiția de incriminare în raport de declararea neconstituțională a sintagmei ”la momentul prelevării mostrelor biologice”
- Contestația la executare. Cale de atac. Instanța competentă.
- Internare nevoluntară. Cale de atac.
- Abuz de încredere. Contract de leasing financiar. Elemente constitutive.
- Inadmisibilitatea apelului declarat împotriva încheierii pronunțate în temeiul disp. art. 341 alin.6 lit.) Cod procedură penală de judecătorul de cameră preliminară
- Infracțiunea de abuz în serviciu respingerea apelului. Neîndeplinirea condiției privind încălcarea legislației primare

Secția I Civilă

- Asigurări sociale. Cumularea beneficiilor acordate de lege în vederea reducerii vârstei standard de pensionare atât în considerarea handicapului persoanei care se înscrie la pensie (*art.58 lit. b din Legea nr. 263/2010*) cât și în considerarea prestării muncii în condiții deosebite (*art.55 din Legea nr. 263/2010*) prin raportare la domeniul de aplicare art. 60 al.2 din legea 263/2010.
- Cheltuieli de judecată. Punerea în întârziere a pârâtei Casa de Pensii are loc la momentul formulării acțiunii.
- Răspunderea patrimonială a salariatului. Riscul normal al serviciului – cauză exoneratoare de răspundere.
- Admisibilitatea cererii de chemare în garanție în litigiile de muncă
- Anulare decizie de imputare. Exonerarea de la plata indemnizației de șomaj necuvenit, precum și a dobânzilor și a penalităților.
- Efectul pozitiv al lucrului judecat, art. 1200 pct. 4 cu referire la art. 1202 alin. 2 din Codul civil de la 1864
- Contestație la executare vizând măsurile asigurătorii dispuse în cadrul procesului penal

Decizii Relevante

Trimestrul III și trimestrul IV 2017

Secția a II – a Civilă, de contencios administrativ și fiscal

[1] Subvenții primite de la bugetul local pentru
energie termică. T.V.A. aplicabilă

Index tematic: *Contencios fiscal*

Legislație relevantă : *art.137 alin.1 lit. a din Codul fiscal*

Rezumatul problemei de drept:

Subvențiile acordate de la bugetul local care au ca scop suportarea diferenței dintre prețul de achiziție a energiei termice de la furnizori și prețul de livrare a acesteia către populație se includ în baza de impozitare, potrivit dispozițiilor art.137 alin.1 lit. a din Codul fiscal, și deci sunt purtătoare de T.V.A.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția a II - a Civilă, de contencios administrativ și fiscal
Decizia nr.1443 din 12 septembrie 2017*

Prin sentința nr.790/29.12.2016 pronunțată de Tribunalul B. s-a respins ca neîntemeiată contestația formulată de reclamanta RAM B, în contradictoriu cu pârâtele AJFPB și DGRFPG.
Împotriva acestei sentințe a declarat recurs reclamanta RAM B.

Prin decizia nr. 1443 din 12.09.2017 Curtea de Apel Ploiești a respins recursul ca nefondat, pentru următoarele considerente:

Potrivit raportului de inspecție fiscală nr. F-BZ .../09.01.2015, în baza căruia a fost emisă decizia de impunere nr. F-BZ .../09.01.2015 de către A.J.F.P. B. – Activitatea de inspecție Fiscală, s-a stabilit suplimentar în sarcina de plată a reclamantei o taxă de valoare adăugată în sumă de 953.431 lei și accesorii în sumă de 13.822 lei, sume contestate de către aceasta.

RAM B. are ca principal obiect de activitate servicii de transport și distribuție a energiei termice preluate de la producătorul SC EE SA B. și furnizarea în regim de termoficare către populația municipiului B., facturând la un preț de vânzare inferior prețului de achiziție de la furnizorul SC EE SA B.

S-a mai reținut că, în perioada verificată, reclamanta a încasat subvenții de la bugetul local pentru acoperirea diferenței dintre prețul de achiziție a energiei termice preluate de la furnizorul – producător (SC EE SA B.), și prețul de livrare a acesteia către populația municipiului B. prin asociațiile de proprietari.

Prin urmare, în perioada verificată, organele de control au constatat că reclamanta a livrat energie termică populației municipiului B. la un preț inferior celui practicat de producătorul SC EE SA B., iar diferența dintre preț și cel impus de autoritate a fost acoperit prin subvenții acordate de la bugetul local al municipiului B.

Subvențiile însă au fost greșit considerate de petentă ca fiind scutite de TVA, iar decontul întocmit de RAM B. nu a prevăzut în subvenție și taxa pe valoarea adăugată.

Scopul subvențiilor acordate de la bugetul local a fost acoperirea diferenței dintre prețul de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei electrice livrate populației și prețurile locale de facturare a energiei termice furnizate populației prin sistemul centralizat.

În momentul încasării subvenției de la bugetul local, RAM B. avea obligația colectării TVA, deoarece subvențiile încasate de regie sunt legate de prețul energiei termice livrată populației, potrivit art.137 alin.1 lit. a din Codul fiscal cu modificările și completările ulterioare, motiv pentru care organele de inspecție fiscală, au stabilit TVA colectată în sumă de 953.431 lei aferentă subvenției în sumă de 3.972.629 lei.

În drept, cauzei îi sunt aplicabile disp.art.137 alin.1 lit. a din Legea nr. 571/2003 privind Codul Fiscal coroborate cu pct.18(1), lit. a și b, HG nr.44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal.

Ca urmare, petenta a considerat greșit că subvențiile sunt scutite de TVA, respectiv partea suportată de la bugetul local, decontul întocmit de aceasta nu a cuprins în subvenția solicitată și TVA aferentă, ceea ce a condus la încălcarea de către aceasta a prevederilor legale, anterior precizate.

Prin urmare, față de regimul juridic al subvenției acordate, respectiv diferența dintre prețul de achiziție a energiei termice de la furnizor și prețul de livrare a acesteia către populația municipiului B. și față de incidența dispozițiilor legale mai sus menționate, sentința recurată este legală, fiind dată cu aplicarea corectă a normelor de drept material, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază, nefiind contradictorii ori străine de natura cauzei.

Astfel, prima instanță a dat eficiență înscrisurilor depuse la dosar, iar la situația de fapt corect reținută a aplicat normele de drept în vigoare.

Susținerea reclamantei în sensul că sumele primite de la bugetul municipiului B. ar fi ajutoare de stat, acordate potrivit dispozițiilor OG 36/2006 și Ordinului MAI, MFP nr.2917/2009, iar nu subvenții este greșită.

Ca atare, temeinic și legal instanța de fond nu a reținut susținerea reclamantei că, potrivit căreia dispozițiile art. 137 alin. 1, din Legea nr. 571/2003 privind Codul de Procedura Fiscală, respectiv a prevederilor HG nr. 44/2004, pct. 18 alin. 1, au fost aplicate greșit de organul fiscal, ca ar fi aplicabile dispozițiile art. 9 din OG nr. 36/2006 și Ordinului MAI, MFP nr. 2917/2009 și ca sumele primite de la bugetul municipiului B. ar fi ajutoare de stat acordate potrivit acestor dispoziții legale, iar nu subvenții cum corect a reținut organul fiscal în actul de control.

Astfel, chiar în convenția de plată nr.17941/5.07.2017 încheiată între RAM B. și UAT Municipiul B., se precizează că suma de 953431 lei imputată reclamantei, reprezintă TVA la subvenția pentru furnizarea energiei termice către populație.

Cu privire la soluția pronunțată prin decizia nr. 3290/2014 de Curtea de Apel Ploiești, s-a reținut că obiectul, cauza și părțile sunt diferite, obiectul fiind anularea unei încheieri a CCB, iar părțile sunt reclamanta RAM B. și pârâta CCB, în timp ce, în cauza dedusă judecării, instanța a fost investită cu un litigiu referitor la aplicarea legislației fiscale.

Concluzionând, Curtea a reținut că, atâta timp cât subvenția este legată direct de prețul de livrare și s-a beneficiat de acesta, rezultă că sunt aplicabile dispozițiile art. 137 alin.1 lit. a din Codul fiscal, trebuia calculată TVA, iar obligația colectării TVA, față de caracterul imperativ al dispozițiilor legale, este independentă de motivul de recurs învederat de intimata-reclamantă, respectiv că nu a fost evidențiată TVA de către Consiliul Local B., cu ocazia furnizării subvenției.

*Autorul sintezei,
Judecător Rodica Duboșaru*

[2] Nivel de salarizare. Condiții legale

Index tematic: *Litigiu privind funcționarii publici*

Legislație relevantă :

- *art. 1 alin. (5¹) din OUG nr. 83/2014*
- *art.10 alin.1 și art.249 din Codul de procedură civilă*

Rezumatul problemei de drept:

În aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) din OUG nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, nivelul de salarizare ce va fi comparat, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în cadrul aceleiași autorități sau instituții publice în aceleași condiții, este nivelul de salarizare din luna decembrie a anului 2014, care, potrivit art. 1 alin. (1) și (2), s-a menținut la același nivel și în anul 2015. Schimbarea condițiilor menționate trebuie dovedită de către reclamant.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția a II - a Civilă, de contencios administrativ și fiscal
Decizia nr.2217 din 24.10.2017*

Prin sentința nr. 519 din 17 mai 2017 Tribunalul Buzău a admis acțiunea formulată de reclamantul BBV în contradictoriu cu IPMB, astfel cum a fost precizată și modificată ulterior, a obligat pârâatul la recalcularea salariului reclamantului, începând cu data de 1 mai 2015, în sensul de a stabili cuantumul salariului de bază la suma de 2 724 lei, la care urmează să se adauge clasele de salarizare aferente treptei/tranșei de vechime în muncă – treapta 3, respectiv 7 clase de salarizare x 2,5 %/clasă de salarizare, rezultând astfel salariul brut de bază în cuantum de 3 200 lei, sumă la care se adaugă sporul legal de condiții vătămătoare de 15 %, așa cum rezultă din dispoziția Primarului Municipiului B. nr. ... din 24 aprilie 2015 și a Anexei, parte integrantă a acesteia. A obligat pârâatul la calculul și plata diferenței de salariu dintre salariul calculat conform primului capăt de cerere și salariul efectiv plătit reclamantului, sumă ce urmează să fie actualizată la zi, la data efectuării plății, cu indicele de inflație și la plata dobânzii legale aferente acestei sume, precum și să-i plătească

reclamantului suma de 50 lei, cu titlul de cheltuieli de judecată, reprezentând taxa judiciară de timbru.

Împotriva aceste sentințe a formulat recurs IPMB, criticând sentința pentru nelegalitate și netemeinicie.

Prin decizia nr. 2217 din 24.10.2017 Curtea de Apel Ploiești a admis recursul, a casat sentința și a respins, ca neîntemeiată acțiunea, așa cum aceasta a fost modificată și precizată.

Curtea a constatat că recursul este fondat pentru considerentele ce succed:

Reclamantul BBV prin cererea înregistrată sub nr. 3066/114/2015, a solicitat: obligarea pârâtului la stabilirea corectă a cuantumului salariului său de încadrare, începând cu data de 9 aprilie 2015, conform dispozițiilor OUG nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, în forma aprobată, modificată și completată prin Legea nr.71/2015, în sensul modificării nivelului salariului de încadrare, la nivelul salariului maxim în plată, în cuantum de 2 193 lei, specific încadrării funcției publice de consilier superior, așa cum rezultă din dispoziția PMB nr. ... din 24 aprilie 2015 și a Anexei, parte integrantă a acesteia, precum și la indexarea acestui cuantum de 2 193 lei, cu 12 %, începând cu data de 1 septembrie 2015; obligarea pârâtului la calculul și plata diferenței de salariu, dintre salariul calculat conform primului capăt de cerere și salariul efectiv plătit acestuia, sumă ce urmează să fie actualizată la zi, la data efectuării plății, cu indicele de inflație și la plata dobânzii legale aferente acestei sume, precum și obligarea pârâtului la plata cheltuielilor de judecată.

La data de 7 decembrie 2015 reclamantul a depus la dosarul cauzei o cerere precizatoare referitoare la primul capăt de cerere, solicitând să se dispună obligarea pârâtului la recalcularea salariului său începând cu data de 1 mai 2015, conform dispozițiilor OUG nr.83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, în forma aprobată, modificată și completată prin Legea nr. 71/2015, în sensul de modificare a nivelului salariului de bază/încadrare la nivelul de salariu maxim în plată, în cuantum de 2 193 lei, specific încadrării funcției publice de consilier superior, așa cum rezultă din dispoziția Primarului Municipiului B. nr.... din 24 aprilie 2015 și a Anexei, parte integrantă a acesteia, la care se adaugă clasele de salarizare corespunzătoare vechimii în muncă – respectiv 7 clase de salarizare x 2,5 %/clasă de salarizare.

Ulterior acesta a formulat o cerere de mărire a cuantumului obiectului cererii de chemare în judecată, solicitând stabilirea cuantumului salariului de bază, la care urmează să se adauge clasele de salarizare aferente tranșei/trepte de vechime în muncă, la suma de 2724 lei față de 2193 lei cât a solicitat inițial.

Potrivit dispoziției nr. .../ 24.04.2015 a PMB privind stabilirea cuantumului salariilor de bază ale personalului din cadrul aparatului de specialitate, având în vedere prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015 , precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, prevederile art. 1 pct. 1 și 6 din Legea 71/2015 pentru aprobarea OUG 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, prevederile Legii cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice s-a dispus ca începând cu data de 1.05.2015, se aprobă stabilirea și acordarea salariilor de bază pentru personalul din cadrul aparatului de specialitate al PMB, în cuantumul prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta dispoziție.

Cu aceeași dată personalul nominalizat în anexă beneficiază de un spor pentru condiții vătămătoare de până la 15% din salariul de bază, corespunzător timpului lucrat.

Drepturile incluse în salariul de bază conform prevederilor art. 14 din Legea 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fondurile publice cu data de 1.05.2015 , se mențin în plată la același nivel cu cel acordat în luna decembrie 2014, iar prin Anexa la dispoziția primarului nr. ... /24.04.2015 reclamantul B.B.V. figurează încadrat în funcția de consilier juridic, clasa I, grad superior, clasa de salarizare 57, gradația 3, cu salariu de bază a acordat conform Legii 71/2015 de 1925 lei.

Prin urmare, potrivit dispoziției de mai sus, reclamantul îndeplinește funcția de consilier juridic, gradul superior, clasa de salarizare 57, gradația 3, fiind încadrat cu un salariu de bază acordat conform Legii 71/2015, în sumă de 1925 lei.

Curtea a reținut că dreptul comun în materie îl constituie Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și că toate actele normative ulterioare reprezintă legi anuale de salarizare, principiile instituite de legea-cadru aplicându-se în toate cazurile.

Ori, în cauză nu rezultă care ar fi diferența de încadrare dintre salariul reclamantului B.B.V. care îndeplinește funcția de consilier juridic și salariul de bază a altor consilieri juridici din cadrul primăriei, respectiv în ce măsură cuantumul salariului său de bază și sporurile sunt mai mici decât cele stabilite la nivel maxim pentru fiecare funcție /grad/treaptă, gradație dacă persoanele în cauză își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

Astfel, reclamantul nu a indicat în concret existența unei eventuale diferențe pentru a se putea efectua verificările respective, nerespectând astfel dispozițiile art.10 alin.1 și art.249 din Codul de procedură civilă.

De reținut este că nivelul de salarizare determinat prin aplicarea art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, este cel ce interesează în aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) din ordonanța de urgență, astfel încât personalul din cadrul autorităților și instituțiilor publice care beneficiază de un cuantum al salariilor de bază și al sporurilor mai mici decât cele stabilite la nivel maxim în cadrul aceleiași instituții sau autorități publice pentru fiecare funcție/grad/treaptă și gradație va fi salarizat la nivelul maxim dacă își desfășoară activitatea în aceleași condiții."

Așadar, în aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, nivelul de salarizare ce va fi comparat, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în cadrul aceleiași autorități sau instituții publice în aceleași condiții, este nivelul de salarizare din luna decembrie a anului 2014, care, potrivit art. 1 alin. (1) și (2), s-a menținut la același nivel și în anul 2015.

Așa fiind, Curtea a reținut că motivele de recurs sunt fondate, sentința recurată fiind nelegală sub aspectul aplicării greșite a normelor de drept material, astfel că, văzând și dispozițiile art. 488 alin. 1 pct. 6 și 8 Cod pr. civilă și art. 496 Cod pr. civilă, Curtea a admis recursul, a casat sentința și a respins ca neîntemeiată acțiunea, așa cum a fost modificată și precizată.

*Autorul sintezei,
Judecător Rodica Duboșaru*

[3] Acțiunea pentru atragerea răspunderii patrimoniale a administratorului debitoarei. Momentul până la care aceasta poate fi formulată

Index tematic: *Insolvență*

Legislație relevantă :

- *art.169 și art.180 din Legea nr.85/2014*

Rezumatul problemei de drept:

Acțiunea de atragere a răspunderii persoanelor vinovate pentru intrarea în insolvență a debitoarei, prevăzută de dispozițiile art.169 din Legea nr.85/2014, poate fi formulată doar în cadrul procedurii insolvenței, iar nu după închiderea acesteia, când participanții la procedură sunt descărcați de responsabilitățile care decurg din procedură.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția a II - a Civilă, de contencios administrativ și fiscal
Decizia nr.850 din 05.12.2017*

Prin sentința nr.770/21.09.2017 Tribunalul Prahova a admis excepția inadmisibilității cererii, invocată de pârâtă și a respins cererea de atragere a răspunderii patrimoniale a pârâtei C.L., în calitate de asociat unic al societății debitoare G.SRL, cerere formulată de reclamant, ca inadmisibilă.

Împotriva sentinței precizate, a declarat apel reclamanta, solicitând admiterea apelului și modificarea sentinței, în sensul admiterii cererii formulate de AJFP PH și obligarea pârâtei la plata pasivului neacoperit al debitoarei, în suma de 274.888 lei.

Prin decizia nr.850/05.12.2017 Curtea de Apel Ploiești a respins, ca nefondat, apelul reținând că, prin sentința nr. 1126/06.12.2016 pronunțată de Tribunalul Prahova în dosarul de insolvență nr. X/105/2016, s-a deschis procedura generală a insolvenței împotriva debitoarei G.SRL și a fost desemnat administrator judiciar provizoriu CII P.A. A., iar prin sentința nr. 203/16.02.2017 pronunțată de Tribunalul Prahova s-a dispus intrarea în faliment în procedura simplificată și începerea procedurii falimentului debitoarei G.SRL, fiind confirmat lichidator judiciar fostul administrator judiciar CII P.A. A.

Prin sentința nr. 297/04.04.2017 pronunțată de Tribunalul P., s-a dispus închiderea procedurii insolvenței debitoarei G.SRL, în temeiul art.174 alin. 1 din Legea insolvenței nr.85/2014, precum și radierea societății din Registrul Comerțului.

La data de 03.05.2017, creditoarea AJFP PH a formulat cerere prin care a solicitat ca pasivul debitoarei în cuantum de 274.888 lei să fie suportat de către pârâta C.L., în baza art. 169 lit. c) din Legea nr. 85/2014, formându-se astfel prezentul dosar.

Așa cum bine a reținut prima instanță, în raport de dispozițiile art.169 alin.1, 2 și 3, art. 170, art. 171 și art. 173 din Legea nr. 85/2014, acțiunea întemeiată pe dispozițiile art.169 nu poate fi formulată decât până la închiderea procedurii, după acest moment fiind posibilă numai executarea silită a hotărârii pronunțate, or, în cauză, creditoarea a formulat acțiunea la data de 03.05.2017, după închiderea procedurii la data de 04.04.2017.

Așadar, după închiderea procedurii insolvenței nu se mai pot formula cereri întemeiate pe disp.art.169 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, judecătorul sindic fiind dezinvestit.

Astfel, potrivit art.180 din lege, „prin închiderea procedurii, judecătorul-sindic, administratorul/lichidatorul judiciar și toate persoanele care i-au asistat sunt descărcați de orice îndatoriri sau responsabilități cu privire la procedură, debitor și avera lui, creditor, titulari de drepturi de preferință, acționari sau asociați.”

Ca urmare, motivele de apel sunt nefondate.

*Autorul sintezei,
Judecător Rodica Duboșaru*

Decizii Relevante

Trimestrul III și trimestrul IV 2017

Secția Penală și pentru cauze cu minori și familie

[1] Suspendarea sub supraveghere a pedepsei.
Caracterul obligatoriu al dispozițiilor art.92 alin.3 cod penal.
Aplicarea pedepselor complementară și accesorie.

Index tematic: *Codul penal*

Legislație relevantă :

- *art.65 alin.3, art.67 alin.2 și art.68 cod penal*
- *art.92 alin.3 cod penal*
- *art.288 cod penal*

Rezumatul problemei de drept:

În cazul pedepsei neprivative de libertate, cu suspendare sub supraveghere, interzicerea exercitării unor drepturi se aplică exclusiv ca pedeapsă complementară și se execută efectiv începând de la aceeași dată, a rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

Modalitatea de executare a pedepsei accesorii, atunci când ea este aplicată de instanța de judecată, este stabilită de art.65 alin.3 cod penal care prevede explicit că se execută din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare și până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată executată.

Rezultă deci din interpretarea coroborată a acestor două texte legale sus-citate că numai în cazul pedepsei principale privative de libertate se aplică pedeapsa accesorie și se execută cu începere de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată executată, căci în cazul pedepsei neprivative de libertate, cu suspendare sub supraveghere, interzicerea exercitării unor drepturi se aplică exclusiv ca pedeapsă complementară și se execută efectiv începând de la aceeași dată, a rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie

Decizia penală nr. 1300 din 20 noiembrie 2017

Prin sentința penală nr.1957 din 21 iulie 2017 pronunțată de judecătoria a fost condamnat inculpatul R. A.C. pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul pe drumurile publice sub influența băuturilor alcoolice, prev. de art.336 alin.1 cod penal rap. la art. 396 alin. 2,10 cod proc. pen., la pedeapsa de 8 luni închisoare și pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul pe drumurile publice pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană căreia exercitarea dreptului de a conduce i-a fost suspendată, prev. de art. 335 alin. 2 cod penal rap. la 396 alin. 2, 10 cod proc. pen., la pedeapsa de 6 luni închisoare.

Au fost contopite cele două pedepse, inculpatul urmând să execute pedeapsa cea mai grea, aceea de 8 luni închisoare, la care s-a adăugat sporul de 1/3 din pedeapsa de 6 luni închisoare rezultând pedeapsa finală de 10 luni închisoare.

În baza art.91, 92 s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere pe durata unui termen de supraveghere 2 ani de la rămânerea definitivă a hotărârii.

Inculpatului i-au fost impuse măsuri de supraveghere și obligația de a presta muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă de 60 de zile.

Totodată, prin sentință inculpatului i-au fost aplicate pedepsele accesorie și complementară constând în interzicerea exercițiului drepturilor prevăzute de art. 66 alin.1, lit. a și b cod penal, conform art.65 și respectiv art.68 din același cod.

Analizând materialul probator administrat în cauză numai pe parcursul urmăririi penale, fiindcă inculpatul a înțeles să se prevaleze de procedura recunoașterii învinuirii instanța de fond a stabilit că cele două fapte penale săvârșite de inculpat există, constituie infracțiuni și au fost săvârșite în concurs real de infracțiuni conform art.38 alin.1 cod penal-ambele cu forma de vinovăție prevăzută de lege.

Împotriva acestei sentințe, în termen legal a declarat apel Parchetul de pe lângă judecătoria susținând că este afectată legalitatea acesteia deoarece pe de o parte, instanța de fond a omis aplicarea dispozițiilor art.93 alin.2 cod penal în sensul că era obligatorie impunerea uneia sau mai multora dintre obligațiile prevăzute de acest text legal iar pe de alta, că pentru niciuna dintre cele două infracțiuni ce compun acuzația penală, legiuitorul nu a prevăzut aplicarea obligatorie și a pedepsei complementare în conformitate cu art.67 alin.2 cod penal, evocat de judecătorul fondului pentru a justifica interzicerea exercitării drepturilor prevăzute de art.66 alin.1, lit a și b din același cod.

În plus, apelantul-parchet a mai invocat și lipsa indicării a două instituții din comunitate în cadrul cărora, la alegerea serviciului de probațiune, trebuie executată munca neremunerată în folosul comunității.

Curtea de apel, verificând sentința primei instanțe în raport de criticile formulate, de actele și lucrările dosarului și de dispozițiile legale care au incidență în cauză precum și sub toate aspectele de fapt și de drept conform art.417 alin.2 cod proc. pen., a constatat că este afectată legalitatea și temeinicia acesteia, pentru considerentele care succed:

Sub un prim aspect, nu pot fi contestate starea de fapt și împrejurările concrete în care au avut loc cele două fapte săvârșite de inculpatul R. A. C. în nopțile de 5 octombrie 2015, când în jurul orelor 01.20, a condus autoturismul marca Opel Astra, proprietatea sa, pe D. N.1 (E60) în satul P., comuna G., Jud. P., având în sânge o alcoolemie peste limita de 0,80 g./l. alcool pur în sânge (1,15 g. ‰, la momentul prelevării mostrei biologice, respectiv la orele 02.00) și la 25 decembrie 2015, când în jurul orelor 04.40, a condus același autoturism pe D. N. 1 (E60) în localitatea P.M., având suspendată exercitarea dreptului de a conduce datorită primei fapte, în condițiile în care inculpatul a fost depistat în flagrant în ambele ocazii, de către agenții poliției rutiere conform proceselor verbale aflate (...) în dosarul de urmărire penală.

Aceste fapte, care au fost recunoscute de inculpat atât prin declarațiile date în cursul urmăririi penale cât și în fața judecătorului fondului constituie infracțiunile prevăzute și pedepsite de art. 336 alin. 1 cod penal și art.335 alin.2 cod penal și au determinat prima instanță să stabilească răspunderea penală și să dispună condamnarea sa.

Verificând motivele de apel, Curtea a constatat sub un prim aspect că într-adevăr, dispunând suspendarea sub supraveghere a pedepsei rezultante de 10 luni închisoare conform art.91 alin.1 cod penal, prima instanță avea îndatorirea de a stabili în sarcina inculpatului măsurile de supraveghere prevăzute de art.93 alin.1 lit. a-e cod penal precum și cel puțin una dintre cele 4 obligații înscrise în alineatul 2 al aceluiași articol-fiindcă toate acestea au caracter obligatoriu imperativ iar nu facultativ supletiv, astfel cum rezultă explicit din prevederile art.92 alin.3 din același cod așa încât neaplicarea cel puțin a uneia dintre obligațiile de: a urma un curs de pregătire școlară ori de calificare profesională; de a frecventa unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate; de a se supune măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală ori de a nu părăsi teritoriul României fără acordul instanței-reprezintă un aspect de nelegalitate ce urmează a fi îndreptat prin admiterea ca fiind fondată a primei dintre criticile apelantului-parchet.

Sub un alt aspect, se confirmă împrejurarea invocată de asemenea de apelantul-parchet că pentru niciuna dintre cele două infracțiuni deduse judecății, legiuitorul nu a prevăzut pedepse complementare atunci când a stabilit regimul sancționator al faptelor reglementate de art.336 alin.1 cod penal și art.335 alin.2 cod penal ceea ce face ca dispozițiile art.67 alin.2 din același cod potrivit cu care aplicarea pedepsei interzicerii exercitării unor drepturi este obligatorie când legea prevede această pedeapsă pentru infracțiunea săvârșită, să fi fost greșit considerate a fi incidente în cauză astfel încât se impune înlăturarea pedepsei complementare aplicate inculpatului de prima instanță pe o durată de 2 ani calculată de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, așa cum prevede art.68 alin.1 lit. b cod penal.

În opinia Curții, deși nu a constituit critică în apelul exercitat de parchet, și pedeapsa accesorie aplicată inculpatului R. A. C., constând în interzicerea exercițiului drepturilor prevăzute de art. 66 alin.1, lit. a și b din același cod este greșită și drept urmare va fi, de asemenea, înlăturată din sentința atacată deoarece în cazul suspendării sub supraveghere a pedepsei, nu se aplică pedepse accesorii câtă vreme legiuitorul noului cod penal a stabilit prin art.68 alin.1 lit. a-c, modalitatea de executare efectivă a pedepsei complementare iar în alineatul 3 al acestui articol a reglementat modalitatea de executare a pedepsei complementare în situația revocării suspendării executării pedepsei sub supraveghere.

Astfel,art.68 alin.1 lit. b cod penal prevede că executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi se execută de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

Modalitatea de executare a pedepsei accesorii, atunci când ea este aplicată de instanța de judecată, este stabilită de art.65 alin.3 cod penal care prevede explicit că se execută din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare și până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată executată.

Rezultă deci din interpretarea coroborată a acestor două texte legale sus-citate că numai în cazul pedepsei principale privative de libertate se aplică pedeapsa accesorie și se execută cu începere de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată executată, căci în cazul pedepsei neprivative de libertate, cu suspendare sub supraveghere, interzicerea exercitării unor drepturi se aplică exclusiv ca pedeapsă complementară și se execută efectiv începând de la aceeași dată, a rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

Drept consecință, în lipsa unei dispoziții legale prin care legiuitorul să stabilească modalitatea în care s-ar executa pedeapsa accesorie aplicată alături de o pedeapsă pentru care s-a dispus suspendarea sub supraveghere, instanța de judecată nu are un fundament juridic legal care să o justifice.

În plus, executarea ambelor pedepse: complementară și accesorie începând de la aceeași dată, a rămânerii definitive a hotărârii de condamnare nu poate fi explicată logico-juridic câtă vreme pentru cea dintâi perioada interdicției exercitării unor drepturi este cuprinsă între 1-5 ani conform art.66 alin.1 cod penal, iar în cazul celei de a doua, durează până la executarea integrală sau considerarea ca executată a pedepsei.

În egală măsură, spre deosebire de reglementarea anterioară, în cazul suspendării condiționate a exercitării pedepsei, conform art. 81 cod penal 1968, legiuitorul stabilise imperativ și

explicit că se suspendă și aplicarea pedepsei accesorii, conform art.71 alin. 5 cod penal 1968, căci aceasta opera de drept, în puterea legii, chiar și dacă nu era aplicată efectiv de instanța de judecată.

În prezent, după 1 februarie 2014 o astfel de dispoziție nu mai există tocmai pentru că pedeapsa accesorie nu se aplică și nu se execută în cazul suspendării sub supraveghere.

Ceea ce legiuitorul a reglementat prin art.65 alin.1 cod penal, folosit ca argument pentru a aplica pedeapsa accesorie atunci când instanța aplică și pedeapsa complementară în ipoteza suspendării sub supraveghere a pedepsei principale, în realitate reprezintă conținutul drepturilor interzise efectiv căci denumirea marginală a acestei norme este ”Conținutul și modul de executare a pedepsei accesorii a interzicerii exercitării unor drepturi” astfel că alin.1 vizează conținutul iar alin.2 și 3 modul de executare al acestei pedepse și drept urmare norma de la alin.1 are, în opinia curții, semnificația de a obliga instanța de judecată să asigure identitatea de conținut între drepturile civile interzise ca pedeapsă complementară cu cele interzise ca pedeapsă accesorie(art.66 alin.1 lit. a, b și d-o) atunci când pedeapsa principală este privativă de libertate(sau detențiunea pe viață).

Nici ipoteza că ar fi necesară și justificată aplicarea pedepsei accesorii pe lângă pedeapsa principală cu suspendare sub supraveghere, pentru situația revocării beneficiului suspendării sub supraveghere în cazurile prevăzute de art.96 cod penal, nu constituie un argument legal deoarece pedeapsa accesorie nu se mai aplică automat, de drept, o astfel de restrângere generală și nediferențiată, indiferent de durata pedepsei principale și fără să țină seama de gravitatea faptei și de circumstanțele concrete ale fiecărui caz, constituind încălcarea art.3 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, fiind incompatibilă cu acesta, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (hotărârea pronunțată de Marea Cameră la 6 octombrie 2005 în cauza Hirst împotriva Marii Britanii-nr. 2) ce a determinat modificarea legislativă a codului penal anterior care a transformat pedeapsa accesorie obligatorie într-una cu caracter facultativ încă cu mult înainte de 1 februarie 2014..

Acestor argumente li se adaugă împrejurarea că în codul penal intrat în vigoare la 1 februarie 2014, este incriminată prin art.288, ca infracțiune distinctă sub denumirea ” Neexecutarea sancțiunilor penale” fapta de sustragere de la executarea sau neexecutarea conform legii, a unei pedepse complementare ori accesorii sau a măsurilor de siguranță (...) de către persoana fizică față de care s-au dispus aceste sancțiuni, fiind pedepsită cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau amendă, dacă nu constituie o faptă mai gravă.

În aceste condiții, a aplica unui inculpat condamnat la o pedeapsă cu suspendare sub supraveghere, atât pedeapsa complementară cât și pedeapsa accesorie ce se execută de la aceeași dată-a rămânerii definitive a hotărârii de condamnare-și în lipsa unei prevederi legale care să permită instanței aplicarea unei astfel de pedepse înseamnă nu doar o pedeapsă nelegală ci a-l plasa în situația de a nu putea să o execute în mod obiectiv (pe oricare dintre ele) fiind simultane, ceea ce semnifică comiterea infracțiunii sus-citate.

Pentru toate considerentele care preced, Curtea a admis apelul declarat de parchet.

Autorul sintezei,
Judecător Simona Petruța Buzoianu

[2] Infracțiunea de conducerea unui vehicul sub influența alcoolului. Condiția de incriminare în raport de declararea neconstituțională a sintagmei ”la momentul prelevării mostrelor biologice”

Index tematic: *Drept penal*

Legislație relevantă :

-art.336 alin. 1 C.pen.;

- Decizia Curții Constituționale a României nr.732/2014

Rezumatul problemei de drept:

Urmare considerentelor Deciziei nr.24 din 8 octombrie 2015 pronunțate de Î.C.C.J- Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, sesizată într-o altă cauză similară aflată anterior pe rolul acestei Curți de Apel se constată că instanța supremă a clarificat problema de drept referitoare la conținutul constitutiv al infracțiunii prev. de art.336 alin.1 cod penal invocată de apelantul-înculpat, reținând că instanța națională de contencios constituțional în Plenul său, prin decizia nr.1/1995(publicată în Monitorul Oficial nr.16 din 26 ianuarie 1995) a furnizat în prezentarea raționamentului juridic, atât autorităților cu competențe de legiferare cât și instanțelor judecătorești, toate elementele necesare pentru cunoașterea efectelor deciziilor sale astfel că, în cauza în discuție, doar sintagma declarată neconstituțională prin Decizia nr.732 din 2014”la momentul prelevării mostrelor biologice” ar lipsi norma de incriminare de previzibilitate, fără a se formula o concluzie similară și cu privire la celelalte componente ale normei penale criticate.

Drept urmare, instanța supremă a concluzionat că formularea actuală a art.336 alin.1 cod penal are, în lumina considerentelor Deciziei Curții Constituționale nr.732 din 2014 un conținut cvasi-identic celui regăsit în art.87 alin.1 din OUG nr.195/2002, fiind prin urmare suficient de clară pentru a exclude veritabile probleme de interpretare.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie
Decizia penală nr. 1391 din 11 decembrie 2017*

Prin sentința penală nr. 2552 din data de 09.10.2017 pronunțată de judecătoria s-au hotărât următoarele:

În temeiul art. 336 alin. 1 C.pen. cu aplicarea art. 396 alin.10 C.proc.pen., prin raportare la art. 61 alin.4 lit.c și alin.2 C.pen., a fost condamnat inculpatul S. G., la pedeapsa amenzii în cuantum total de 4050 lei, rezultată din înmulțirea unui număr de 135 zile-amendă cu suma de 30 lei corespunzătoare unei zile-amendă pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului.

În baza art. 63 alin.1 C. pen. s-a atras atenția condamnatului că în caz de neexecutare cu recredință a pedepsei amenzii în tot sau în parte, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoare, iar în temeiul art. 64 alin.1 C.pen. aduce la cunoștința condamnatului că, în cazul în care pedeapsa amenzii nu poate fi executată în tot sau în parte din motive neimputabile acestuia, cu consimțământul său, instanța va înlocui obligația de plată a amenzii neexecutate cu obligația de a presta muncă neremunerată în folosul comunității.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a reținut că prin rechizitoriul nr. x/P/2015 emis la data de 25.05.2017 de Parchetul de pe lângă judecătoria a fost trimis în judecată, în stare de libertate, inculpatul S. G. pentru săvârșirea infracțiunii de conducerea unui vehicul sub influența alcoolului, faptă prevăzută de art.336 alin. 1 C.pen.

În fapt, prin actul de sesizare, s-a reținut în sarcina inculpatului că la data de 1 februarie 2015, în jurul orei 6.18, a condus autoturismul marca Daewoo Matiz, pe D. N.1(E60), în localitatea Bărcănești, Jud. Prahova, având în sânge o alcoolemie peste limita de 0,80 g./l. alcool pur în sânge (1,45 g. ‰, la momentul prelevării mostrei biologice, respectiv ora 7.00).

În faza de judecată, la termenul de judecată din data de 26.09.2017, înainte de începerea cercetării judecătorești, inculpatul S.G. asistat de avocatul ales, a declarat că înțelege să se prevaleze de dispozițiile art. 374 alin. 4 Cod procedură penală, arătând că recunoaște în totalitate fapta reținută în actul de sesizare, solicitând ca judecata să se facă pe baza probelor administrate numai în faza de urmărire penală, pe care le cunoaște și le însușește.

La termenul din data de 26 septembrie 2017, prin declarația dată inculpatul S.G. a recunoscut comiterea infracțiunii însă cu ocazia dezbaterilor asupra fondului cauzei, avocatul ales al acestuia a depus la dosar concluzii scrise prin care a solicitat, în principal, achitarea inculpatului în temeiul art. 16 alin.1 lit.b teza I C.proc.pen., precizând că prin Decizia Curții Constituționale a României nr.732/2014 infracțiunea a fost dezincriminată.

Prima instanță a constatat că infracțiunea dedusă judecării, săvârșită la data de 1.02.2015, deci ulterior intrării în vigoare a dispozițiilor art. 336 alin.1 cod penal, și ulterior publicării deciziei Curții Constituționale a României nr. 732/2014, nu a fost dezincriminată. Potrivit deciziei Curții Constituționale, numai sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul alineatului 1 al art. 336 cod penal a fost declarată neconstituțională, astfel că norma de incriminare a revenit la vechea formă de reglementare prevăzută de art. 87 alin.1 din OUG 195/2002 care nu stabilea momentul în funcție de care se apreciază existența alcoolemiei, elementul material fiind conceput drept acțiunea de “conducere pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoana care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g la mie alcool pur în sânge”.

Apreciind ca fiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 396 alin. 2 C.proc.pen., în sensul că instanța a constatat, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta dedusă judecării există, constituie infracțiunea prev. și ped. de art.336 alin.1 cod penal și a fost săvârșită de inculpat cu forma de vinovăție prevăzută de lege, prima instanță a stabilit răspunderea penală a inculpatului și a dispus condamnarea sa la pedeapsa unei amenzi penale conform art. 61 alin.4 lit.c și alin.2 C.pen. și i s-a atras atenția asupra dispozițiilor art. 63, art.64 din același cod.

Împotriva acestei soluții în termen legal, a declarat apel inculpatul care a reiterat toate susținerile de la instanța fondului în sensul de a fi fost greșit condamnat, fapta săvârșită și recunoscută de el fiind dezincriminată conform deciziei Curții Constituționale nr.734/2014 în principal iar în subsidiar, a cerut reindividualizarea pedepsei.

Curtea, verificând sentința apelată în raport de criticile apelantului-inculpat, de actele și lucrările dosarului și de dispozițiile legale care au incidență în cauză precum și sub toate aspectele de fapt și de drept astfel cum impune art.417 alin.2 cod pr.pen., a constatat că nu este afectată legalitatea și temeinicia acesteia, pentru considerentele care succed:

În mod corect pe baza probelor administrate numai în cursul urmăririi penale fiindcă inculpatul și-a recunoscut fapta, prima instanță a stabilit în fapt că în dimineața zilei de 1 februarie 2015 în jurul orei 6.18, a condus autoturismul marca Daewoo Matiz, pe D. N.1 (E60) în localitatea B., jud. P., având în sânge o alcoolemie peste limita de 0,80 g./l. alcool pur în sânge adică o alcoolemie de 1,45 g. ‰, deoarece a fost condus la Spitalul Județean de Urgență P. unde i-a fost recoltată o probă biologică sanguină la ora 7.00, faptă care în drept întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, prevăzute de art. 336 alin. 1 C. penal.

Urmare considerentelor Deciziei nr.24 din 8 octombrie 2015 pronunțate de Î.C.C.J - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, sesizată într-o altă cauză similară aflată anterior pe rolul acestei Curți de Apel s-a constatat că instanța supremă a clarificat problema de drept referitoare la conținutul constitutiv al infracțiunii prev. de art.336 alin.1 cod penal invocată de apelantul-inculpat ca și principală critică în apelul de față, reținând că instanța națională de contencios constituțional în Plenul său, prin decizia nr.1/1995(publicată în Monitorul Oficial nr.16 din 26 ianuarie 1995) a furnizat în prezentarea raționamentului juridic, atât autorităților cu competențe de legiferare cât și instanțelor judecătorești, toate elementele necesare pentru cunoașterea efectelor deciziilor sale astfel că, în cauza în discuție, doar sintagma declarată neconstituțională prin Decizia nr.732 din 2014 ”la momentul prelevării mostrelor biologice” ar lipsi norma de incriminare de previzibilitate, fără a se formula o concluzie similară și cu privire la celelalte componente ale normei penale criticate.

Drept urmare, instanța supremă a concluzionat că formularea actuală a art.336 alin.1 cod penal are, în lumina considerentelor Deciziei Curții Constituționale nr.732 din 2014 un conținut evasi-identic celui regăsit în art.87 alin.1 din OUG nr.195/2002, fiind prin urmare suficient de clară pentru a exclude veritabile probleme de interpretare.

În aceste împrejurări, critica principală a apelantului-inculpat referitoare la greșita stabilire a răspunderii sale penale pentru o infracțiune a cărei condiție de incriminare a fost declarată neconstituțională și corelativ, cererea de a fi achitat fiindcă fapta ar fi dezincriminată, a fost respinsă ca nefondată câtă vreme la data de 27 ianuarie 2015 când a fost publicată, devenind obligatorie, decizia Curții Constituționale nr.732 din 2014, și-a încetat de drept efectele decizia nr.3 din 2014 a Î.C.C.J-Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală (prin care se statuase asupra rezultatului alcoolemiei cu relevanță penală în ipoteza unei duble recoltări de probe

biologice) iar până la eventualele modificări legislative, interpretarea normei penale a art.336 alin.1 cod penal trebuie realizată în raport de considerentele deciziei de constatare a neconstituționalității.

Autorul sintezei,
Judecător Simona Petruța Buzoianu

[3] Contestația la executare. Cale de atac. Instanța competentă.

Index tematic: *Drept procesual penal*

Legislație relevantă :

- *art.36 Cod procedură penală*
- *art.597 Cod procedură penală*

Rezumatul problemei de drept:

Potrivit dispozițiilor art.597 alin.1 rap. la art.597 alin.7 Cod procedură penală și art.36 alin.2 Cod procedură penală, hotărârile pronunțate în primă instanță în materia executării pot fi atacate cu contestație la instanța ierarhic superioară, în termen de 3 zile de la comunicare, instanță care în cauza de față este tribunalul.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie
Decizia penală nr.248 din 26 octombrie 2017*

Prin sentința penală nr.200 din data de 31 iulie 2017 pronunțată de Judecătoria C, în temeiul art.597 alin.4 rap. la art.598 alin.1 lit. d Cod procedură penală, s-a respins contestația formulată de condamnatul CS, ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această sentință, prima instanță a reținut că, prin cererea înregistrată sub nr.4120/204/2017 la data de 18.05.2017, condamnatul CS, în conformitate cu art.461 lit. a și c Cod procedură penală, a formulat contestație privind executarea mandatului de executare nr.621 emis la 21.04.2016 de către Judecătoria C, invocând o cauza de modificare a pedepsei în temeiul art.449 Cod procedură penală. A solicitat aplicarea retroactivă a dispozițiilor art.320¹ din Legea nr.202/2010 în sensul reducerii pedepsei de 7 ani aplicată în calea de atac de către Curtea de Apel P prin decizia penală nr.507/20.04.2016.

Analizând actele și lucrările dosarului, prima instanță a reținut că, prin sentința penală nr.250/17.1.22015 pronunțată în dosarul penal nr.4978/204/2014 al Judecătoriei C, rămasă definitivă la data de 24.04.2016 prin decizia penală nr.250/17.12.2015 a Curții de Apel P, inculpatul CS a fost condamnat la o pedeapsă rezultantă de 7 ani închisoare pentru săvârșirea în concurs real a cinci infracțiuni de furt calificat prev. de art.228-229 alin.1 lit. b, alin.2 lit. b Cod penal cu aplicarea art.77 lit.a Cod penal și de art.228-229 alin.1 lit. b, d Cod penal, alin.2 lit. b Cod penal cu aplicarea art.77 lit.a Cod penal.

S-a emis mandatul de executare a pedepsei închisorii nr. X/21.04.2016 pentru pedeapsa de 7 ani închisoare, Penitenciarul M comunicând că acesta a fost încarcerat la data de 17.07.2014, executând pedeapsa în perioada 22.07.2016 - 14.11.2022, scăzându-se 249 zile.

Prin sentința penală nr.1317/30.06.2016 a Judecătoriei M s-au contopit pedepsele aplicate prin sentința penală nr. 250/2015 și sentința penală nr.250/2014 pronunțate de Judecătoria C, urmând ca acesta să execute 7 ani, 5 luni și 10 zile închisoare.

Prima instanță a mai reținut că, potrivit art.598 alin.1 lit. d Cod procedură penală, contestația împotriva executării hotărârii penale se poate face când se invocă amnistia, prescripția, grațierea sau orice altă cauză de stingere ori de micșorare a pedepsei.

Din conținutul cererii și înscrisurile depuse la dosar, instanța de fond a apreciat că numitul CS a formulat o contestație privind executarea sentinței penale invocând o cauză de micșorare a pedepsei, în sensul reducerii acesteia ca urmare a reținerii incidenței art.320¹ din Legea nr.202/2010.

Din verificarea dosarului penal, prima instanță a reținut că aceasta cauză a fost supusă controlului instanței de fond și al instanței de apel, astfel încât nu au apărut elemente noi care să determine admiterea contestației și micșorarea pedepsei.

În raport de aceste considerente instanța de fond a apreciat că este neîntemeiată contestația și, în baza art.597 alin.4 Cod procedură penală rap. la art.598 alin.1 lit. d Cod procedură penală, a respins-o ca atare.

Împotriva acestei sentințe a formulat contestație condamnatul CS, fără a motiva în scris calea de atac formulată.

Analizând actele și lucrările dosarului, cu prioritate în ceea ce privește competența de soluționare a cauzei, Curtea a reținut că petentul condamnat CS a exercitat calea de atac împotriva sentinței penale nr.200/31.07.2017 pronunțată de Judecătoria C, cale de atac pe care a intitulat-o apel. Probabil că petentul a intitulat calea de atac drept apel, întrucât în dispozitivul sentinței atacate s-a menționat că apelul este calea de atac ce poate fi exercitată, astfel că dosarul a fost înaintat spre soluționare curții de apel, unde a fost înregistrat în mod corect ca și contestație.

Curtea a mai reținut că, potrivit dispozițiilor art.597 alin.1 rap. la art.597 alin.7 Cod procedură penală și art.36 alin.2 Cod procedură penală, hotărârile pronunțate în primă instanță în materia executării pot fi atacate cu contestație la instanța ierarhic superioară, în termen de 3 zile de la comunicare, instanță care în cauza de față este tribunalul.

Având în vedere aceste dispoziții legale, Curtea a apreciat că instanța de fond a înaintat în mod greșit către Curtea de Apel P calea de atac exercitată de condamnat împotriva sentinței penale nr.200/31.07.2017 pronunțată de Judecătoria C, această cale de atac fiind contestația și nu apelul, iar competența de soluționare a acesteia aparținând tribunalului și nu curții de apel.

Față de aceste considerente, în baza art.36 alin.2 rap. la art.597 alin.7 Cod procedură penală, Curtea a declinat în favoarea Tribunalului P, ca instanță ierarhic superioară instanței de fond, competența de soluționare a contestației formulate de condamnatul CS împotriva sentinței penale nr.200/31.07.2017 pronunțată de Judecătoria C.

*Autorul sintezei,
Judecător Lucian Constantin Crăciunoiu*

[5] Internare nevoluntară. Cale de atac.

Index tematic: *Drept procesual penal*

Legislație relevantă :

- art.184 alin.5, 11 și 14 Cod procedură penală
- art.425¹ alin.1 și 7 Cod procedură penală

Rezumatul problemei de drept:

Calea de atac împotriva încheierii judecătorului de drepturi și libertăți prin care s-a soluționat propunerea de luare a măsurii internării nevoluntare este contestația la judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța ierarhic superioară, iar decizia prin care se soluționează contestația nu este supusă niciunei căi de atac.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie

Decizia penală nr.1379 din 06 decembrie 2017

Prin încheierea nr.32 din camera de consiliu din data de 13 aprilie 2017 pronunțată de judecătorul de drepturi și libertăți de la Tribunalul B în dosarul nr.4280/200/2017, s-a respins ca nefondată contestația formulată de către suspectul GIC împotriva încheierii camerei de consiliu nr.18 din 28.03.2017 pronunțată de Judecătoria B în dosarul nr.4280/200/2017.

Pentru a pronunța această încheiere, judecătorul de drepturi și libertăți de la Tribunalul B a reținut că suspectul GIC a formulat contestație împotriva încheierii camerei de consiliu nr.18 din 28.03.2017 pronunțată de Judecătoria B în dosarul nr. X/200/2017, prin care s-a dispus internarea sa pentru efectuarea unei expertize psihiatrice, cu motivarea că măsura este abuzivă, el fiind sănătos mintal.

A mai reținut că din dosarul de urmărire penală rezultă că, la data de 25.05.2016, organele de poliție din cadrul Poliției Municipiului B – Biroul Poliției de Ordine Publică au întocmit procesul-verbal de constatare privind săvârșirea infracțiunii de furt de către numitul GIC, care în aceeași dată, în jurul orei 14⁵⁰, a sustras suma de 713 lei de la persoana vătămată UG aflată în incinta Hotel Turist B.

Potrivit art.184 alin.5 Cod procedură penală, în cazul în care consideră că este necesară o examinare complexă, ce necesită internarea medicală a suspectului sau a inculpatului într-o instituție sanitară de specialitate, iar acesta refuză internarea, comisia medico-legală sesizează organul de urmărire penală sau instanța cu privire la necesitatea luării măsurii internării nevoluntare.

Conform art.184 alin.6, în cursul urmăririi penale, procurorul, dacă apreciază că solicitarea comisiei medico-legale este întemeiată, poate cere judecătorului de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află locul de internare ori sediul parchetului din care face parte procurorul care a întocmit propunerea luarea măsurii internării nevoluntare, pentru maximum 30 de zile, în vederea efectuării expertizei psihiatrice.

Având în vedere numeroasele internări în spitalul de psihiatrie (12 internări, în perioada 23.05.2014 până la data de 01.08.2016, cu diagnosticul de tulburare de personalitate de tip Borderline, disocială, antisocială, cu decompensări psihotice, etc), și faptul că, prin adresa nr.100 din data de 23.10.2017, comisia de expertiză medico-legală psihiatrică din cadrul Serviciului Județean de Medicină Legală B a sesizat organele de urmărire penală cu privire la necesitatea luării față de suspectul GIC a măsurii internării nevoluntare, în condițiile art.184 alin.5 Cod procedură penală, pentru efectuarea unei examinări medicale complexe, necesară în vederea precizării diagnosticului de certitudine și pericolozitate socială, arătând că acesta a refuzat internarea voluntară, Parchetul de pe lângă Judecătoria B a solicitat luarea măsurii internării nevoluntare pe o perioadă de maxim 30 de zile de la momentul internării, în vederea efectuării expertizei psihiatrice, cerere admisă de judecătorul de drepturi și libertăți. Suspectul a formulat contestație, arătând că este sănătos și că astfel măsura este nelegală.

Analizând actele dosarului de urmărire penală, judecătorul de drepturi și libertăți de la tribunal a apreciat că măsura internării se impune pentru expertizarea sa, având în vedere antecedentele sale medicale, precum și refuzul exprimat cu privire la expertizarea sa. A mai reținut că trebuie avut în vedere și faptul că este predispus și la comiterea de fapte penale, având numeroase condamnări pentru furturi, dar și pentru distrugere și tâlhărie.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel suspectul GIC, cu motivarea că a fost condamnat nelegal.

Curtea, examinând hotărârea apelată pe baza actelor și lucrărilor dosarului, potrivit dispozițiilor art.420 alin.8 C.pr.pen., în raport de criticile invocate de apelant, dar și cu prioritate în ceea ce privește admisibilitatea acestei căi de atac, a constatat că apelul declarat este inadmisibil, întrucât împotriva încheierii nr.18/28.03.2017 pronunțată în dosarul nr.4280/200/2017 de judecătorul de drepturi și libertăți de la Judecătoria B, suspectul GIC a formulat contestație, care a fost respinsă ca nefondată prin încheierea definitivă nr.32/13.04.2017 pronunțată de judecătorul de drepturi și libertăți de la Tribunalul B.

Curtea a mai reținut că, potrivit dispozițiilor art.184 alin.14 Cod procedură penală, singura cale de atac împotriva încheierii judecătorului de drepturi și libertăți prin care s-a soluționat propunerea de luare a măsurii internării nevoluntare este contestația la judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța ierarhic superioară, iar decizia prin care se soluționează contestația nu este supusă niciunei căi de atac, potrivit dispozițiilor art.425¹ Cod procedură penală.

În aceste condiții, Curtea a reținut că suspectul GIC a exercitat o cale de atac neprevăzută de lege, astfel că, în baza art.421 pct.1 lit.a Cod procedură penală, a respins ca inadmisibil apelul declarat împotriva încheierii nr.32/13.04.2017 pronunțată de judecătorul de drepturi și libertăți de la Tribunal.

*Autorul sintezei,
Judecător Lucian Constantin Crăciunoiu*

[6] Abuz de încredere. Contract de leasing financiar. Elemente constitutive.

Index tematic:

Legislație relevantă :

- *art. 238 alin.1 Cod penal*

Rezumatul problemei de drept:

Folosirea unui autoturism după momentul rezilierii contractului de leasing financiar, oprirea sistemului GPS și scoaterea fără drept a autovehiculului din țară, deși nu exista un asemenea drept, stipulat în contract, confirmă elementul material al infracțiunii prev. de art. 238 alin. 1 cod penal în modalitățile: folosirea pe nedrept al unui bun mobil al altuia, și refuzul nejustificat de a-l restitui.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie
Decizia nr. 1098 din 16 octombrie 2017*

Prin sentința penală nr. 100 din data de 29 noiembrie 2016 pronunțată de Judecătoria P, în baza art. 396 alin. 6 rap. la art.16 alin.(1) lit. g Cod procedură penală, s-a încetat procesul penal față de inculpatul BD pentru infracțiunea de abuz de încredere, prevăzută și pedepsită de art. 238 alin.1

Cod penal (autovehiculul cu numărul de înmatriculare B ... JKY), cu aplicarea art. 38 alin. 2 Cod penal, persoană vătămată fiind R Leasing IFN SA,

În temeiul 396 alin. 6 rap. la art.16 alin.1 lit. b teza I Cod procedură penală, a fost achitat inculpatul BD sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz de încredere, prevăzută și pedepsită de art. 238 alin.1 Cod penal, cu aplicarea art. 38 alin. 2 C. pen.(autovehiculul cu numărul de înmatriculare B ... CPV), persoană vătămată fiind R Leasing IFN SA.

Conform art. 397 alin. (1) și (5) C. proc. pen. a fost lăsată nesoluționată acțiunea civilă formulată de partea civilă.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut pe baza actelor și lucrărilor cauzei că, prin rechizitoriul nr. .../P/2012 al Parchetului de pe lângă Judecătoria P a fost trimis în judecată, în stare de libertate, inculpatul BD, pentru săvârșirea a două infracțiuni de abuz de încredere, prevăzute de art. 238 alin. 1 Cod penal cu aplicarea art. 38 alin. 2 Noul Cod penal (art. 213 alin. 1 cu aplicarea art. 33 lit. b Vechiul Cod penal), constând în aceea că, în luna august 2012, nu a restituit, cu intenție, bunurile care făceau obiectul contractelor de leasing cu nr. .../22.11.2011 și nr. .../03.11.2011.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța de fond a reținut că între R Leasing IFN SA, în calitate de finanțator și utilizatorul SC A SRL, reprezentat de inculpatul BD au fost încheiate două contracte de leasing financiar, respectiv contractul nr. .../22.11.2011, care a avut ca obiect al leasingului capul tractor D. XF 105460 și nr. /03.11.2011 care a avut ca obiect al leasingului capul tractor D. XF 105450 4x2.

Întrucât utilizatorul nu a achitat ratele de leasing, finanțatorul a transmis SC A SRL notificarea de reziliere a celor două contracte de leasing înregistrată sub nr. /31.06.2012 (fila 61 dosar U.P.).

În cuprinsul notificării i s-a pus în vedere utilizatorului să returneze finanțatorului în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea prezentei notificări cele două bunuri care au făcut obiectul contractelor de leasing.

Notificarea a fost primită la data de 03.09.2012 de martora DR.

Prezent în fața instanței la primul termen de judecată, inculpatul a arătat că recunoaște săvârșirea faptelor și solicită ca judecarea cauzei să se facă potrivit dispozițiilor art. 396 alin.10 Cod procedură penală, expunând în cuprinsul declarației situația de fapt.

Constatând cu ocazia audierii că inculpatul deși a recunoscut învinuirea, în fapt, a expus o altă situație instanța de fond a respins cererea inculpatului de a fi judecat în procedură simplificată și a dispus efectuarea cercetării judecătorești.

Coroborând probele administrate în cauză, instanța de fond a reținut că infracțiunea de abuz de încredere în modalitatea refuzului de restituire a bunului nu se consumă prin simpla ajungere la termen, în lipsa unei cereri ferme de restituire din partea persoanei îndreptățite.

În speță, cererea de restituire care cuprindea și termenul în cuprinsul căruia trebuie îndeplinită obligația de restituire a fost transmisă de societatea de leasing la data de 31.08.2012 și a fost primită de martora D R la data de 03.09.2012.

Inculpatul nu a primit notificarea de reziliere a contractelor și nici o altă notificare de reziliere și de restituire într-un termen determinat a bunurilor care au făcut obiectul celor două contracte de leasing, martora D R, concubina inculpatului fiind cea care a purtat discuții legate de derularea celor două contracte cu persoana vătămată.

Însăși notificarea de reziliere emisă de persoana vătămată poartă mențiunea „în atenția doamnei D R”, fapt care confirmă atât susținerile inculpatului primitoare la necunoașterea obligației de restituire a bunurilor într-un termen, dar și susținerile martorei care a arătat că nu i-a comunicat inculpatului termenul de 3 zile menționat în cuprinsul notificării, motivat de permanentele discuții purtate cu reprezentantul persoanei vătămate.

Nu în ultimul rând, instanța de fond a reținut că și depozițiile celor doi martori au fost în sensul că au existat discuții chiar materializate la un moment dat în sensul preluării celor două contracte de leasing de către firma M.

Prin urmare instanța de fond a reținut că inculpatului nu i-a fost adusă la cunoștință obligația de a preda într-un termen clar determinat bunurile care au făcut obiectul contractelor de leasing, împrejurare în care nu se poate reține refuzul acestuia cu intenție de restituire a bunurilor.

Instanța de fond a reținut că unul dintre bunuri a fost ridicat de societatea de recuperare chiar în contextul în care se ajunsese la o înțelegere pentru preluarea contractelor de către firma M, iar în ceea ce privește cel de-al doilea bun nerestituit și nerecuperat, instanța reține că acest bun a fost parcat o perioadă lungă de timp în apropierea Fabricii F din localitatea B, Spania, neputând fi pus în mișcare din cauza defecțiunilor tehnice care la rândul lor nu au putut fi înlăturate din cauza situației financiare precare a societății A care a intrat în lipsă de lichidități din cauza ridicării primului camion de către firma de recuperare.

Instanța de fond nu a reținut cu privire la acest al doilea bun (vehiculul cu nr. de înmatriculare B .. CPV, că a existat un refuz de restituire din partea inculpatului atâta timp cât acesta nu a primit o notificare cu un termen cert de restituire a bunului.

Nu în ultimul rând, instanța de fond a reținut și susținerea inculpatului în sensul că acesta a considerat după constatarea dispariției bunului din locul în care fusese parcat că acesta fusese ridicat de către societatea de recuperare, în considerarea modalității de ridicare a primului bun astfel cum a rezultat din depozițiile martorilor audiați în cauză.

În adresa nr.../07.05.2014 persoana vătămată a arătat că își retrage plângerea cu privire la autovehiculul cu nr. de înmatriculare B .. JKY potrivit cererii de retragere atașată cererii transmise (neatașată dosarului), aspecte care se coroborează însă cu înscrisul aflat la fila 16 a dosarului de urmărire penală, înscris transmis prin fax și care se referă la retragerea plângerii penale pentru autovehiculului D XF 1054604x2, respectiv cel cu nr. de înmatriculare B .. JKY.

Coroborând cele mai sus menționate, instanța de fond a reținut că persoana vătămată și-a retras plângerea prealabilă pentru infracțiunea prev. de art. 238 alin. 1 Cod penal, cu privire la autovehiculul cu nr. de înmatriculare B .. JKY încă din faza de urmărire penală, motiv pentru care urmează a dispune încetarea procesului penal cu privire la această infracțiune.

Cu referirea cel de-al doilea autovehicul care nu a fost recuperat de persoana vătămată, instanța constată că tipicitatea (prevederea faptei în legea penală) reprezintă prima trăsătură esențială a infracțiunii potrivit dispozițiilor art. 15 alin. 1 Cod penal, această trăsătură rezultând din principiul incriminării, și presupune corespondența dintre fapta concretă săvârșită și elementele de natură obiectivă sau subiectivă stabilite de legiuitor în modelul abstract.

O faptă concretă este tipică dacă corespunde modelului abstract prevăzut de norma de incriminare atât sub aspect obiectiv cât și sub aspect subiectiv.

În speță, instanța de fond a reținut că atâta timp cât inculpatului nu i s-a comunicat un termen la expirarea căruia acesta avea obligația de a restitui bunul, vehiculul cu numărul de înmatriculare B .. CPV, fapta nu este tipică sub aspectul laturii obiective, fapt care a condus la concluzia lipsei tipicității și la incidența în cauză a dispozițiilor art. 16 alin. 1 lit. b teza întâi Cod procedură penală

Pentru aceste considerente, instanța de fond a dispus achitarea inculpatului pentru infracțiunea prev. de art. 238 alin.1 Cod penal, faptă constând în aceea că în luna august 2012, cu intenție, nu a restituit vehiculul cu nr. de înmatriculare B .. CPV persoanei vătămate R Leasing IFN SA.

Împotriva sentinței penale nr. 100 din data de 29 noiembrie 2016 pronunțată de Judecătoria P., a declarat apel în termen legal Parchetul de pe lângă Judecătoria P., care a criticat soluția de nelegalitate și netemeinicie, susținând în esență că se conturează în mod indubitabil, dincolo de orice bănuială rezonabilă, existența tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii de abuz de încredere, de care a fost acuzat intimatul inculpat, aspecte care reies fără putință de tăgadă din depozițiile martorilor audiați de către instanța de apel, atât înainte de repunerea pe rol și ulterior. Inclusiv inculpatul și concubina sa recunosc să știau situația juridică exactă a contractelor de leasing, care aveau ca obiect cele două auto, cu privire la care erau conștienți că nu plățiseră ratele respective și au recunoscut inclusiv, primirea notificărilor de reziliere.

Examinând această cale de atac, prin prisma probelor administrate în cauză, a criticilor invocate cât și sub toate aspectele conf. art. 421 alin. 2 cod procedură penală Curtea a constatat că este fondată pentru motivele ce se vor arata în continuare:

Între R Leasing IFN SA, în calitate de finanțator și utilizatorul SC A SRL, reprezentat de inculpatul BD au fost încheiate două contracte de leasing financiar, respectiv contractul nr. .../22.11.2011, care a avut ca obiect al leasingului capul tractor D XF 105460 și nr. .../03.11.2011 care a avut ca obiect al leasingului capul tractor D XF 105450 4x2.

Prin adresa nr./07.05.2014 persoana vătămată a arătat că își retrage plângerea cu privire la autovehiculul cu nr. de înmatriculare B...JKY serie D XF 1054604x2, deoarece a reușit recuperarea acestuia, rămânând de recuperat capul tractor D XF 105460 cu nr. înmatriculare B-CPV.

Întrucât utilizatorul nu a achitat ratele de leasing, finanțatorul a transmis Societății A SRL notificarea de reziliere a celor două contracte de leasing înregistrată sub nr./31.06.2012 (fila 61 dosar U.P.).

În cuprinsul notificării i s-a pus în vedere utilizatorului să returneze finanțatorului în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea prezentei notificări cele două bunuri care au făcut obiectul contractelor de leasing.

Notificarea a fost primită la data de 03.09.2012 de martora DR, concubina inculpatului și care s-a ocupat (conf. declarațiilor sale date atât în fața instanței de fond dar și a celei de control judiciar) de derularea contractelor și de menținerea comunicării cu finanțatorul. Martora a confirmat primirea notificării de reziliere și a arătat că în acel moment a luat legătura cu reprezentanții finanțatorului pentru reactivarea contractelor, aceștia spunându-i că o să ajungă la o înțelegere.

Pentru a dispune achitarea inculpatului instanța de fond a subliniat că: atâta timp cât inculpatului nu i s-a comunicat un termen la expirarea căruia acesta avea obligația de a restitui bunul, vehiculul cu numărul de înmatriculare B...CPV, fapta nu este tipică sub aspectul laturii obiective, fapt care a condus la concluzia lipsei tipicității și la incidența în cauză a dispozițiilor art. 16 alin. 1 lit. b teza întâi Cod procedură penală.

În motivarea soluției pronunțate, instanța de fond însă nu analizează sub nici un aspect clauzele contractelor de leasing ale anexelor acestora și actelor adiționale, existente la dosarul de urmărire penală filele 19-58.

Astfel, se constată că în cuprinsul contractului de leasing financiar contractul nr./22.11.2011, care a avut ca obiect al leasingului capul tractor D XF 105460 cu numărul de înmatriculare B...CPV se stipulează printre altele următoarele:

La pct. 3 paragraf 1 (fila 21 d.u.p.) se stipulează că „finanțatorul rămâne proprietarul unic și neîngrădit în dreptul său obiectului de leasing (în cazul de față leasingului capul tractor DAF XF 105460) cu numărul de înmatriculare B...CPV. Din aceste motive Finanțatorul, în cazul în care utilizatorul nu își îndeplinește oricare din obligațiile care îi revin potrivit contractului de leasing financiar, va avea dreptul să intre imediat în posesia obiectului de leasing de la Utilizator”.

La pct. 3.2 paragraf 3 se arată că „folosirea obiectului de leasing în afara teritoriului României se poate face doar cu acordul scris al Finanțatorului”.

La pct. 8 paragraf 1 se arată că „neplata unei rate de leasing timp de două luni consecutive de la data scadenței, constituie caz de neîndeplinire a condițiilor contractuale”.

La pct. 9 paragraf 1 se stipulează că „În cazul producerii vreunui dintre cazurile neîndeplinire a obligațiilor contractuale prevăzute la pct. 8 ... Finanțatorul are dreptul să considere contractul de leasing financiar desființat de drept fără a mai fi necesară punerea în întârziere și fără orice altă formalitate prealabilă”. În următorul paragraf se stipulează că „se restituie Finanțatorului obiectul de leasing în termen de trei zile de la notificarea rezilierii contractului de leasing financiar”.

Rezultă din aceste clauze contractuale că respectivul contract de leasing s-a reziliat de plin drept prin voința părților la momentul neplății a celei de a doua rate (fără a mai fi necesară o notificare în acest sens), că inculpatul avea obligația să restituie capul tractor în trei zile de la primirea notificării dar mai ales că nu avea dreptul să îl scoată din țară.

Eludând această dispoziție expresă așa cum de altfel recunoaște (și cum confirmă și martora D R) inculpatul a scos în afara țării capul tractor D XF 105460) cu numărul de înmatriculare B...CPV, după momentul rezilierii contractului de leasing în baza căruia îl deținea.

Din cele de mai sus se constată (contrar interpretării eronate din partea judecătorului fondului) că este îndeplinită una dintre acțiunile alternative ce confirmă elementul material al infracțiunii prev. de art. 238 alin. 1 cod penal și anume *folosirea pe nedrept al unui bun mobil al altuia*.

Astfel doar în baza acestor probe instanța de fond putea să constate că în speță este întrunit unul din elementele constitutive ale infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată inculpatul și să ia față de acesta una dintre sancțiunile penale prevăzute de codul penal.

De asemenea s-a mai constatat că martora NP (director general adjunct al persoanei vătămate constituită parte civilă la momentul formulării plângerii prealabile și acre a semnat actul adițional al contractului de leasing având ca obiect capul tractor D. XF 105460) confirmă că a cunoscut situația societății inculpatului și că în cazul neachitării ratelor cum a fost și în cazul de față „se efectuau numeroase demersuri de a fi înștiințat debitorul atât prin intermediul sediului central dar și a agenților de zonă”. Aceasta în special în vederea achitării ratelor restante, deoarece după momentul rezilierii „nici un client nu mai avea dreptul să utilizeze bunul obținut ca urmare a unui contract de leasing”.

Pe de altă parte se constată că prezent în fața instanței la primul termen de judecată, inculpatul a arătat că recunoaște săvârșirea faptelor și a solicitat ca judecarea cauzei să se facă potrivit dispozițiilor art. 396 alin.10 Cod procedură penală, expunând în cuprinsul declarației situația de fapt.

Din această manifestare de voință, se deduce că inculpatul a recunoscut că a fost beneficiarul în baza unui contract de leasing a folosirii a două vehicule „cap tractor”, inclusiv că a fost notificat despre rezilierea contractelor și somat să restituie bunurile care i-au fost încredințate a refuzat restituirea acestor autovehicule după ce contractul a fost reziliat scoțându-le pe ambele din țară.

De altfel, în declarația sa dată în faza de urmărire penală fila 121 verso inculpatul a menționat expres că „societatea de leasing m-a înștiințat că mi-a reziliat contractele și să predau cele două autovehicule achiziționate”.

Rezultă astfel (de asemenea contrar susținerilor judecătorului fondului) că inculpatul a fost înștiințat despre rezilierea contractului și că ar fi trebuit să restituie capul tractor D. XF 105460) cu numărul de înmatriculare B.. CPV, însă nu numai că a refuzat (tacit) dar l-a scos în afara granițelor țării deși nu avea acest drept.

Se constată astfel, că în speță mai este îndeplinită și o altă acțiune alternativă ce confirmă elementul material al infracțiunii prev. de art. 238 alin. 1 cod penal și anume *refuzul nejustificat de al restitui*.

În această situație, Curtea a apreciat față de criteriile prev. de art. 74 cod penal că se impune condamnarea inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii de abuz de încredere, prevăzute de art.238 alin.1 Cod penal, faptă constând în refuzul de restituire a unui camion cap tractor marca D. XF 105460, serie șasiu X... și număr de înmatriculare B... CPV.

Legea penală mai favorabilă este apreciată a fi noua incriminare deoarece art. 238 alin. 1 din codul penal intrat în vigoare la data de 01.02.2014 prevede limite de pedeapsă mai blânde față de încadrarea anterioară prev. de art. 213 alin. 1 cod penal

Se va ține cont de faptul că inculpatul prezent în fața instanței la primul termen de judecată, inculpatul a arătat că recunoaște săvârșirea faptelor și a solicitat ca judecarea cauzei să se facă potrivit dispozițiilor art. 396 alin.10 Cod procedură penală.

Reținând valoarea mare a autovehiculului de aproximativ 28.000 euro la momentul încheierii contractului de leasing (fila 25 d.u.p.), modalitatea prin care inculpatul a comis infracțiunea, respectiv prin oprirea sistemului GPS și scoaterea fără drept a autovehiculului din țară Curtea a considerat că se impune condamnarea inculpatului la pedeapsa închisorii în regim privativ de libertate.

Față de tipicul infracțiunii Curtea a apreciat că nu se impune aplicarea de pedepse complementare și/sau accesorii.

Referitor la acțiunea civilă formulată de SC R Leasing IFN SA concomitent cu cea penală s-a constatat că este nefondată. La această concluzie s-a ajuns deoarece prin obligarea inculpatului la plata sumelor restante și/sau restituirea bunului prin prezenta hotărâre judecătorească partea civilă ar beneficia de două titluri executorii pentru același obiect. Aceasta deoarece, așa cum prevede art. 8 din Ordonanța 51/1997 în forma de la data prezentei, contractele de leasing, constituie titluri executorii.

Pentru aceste considerente, Curtea, în baza art. 421 pct. 2 lit. a) c.p.p., a admis apelul declarat de Parchetul de pe lângă Judecătoria P împotriva sentinței penale nr.100/29.11.2016 care a fost desființată în parte și în consecință, a fost condamnat inculpatul BD, pentru săvârșirea infracțiunii de abuz de încredere, prevăzute de art.238 alin.1 Cod penal, faptă constând în refuzul de

restituire a unui camion cap tractor marca D. XF 105460, serie șasiu X... și număr de înmatriculare B... CPV, cu aplicarea art. 396 alin.10 Cod penal și art.5 cod penal, la 3 luni închisoare.

În final Curtea a mai considerat că în această situație inculpatului nu i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil astfel cum este prevăzut de art. 6 din CEDO deoarece au fost readministrate probele din faza de urmărire penală și instanța de fond, fiind audiat un martor nou și anume NP de către doi magistrați cu experiență sporită față de cel ce a pronunțat prima soluție în condițiile în care inculpatul a avut avocat ales atât în primul ciclu procesual dar mai ales în faza apelului.

Autorul sintezei,
Judecător Florentin Teișanu

[7] Inadmisibilitatea apelului declarat împotriva încheierii pronunțate în temeiul disp. art. 341 alin.6 lit.) Cod procedură penală de judecătorul de cameră preliminară

Index tematic: *Drept procesual penal*

Legislație relevantă :

- *art.421 pct.1 lit. a) teza ultimă Cod procedură penală*

Rezumatul problemei de drept:

În baza art.421 pct.1 lit. a) teza ultimă Cod procedură penală, Curtea a respins ca inadmisibil apelul declarat de petent împotriva încheierii pronunțată de judecătorul de cameră preliminară, reținându-se că apelul declarat în cauză este inadmisibil, întrucât calea de atac a fost promovată împotriva unei hotărâri penale definitive.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie
Decizia penală nr. 1229 din 07 noiembrie 2017*

Prin decizia penală nr. 1229 din data de 07 noiembrie 2017 Curtea de Apel Ploiești, în baza art.421 pct.1 lit. a) teza ultimă Cod procedură penală, a respins ca inadmisibil apelul declarat de petentul Ș.G. împotriva încheierii din data de 22 septembrie 2017 pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Judecătoriei Pucioasa.

S-a reținut că apelul declarat în cauză este inadmisibil, întrucât calea de atac a fost promovată împotriva unei hotărâri penale definitive.

Astfel, așa cum rezultă din actele și lucrările cauzei, petentul Ș.G. a formulat plângere împotriva ordonanței nr. 1497/P/2014 din data de 28 februarie 2017 a Parchetului de pe lângă Judecătoria P. a, soluționată prin încheierea din data de 22 septembrie 2017 pronunțată de judecătorul de cameră preliminară de la Judecătoria P..

În conformitate cu dispozițiile cuprinse în art. 341 alin.8 Cod proc. penală „încheierea prin care s-a pronunțat una dintre soluțiile prevăzute la alin.6, alin.7 pct.1, pct.2 lit.a), b) și d) și alin.7 este definitivă.”

S-a constatat că încheierea din data de 22 septembrie 2017 pronunțată de judecătorul de cameră preliminară de la Judecătoria P. în temeiul disp. art. 341 alin.6 lit.a) Cod proc. penală, este definitivă, astfel cum rezultă din dispozițiile cuprinse în art. 341 alin.8 Cod proc. penală, legiuitorul neprevăzând vreo cale de atac împotriva unei astfel de încheieri, controlul jurisdicțional al soluției de clasare fiind limitat la plângerea întemeiată pe dispozițiile cuprinse în art. 340 Cod proc. penală.

Așa fiind, s-a constatat că apelul declarat de petent este inadmisibil atâta timp cât printre hotărârile supuse apelului arătate expres și limitativ în art. 408 Cod proc. penală nu figurează cea pronunțată în conformitate cu art.341 alin.8 rap. la art. 341 alin.6 lit.a) Cod proc. penală, drept urmare, fiind o cale de atac exercitată în afara cadrului legal reprezintă o încălcare a principiului legalității și, din acest motiv, apare ca o soluție inadmisibilă în ordinea de drept.

S-a reținut că potrivit principiului constituțional al exercitării căilor de atac numai în condițiile legii, Codul de procedură penală a reglementat hotărârile susceptibile a fi supuse controlului judecătoresc, căile de atac și titularii acestora precum și cazurile de desființare, nefiind permisă exercitarea lor nelimitată, respectiv cât timp părțile ar fi nemulțumite de soluția definitivă dată cauzei penale.

În consecință, recunoașterea unei căi de atac în alte condiții decât cele prevăzute de legea procesual penală constituie o încălcare a principiului legalității acestora și din acest motiv, apare ca o soluție inadmisibilă în ordinea de drept.

Referitor la criticile de netemeinicie invocate de către apelant s-a constata că acesta nu pot fi examinate întrucât calea de atac a fost soluționată pe cale de excepție, fiind inadmisibilă, soluție incompatibilă cu analiza pe fond a acesteia.

*Autorul sintezei,
Judecător Cristina Radu*

[8] Infracțiunea de abuz în serviciu, respingerea apelului. Neîndeplinirea condiției privind încălcarea legislației primare

Index tematic: *Fapte de corupție*

Legislație relevantă :

- *art.13² din Legea nr.78/2000, rap. la art.297 alin.1 C.pen.;*
- *Decizia nr.405/15.06.2006 a Curții Constituționale*

Rezumatul problemei de drept:

Potrivit art.297 alin.1 C.pen., „Fapta funcționarului public care în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării drepturilor de a ocupa o funcție publică”.

Conform art.13² din Legea nr.78/2000, ”În cazul infracțiunilor de abuz în serviciu sau de uzurparea funcției dacă funcționarul public a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime”.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția Penală și pentru cauze cu minori și de familie
Decizia penală nr.1415 din 18 decembrie 2017*

Prin sentința penală nr.126 din 2 noiembrie 2016 pronunțată de Tribunalul B., în baza art.396 al.5 C.pr.pen. raportat la art.16 al.1 lit.b C.pr.pen., a fost achitat inculpatul M.C.I., șef al Serviciului Logistic din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean B. cu gradul profesional de comisar șef de poliție, pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu dacă funcționarul public a obținut pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art.13 ind² din Legea nr.78/2000 raportat la art.297 alin.1 C.pen., întrucât fapta nu este prevăzută de legea penală.

În temeiul art.396 al.5 C.pr.pen. raportat la art.16 al.1 lit.b C.pr.pen., a fost achitat inculpatul C.D., ofițer specialist II în cadrul Serviciului Logistic - Administrarea patrimoniului imobiliar și intențentă, cu gradul profesional de inspector principal de poliție, pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu dacă funcționarul public a obținut pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art.13 ind.² din Legea nr.78/2000 raportat la art.297 alin.1 C.pen., întrucât fapta nu este prevăzută de legea penală.

Pentru a pronunța această sentință, Tribunalul B. a reținut că prin Rechizitoriul nr. X/P/2015 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție –

Serviciul Teritorial P. înregistrat la data de 03.02.2016, sub nr. .../114/2016, s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de libertate, a inculpaților M.C.I. pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu dacă funcționarul a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art.13² din Legea nr.78/2000 raportat la art.297 alin.1 C.pen. și C.D. pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu dacă funcționarul a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art.13² din Legea nr.78/2000 raportat la art.297 alin.1 C.pen..

În Rechizitoriu, s-a reținut în sarcina inculpatului M.C.I. că, în calitate de președinte al comisiei de concurs organizat în perioada aprilie – mai 2015 de Inspectoratul Județean de Poliție B., în vederea încadrării cu personal recrutat din sursă externă pentru ocuparea a trei posturi de fochist, prin încălcarea atribuțiilor de serviciu, i-a favorizat pe doi dintre candidații înscriși, respectiv pe numiții D.B.A. și V.C., prin admiterea acestora pentru participarea la concurs în contextul în care nu îndeplineau condițiile specificate în anunțul de participare, aceștia fiind declarați ulterior “admiși” și încadrați pe postul de fochist, prin aceasta cauzând o vătămare a intereselor legitime ale Inspectoratului de Poliție Județean B. precum și ale altor candidați și obținând un folos necuvenit pentru sus-numiții iar în sarcina inculpatului C.D. că, în calitate de membru al comisiei de concurs organizat în perioada aprilie – mai 2015 de Inspectoratul Județean de Poliție B., în vederea încadrării cu personal recrutat din sursă externă pentru ocuparea a trei posturi de fochist, prin încălcarea atribuțiilor de serviciu, i-a favorizat pe doi dintre candidații înscriși, respectiv pe numiții D.B.A. și V.C., prin admiterea acestora pentru participarea la concurs în contextul în care nu îndeplineau condițiile specificate în anunțul de participare, aceștia fiind declarați ulterior “admiși” și încadrați pe postul de fochist, prin aceasta cauzând o vătămare a intereselor legitime ale Inspectoratului de Poliție Județean Buzău, precum și ale altor candidați și obținând un folos necuvenit pentru sus-numiții.

Situația de fapt mai sus menționată rezultă din următoarele mijloace de probă : procesul-verbal din data de 16.06.2015 al Direcției Generale Anticorupție - Serviciul Județean Anticorupție B., procesul verbal din data de data de 01.09.2015 privind ridicarea în fotocopie a dosarelor personalului contractual V.C. și D.B.A. (fochiști), procesul-verbal din data de data de 07.09.2015 privind ridicarea în fotocopie de la S.C. C.M. CFP S.R.L. a documentelor privind Cursul de specializare pentru meseria de fochist pe care l-au urmat și absolvit martorii V.C. și P.B, documentele dosarului de concurs pentru ocuparea a trei posturi de execuție vacante, cu personal recrutat din sursă externă, declarația suspectului S.V., declarația inculpatului T.I., declarațiile martorilor, declarațiile inculpaților M.C.I. și C.D. precum și celelalte înscrisuri atașate la dosar.

Împotriva acestei sentințe au declarat apeluri Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial P. și inculpații M.I.C. și C.D., criticând-o ca fiind netemeinică și nelegală, așa cum se va arăta în continuare :

În apelul declarat, D.N.A. - Serviciul Teritorial P., a solicitat în esență, admiterea apelului, desființarea sentinței și pe fond, condamnarea inculpaților pentru infracțiunea de abuz în serviciu dacă funcționarul a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, prev.de art.13² din Legea nr.78/2000 rap.la art.297 alin.1 Cod penal, la pedepse cu închisoarea și suspendarea sub supraveghere a executării lor, conform art.91 Cod penal, pentru motivele arătate în precedent.

Apelanții - inculpați M.C.I. și C.D., au solicitat în esență, admiterea apelurilor, desființarea sentinței și pe fond, schimbarea temeiului achitării din art.396 alin.5 rap.la art.16 alin.1 lit.b Cod procedură penală, în art.396 alin.5 rap.la art.16 alin.1 lit.a Cod procedură penală, pentru motivele precizate în încheierea de amânare a pronunțării.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Curții de Apel Ploiești la data de 29 decembrie 2016 și repartizată aleatoriu în Sistemul „ECRIS” completului 7 APa, cu prim termen de judecată la data de 31 ianuarie 2017 ; ulterior, prin Decizia nr.15 din 25 august 2017 a Președintelui Secției Penale din cadrul Curții de Apel Ploiești și procesul verbal din 7 septembrie 2017, urmare desființării completului 7 APa, prezenta cauză a fost repartizată ciclic la acest complet (6 APa) care în interesul soluționării cauzei, al aflării adevărului, dar și pentru a garanta efectiv dreptul la apărare al inculpaților în sensul art.6 din CEDO și art.10 Cod procedură penală, în conformitate cu jurisprudența Curții de la Strasbourg din cauzele Beraru c. României, Văduva c. României, Fluieraș c. României, etc., și-a îndeplinit obligația pozitivă și a procedat la readministrarea probelor.

Curtea, examinând hotărârea apelată, în raport de situația de fapt reținută, de probele administrate, de criticile formulate, precum și din oficiu sub toate aspectele, conform art.417 alin.2 Cod procedură penală, constată că apelurile sunt nefondate, așa cum se va arăta în continuare :

Situația de fapt a fost corect reținută de prima instanță și pe larg descrisă mai sus, în sensul că, prin Rechizitoriul nr..../P/2015 al Parchetului de pe lângă Î.C.C.J. - D.N.A. - Serviciul Teritorial P., înregistrat la Tribunalul B. la data de 03 februarie 2016 sub nr. .../114/2016, s-a dispus trimiterea în judecată în stare de libertate a inculpaților :

1). – M.C.I., pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu dacă funcționarul a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art.13² din Legea nr.78/2000 raportat la art.297 alin.1 C.pen. și

2). – C.D., pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu dacă funcționarul a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, prevăzută de art.13² din Legea nr.78/2000 raportat la art.297 alin.1 C.pen.

S-a reținut în esență, în actul de acuzare, în sarcina inculpaților M.C.I. și C.D., că în calitate de președinte și respectiv membru al comisiei de concurs organizat în perioada aprilie – mai 2015 de Inspectoratul de Poliție al Județului B., în vederea încadrării cu personal recrutat din sursă externă pentru ocuparea a trei posturi de fochist, prin încălcarea atribuțiilor de serviciu, i-a favorizat pe doi dintre candidații înscriși, respectiv pe numiții D.B.A. și V.C., prin admiterea acestora pentru participarea la concurs în contextul în care nu îndeplineau condițiile specificate în anunțul de participare, aceștia fiind declarați ulterior “admiși” și încadrați pe postul de fochist, iar prin aceasta s-a cauzat o vătămare a intereselor legitime ale Inspectoratului de Poliție al Județului B., precum și ale altor candidați și obținând un folos necuvenit pentru sus-numiții.

După readministrarea probelor, prima instanță - Tribunalul B. - a pronunțat sentința penală nr.126/02 noiembrie 2016, prin care, în baza art.396 alin.5 rap.la art.16 alin.1 lit.b Cod procedură penală, i-a achitat pe inculpații M.C.I. și C.D., pentru infracțiunea de abuz în serviciu dacă funcționarul public a obținut pentru altul un folos necuvenit, prev.de art.13² din Legea nr.78/2000 rap.la art.297 alin.1 Cod penal, întrucât fapta nu este prevăzută de legea penală.

În apelurile declarate, Curtea, verificând acele și lucrările dosarului, situația de fapt reținută de prima instanță, criticile formulate raportat la dispozițiile legale incidente în materie, constată - în acord cu opinia instanței de fond - că apelurile sunt nefondate.

Considerentele principale care fundamentează această opinie a Curții, sunt legate de: conținutul constitutiv al infracțiunii de abuz în serviciu, actele normative încălcate, decizia nr.405/2006 a Curții Constituționale publicată în M.Of. nr. 517/08.07.2016 și nu în ultimul rând, situația de fapt rezultată din probele administrate în cauză.

În acest context, reevaluând coordonatele situației de fapt, raportat la probele administrate, constată că hotărârea instanței de fond este legală și temeinică sub toate aspectele.

Astfel, este cert și dincolo de orice îndoială că inculpații M.C.I. și C.D., nu au desfășurat activități specifice profesiei și statutului de polițist, dovadă fiind și faptul că unul dintre membrii comisiei - martorul T.I. - nu era polițist, ci angajat al SC”Electro - Instal Rom”SRL B. iar calitatea de polițiști le-a dat inculpaților numai dreptul să fie numiți în comisia respectivă unde și-au desfășurat activitatea pe baza dispozițiilor Regulamentului - Cadru privind stabilirea principiilor generale de ocupare a unui post vacant sau temporar vacant corespunzător funcțiilor contractuale și a criteriilor de promovare în grade sau trepte profesionale imediat superioare a personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice, Regulament aprobat prin H.G. nr.286/2011.

În atare împrejurare, susținerea parchetului în sensul că inculpații au încălcat legislația primară cu referire la disp.art.3 din Legea nr.360/2002 privind Statutul Polițistului, nu poate fi primită de instanța de control judiciar.

Nici susținerea cu privire la încălcarea disp.art.8 din Legea nr.64/2008, nu poate fi primită de Curte, câtă vreme a rezultat cu certitudine faptul că cei doi inculpați, în activitatea desfășurată în cadrul comisiei de concurs, nu au avut în mod direct sau indirect atribuții de construire, montare, instalare, punere în funcțiune și control nedestructiv, supraveghere tehnică, verificare tehnică, revizuire, reparație, întreținere ori alte asemenea atribuții în sensul actului normativ menționat anterior.

În egală măsură, Curtea observă că probele administrate în cauză oferă - cu densitate maximă și claritate - o viziune potrivit căreia inculpații, în activitatea desfășurată în calitatea lor de membrii în comisia de concurs organizat în perioada aprilie - mai 2015 nu au urmărit în mod direct sau indirect obținerea pentru ei ori pentru alții a unor foloase necuvenite.

Pe de altă parte, obiect de analiză și verificare în fața instanței de control judiciar a fost și posibila înțelegere frauduloasă în organizarea acestui concurs sau vreo înțelegere cu vreun candidat la concurs, specifice infracțiunilor de corupție, dar - așa cum în mod corect a constatat și prima instanță - actele materiale reținute de organele de urmărire penală și prima instanță în sarcina inculpaților, sunt de fapt rezultatul unor interpretări diferite date de către inculpați cu privire la înscrisurile depuse de către candidați în dosarele de înscriere, interpretări care nu sunt de natură a atrage o răspundere penală în condițiile legii.

Din acest punct de vedere este cert și dincolo de orice îndoială că martorii D.B.A. și V.C., admiși la acest concurs nu se aflau decât, în parte, în situație de similaritate (raportat la înscrisurile atașate la dosarele depuse la comisia de concurs) cu ceilalți candidați respinși la selecția de dosare, astfel că, nu se poate susține că deficiențele constatate în activitatea celor doi inculpați au avut drept consecință obținerea unor foloase necuvenite de către cei doi martori/candidați declarați admiși.

Adăugând la acestea și faptul că I.P.J. B. prin adresa aflată la fila 62 dosar instanță fond a comunicat că această instituție publică nu a înregistrat vreo pagubă ori vreo vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ca urmare a deficiențelor constatate în activitatea celor doi inculpați și că persoanele declarate admise la acest concurs lucrează și în prezent și nu au creat greutăți angajatorului, Curtea concluzionează că, apelul declarat de D.N.A. - Serviciul Teritorial P. este nefondat și urmează a fi respins în temeiul art.421 pct.1 lit.b C.proc.penală.

Analizând posibila vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale celor patru persoane înscrise la concurs, ca urmare a deficiențelor constatate în activitatea celor doi inculpați, Curtea apreciază că :

- martorul/candidatul P.B. nu deținea autorizare ISCIR, dar ulterior a depus o adeverință din care rezultă că este înscris la un curs (la fel ca și în cazul candidaților admiși D.B.A. și V.C., însă față de acești doi candidați nu avea studiile cerute în anunț și nici vechimea de 2 ani în specializarea respectivă ;

- martorul/candidatul Chiru Valentin, nu deținea autorizare ISCIR, însă a depus o adeverință din care rezultă că este înscris la un curs (la fel ca și candidații admiși Drăgoiu Bogdan - Alexandru și Vasile Constantin), dar spre deosebire de aceștia nu deținea certificat/diplomă de calificare profesională ;

- martorul/candidatul O.R.I., deținea autorizație ISCIR valabilă, dar nu avea studii de specialitate specificate în anunț și nici vechime în specialitate.

Rezultă astfel că în mod corect cei trei candidați la selecția dosarelor au fost excluși de la concurs, astfel că nu pot susține și dovedi că au suferit o vătămare a drepturilor sau intereselor lor legitime care să angajeze o eventuală răspundere penală a inculpaților.

Cât privește pe martorul/candidatul Ș.G., comisia a concluzionat că acesta îndeplinește toate condițiile pentru a participa la concurs, însă nu a promovat proba practică.

În acest context factual, nici parchetul nu a fost în măsură să aducă argumente - bazate pe probe - și din care să rezulte că deficiențele constatate în activitatea celor doi inculpați au avut drept consecință obținerea unor foloase necuvenite de către cei doi martori/candidați declarați admiși (D.B.A. și V.C.) sau de I.P.J. B.

Dimpotrivă, susținerea aceluiași argumente ca și la prima instanță coroborat cu răspunsul I.P.J. B., în sensul că nu s-a înregistrat vreo pagubă ori vreo vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ca urmare a interpretării diferite date de către inculpați cu privire la înscrisurile depuse de către candidați, conduce la concluzia că hotărârea instanței de fond este legală și temeinică sub toate aspectele.

Examinând apelurile declarate de inculpații M.I.C. și C.D., prin care s-a solicitat schimbarea temeiului achitării din art.396 alin.5 rap.la art.16 alin.1 lit.b Cod procedură penală, în art.396 alin.5 rap.la art.16 alin.1 lit.a Cod procedură penală, Curtea nu poate reține susținerile apelanților, atâta vreme cât - așa cum de altfel s-a precizat anterior - actele materiale reținute de organele de urmărire penală și prima instanță în sarcina inculpaților există în materialitatea lor, dar se datorează unor interpretări diferite date de către aceștia cu privire la înscrisurile depuse de către candidați în

dosarele de înscriere, interpretări care însă nu sunt de natură să atragă răspunderea penală a celor doi membri ai comisiei.

Așa fiind, pe cale de consecință, Curtea apreciază că temeiul achitării (art.16 lit.b Cod procedură penală - fapta nu este prevăzută de legea penală) menționat de prima instanță este corect, așa încât și apelurile inculpaților M.I.C. și C.D. sunt nefondate și urmează a fi respinse în temeiul art.421 pct.1 lit.b C. proc.pen.

*Autorul sintezei,
Judecător Ion Stelian*

Decizii Relevante

Trimestrul III și trimestrul IV 2017

Secția I Civilă

[1] Asigurări sociale. Cumularea beneficiilor acordate de lege în vederea reducerii vârstei standard de pensionare atât în considerarea handicapului persoanei care se înscrie la pensie (art.58 lit. b din Legea nr. 263/2010) cât și în considerarea prestării muncii în condiții deosebite (art.55 din Legea nr. 263/2010) prin raportare la domeniul de aplicare art. 60 al.2 din Legea 263/2010.

Index tematic: *Asigurări sociale*

Legislație relevantă : Legea 263/2010

Rezumatul problemei de drept:

Potrivit art. 55 din Legea 263/2010, *persoanele care au realizat stagiul complet de cotizare au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstelor standard de pensionare, după cum urmează: a) conform tabelului nr. 1, în situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în condiții deosebite de muncă...*

Conform art.58 lit. b din Legea nr. 263/2010, *persoanele care au realizat un stagiul de cotizare în condiții de handicap preexistent calității de asigurat beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 5, în funcție de gradul de handicap, după cum urmează: a) cu 15 ani, în situația asiguraților cu handicap grav, dacă au realizat, în condițiile handicapului preexistent calității de asigurat, cel puțin o treime din stagiul complet de cotizare; b) cu 10 ani, în situația asiguraților cu handicap accentuat, dacă au realizat, în condițiile handicapului preexistent calității de asigurat, cel puțin două treimi din stagiul complet de cotizare; c) cu 10 ani, în situația asiguraților cu handicap mediu, dacă au realizat, în condițiile handicapului preexistent calității de asigurat, stagiul complet de cotizare.*

Este posibil cumulul acestor două situații în vederea reducerii vârstei standard de pensionare, nefiind aplicabile dispozițiile art. 60 alin 2 din Legea 263/2010 ce statuează că: *”reducerile vârstelor standard de pensionare prevăzute la art. 55, precum și cele prevăzute de alte acte normative pot fi cumulate fără ca reducerea totală să fie mai mare de 13 ani”*.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția I Civilă

Decizia Civilă nr. 1607/20 septembrie 2017

Prin Decizia Civilă nr. 1607/20 septembrie 2017, Curtea de Apel Ploiești a admis apelul formulat de reclamant împotriva sentinței civile nr. 77 pronunțată la 1 februarie 2016 de Tribunalul B., în contradictoriu cu pârâta CJP, schimbând în tot sentința apelată în sensul că a fost admisă contestația și s-a dispus anularea deciziei nr. 11229/19.04.2016 emisă de CJP.

A fost obligată pârâta la emiterea unei noi decizii de pensionare cu luarea în considerare atât a dispozițiilor art. 55 alin. 1 din Legea 263/2010, cât și a dispozițiilor art. 58 alin. 1 lit. b din aceeași lege în ceea ce privește cumulul reducerii vârstei standard de pensionare.

Pentru a pronunța această sentință, instanța a reținut că premisa de la care a pornit litigiul de față este aceea că reclamantul, în situația existenței unui handicap accentuat preexistent calității de asigurat, a desfășurat activități în condiții deosebite (gr. II-a de muncă conform Legii nr.3/1977), astfel încât, având stagiul complet de cotizare, a solicitat intimății de a aplica reducerea vârstei standard de pensionare, prin cumularea beneficiilor acordate de lege atât în considerarea handicapului său (*art.58 lit. b din Legea nr. 263/2010*) cât și în considerarea prestării muncii în condiții deosebite (*art.55 din Legea nr. 263/2010*).

Potrivit art. 55 din Legea 263/2010, *persoanele care au realizat stagiul complet de cotizare au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstelor standard de pensionare, după cum urmează: a) conform tabelului nr. 1, în situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în condiții deosebite de muncă.*

Conform actelor și lucrărilor dosarului, având în vedere că pe perioada de 15 ani 4 luni și 17 zile, reclamantul a desfășurat activități în condiții deosebite (gr. II-a de muncă conform Legii nr.3/1977), acesta ar beneficia de o **reducere a vârstei standard de pensionare de 3 ani**, astfel cum chiar intimata recunoaște prin întâmpinare.

Potrivit art.58 lit. b din Legea nr. 263/2010, *persoanele care au realizat un stagiul de cotizare în condiții de handicap preexistent calității de asigurat beneficiază de **reducerea vârstelor standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 5, în funcție de gradul de handicap, după cum urmează: a) cu 15 ani, în situația asiguraților cu handicap grav, dacă au realizat, în condițiile handicapului preexistent calității de asigurat, cel puțin o treime din stagiul complet de cotizare; b) cu 10 ani, în situația asiguraților cu handicap accentuat, dacă au realizat, în condițiile handicapului preexistent calității de asigurat, cel puțin două treimi din stagiul complet de cotizare; c) cu 10 ani, în situația asiguraților cu handicap mediu, dacă au realizat, în condițiile handicapului preexistent calității de asigurat, stagiul complet de cotizare.***

Reclamantul este încadrat în grad de handicap accentuat conform Certificatului de încadrare în grad de handicap nr. 4836/12.10.2015, handicapul fiind *preexistent* calității de salariat și a lucrat stagiul complet de cotizare de 35 de ani în câmpul muncii, deci mai mult de două treimi, astfel cum este cerința minimă prevăzută de art. 58 lit. b din Legea nr. 263/2010, astfel încât beneficiază și de **reducerea de 10 ani a vârstei de pensionare**.

Trebuie reținut că, potrivit **art. 53 al. 1 și 3** din Legea nr. 263/2010, **vârsta standard de pensionare este de 65 de ani pentru bărbați și 63 de ani pentru femei**. Atingerea acestei vârste se realizează prin creșterea vârstelor standard de pensionare, conform eșalonării prevăzute în

anexa nr. 5, iar **stagiul complet de cotizare este de 35 de ani, atât pentru femei, cât și pentru bărbați.**

Deși reclamantul a atins stagiul complet de cotizare (35 ani și 1 lună) prin decizia nr. 11229/19.04.2016, CJP, i-a respins cererea de pensionare pentru limită de vârstă, motivat de faptul că *interpretarea disp. art.60 din Legea nr. 263/2010 ar fi că reducerile vârstelor standard de pensionare, prevăzute la art.55 pot fi cumulate doar cu cele prevăzute de alte acte normative, respectiv de alte legi speciale, și nicidecum nu pot fi cumulate reducerile prevăzute de două articole din aceeași lege,* opinie îmbrățișată și de către instanța de fond.

Reclamantul a depus cererea de acordarea a pensiei la vârsta de 52 de ani și 7 luni, deci cu 12 ani și 5 luni mai devreme decât vârsta standard de pensionare de 65 de ani pentru bărbați prevăzută de art. 53 al. 1 și 3 din Legea nr. 263/2010.

În acest caz, esențial este de a se stabili dacă reclamantul beneficiază doar de reducerea de 10 ani prevăzută de art. 58 lit. b din Legea nr. 263/2010 sau aceasta poate fi cumulată cu reducerea de trei ani calculată conform art. 55 din aceeași lege.

Trebuie menționat că, principalul motiv pentru care instanța de fond și intimata au apreciat că acest cumul nu este posibil au fost dispozițiile art. 60 alin 2 din legea 263/2010 ce statuează că: **”reducerile vârstelor standard de pensionare prevăzute la art. 55, precum și cele prevăzute de alte acte normative pot fi cumulate fără ca reducerea totală să fie mai mare de 13 ani”**.

Art. 41 alin 3 din HG nr. 257/2011 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 vine să explice dispozițiile din legea pensiilor mai sus citate, arătând că: **„reducerea vârstelor standard de pensionare prevăzute de alte acte normative și cele prevăzute de art. 55 din lege pot fi cumulate între ele, fără ca reducerea totală să fie mai mare de 13 ani.”**

Din analiza acestor texte din actele normative menționate, **nu rezultă însă o interdicție de cumul între reducerile din cadrul aceleiași legi 263/2010, ci o limitare la 13 ani a cumulului art. 55 cu prevederi referitoare la reducerea vârstei de pensionare din alte acte normative.**

Trebuie subliniat faptul că dispozițiile legale în discuție fac parte din ansamblul normelor de drept al asigurărilor sociale, norme cărora li se impune o interpretare restrictivă, nefiind permisă extinderea aplicării acestor norme dincolo de textul legal.

Din această perspectivă, aplicarea principiului simetriei juridice pentru *extinderea cadrului legislativ ce interzice depășirea a 13 ani în cazul cumulării reducerii de la art. 55 din legea 263/2010 și cele prevăzute de alte acte normative și la situația interdicției cumulului reducerilor prevăzute de aceeași lege, respectiv art. 55 și art. 58 lit. b din Legea nr. 263/2010* apare ca lipsită de orice fundament.

Analogia presupune rezolvarea unei cauze în lipsa unei norme sau, când norma nu este îndestulătoare, prin apelarea la o normă asemănătoare (analogia legis) sau la principiile generale ale dreptului (analogia iuris).

Analogia nu poate fi însă utilizată în cazul legilor de asigurări sociale, care sunt de strictă interpretare, iar pentru a limita, sau a extinde sfera de aplicare a textului trebuie să se pornească de la considerarea rațiunii legii (ratio legis), să se recurgă la distincții și la argumentul *per a contrario*.

Or, pentru a se aduce **argumentul interpretării per a contrario** a dispozițiilor art. 60 al.2 (*reducerile vârstelor standard de pensionare prevăzute la art. 55, precum și cele prevăzute de alte acte normative pot fi cumulate fără ca reducerea totală să fie mai mare de 13 ani*), ar fi trebuit ca în cadrul formulării textului să fie introdusă sintagma **numai** sau un alt corespondent al acesteia, (*spre ex. - reducerile vârstelor standard de pensionare prevăzute la art. 55, pot fi cumulate numai cu cele prevăzute de alte acte normative fără ca reducerea totală să fie mai mare de 13 ani*) ceea ce nu s-a întâmplat în cazul de față.

Ca atare prin aplicarea **regulilor de interpretare gramaticală**, ținând seama de sintaxa și morfologia propoziției sau frazei, de semantica termenilor sau expresiilor utilizate în textul

interpretat, de semnele de punctuație și ortografie, **rezultă că art. 60 al. 2 nu a avut în vedere a impune interdicția cumulului reducerilor prevăzute de legea 263/2010.**

Acolo unde legea nu distinge, nici interpretul nu trebuie să distingă (*ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*), cu atât mai mult cu cât este în discuție o zonă normativă specială, cum este cea din domeniul pensiilor, neputând fi introduse distincții dacă legea nu le încorporează.

Acolo unde legiuitorul a dorit a proceda la interzicerea cumulului reducerilor prevăzute de legea 263/2010 a menționat în mod expres chiar în cadrul acesteia.

Astfel, la **art. 63** legiuitorul a statuat că *la acordarea pensiei anticipate, reducerea vârstei standard de pensionare prevăzute la art. 62 alin. (1) nu poate fi cumulată cu nicio altă reducere reglementată de prezenta lege sau de alte acte normative*, iar în cadrul **art. 66** se menționează că *la acordarea pensiei anticipate parțiale, reducerea vârstei standard de pensionare prevăzute la art. 65 alin. (1) nu poate fi cumulată cu nicio altă reducere reglementată de prezenta lege sau de alte acte normative*.

În speță, raportat la **art. 63 și 66 din lege**, menționate anterior, nu se poate aplica **argumentul de analogie** – unde există aceleași rațiuni trebuie aplicată aceeași lege/soluție – *ubi eadem est ratio, eadem lex esse debet* sau *ubi eadem est ratio, ibi eadem solutio esse debet* sau, mai simplu, *ubi eadem ratio ibi eadem* utilizat în practică, pentru acoperirea lacunelor legislative.

În temeiul acestui argument se aplică ”*prin analogie*” normele de drept civil edictate pentru cazuri asemănătoare, or este clar că **interdicția cumulului reducerilor din aceeași Lege 263/2010 a fost prevăzut doar în cazul pensiei anticipate și anticipate parțiale ce reprezintă un beneficiu suplimentar acordat asiguraților și nu poate fi extrapolată pensiei pentru limită de vârstă.**

Pornind de la aceste elemente, procedând la o **interpretare sistematică a legii**, procedând la considerarea legăturilor textului de lege interpretat cu alte dispoziții din același act normativ, Curtea de Apel urmează a determina domeniul de aplicare art. 60 al.2 din lege.

Pentru acest lucru se pleacă de la calificarea prevederii legale ca normă generală ori normă specială, prin respectarea următoarelor două reguli: norma generală nu derogă de la norma specială: *generalia specialibus non derogant*; norma specială derogă de la norma generală: *generalia specialibus derogant*.

În consecință, norma generală reprezintă regula, iar norma specială excepția.

Or, **limitând la un număr de 13 ani cumulul reducerilor de la art. 55 cu cele din alte acte normative, legiuitorul a înțeles a institui o regulă specială, o excepție de la regula potrivit căreia în alte situații cumulul poate fi nelimitat.**

Tot astfel, instituind interdicția cumulului reducerilor vârstei standard de pensionare prevăzute pentru acordarea pensiei anticipate și cele anticipate parțiale cu alte reduceri reglementate de prezenta lege sau de alte acte normative, legiuitorul a prevăzut *excepția de la regula posibilității în celelalte cazuri de a fi cumulate aceste reduceri.*

Nu în ultimul rând, Curtea urmează a proceda la interpretarea logică a textelor aflate în discuție, cu mențiunea că aceasta se realizează pe baza legilor logicii formale, pentru lămurirea sensului unei norme juridice, prin prisma unor reguli de bază precum și a mai multor argumente.

Astfel, aplicând regula de interpretare logică *excepția este de strictă interpretare și aplicare – exceptio est strictissimae interpretationis, conform căreia*, atunci când o normă juridică instituie o excepție de la regulă, această excepție nu poate fi extinsă și la alte situații pe care acea normă juridică nu le prevede, rezultă că, așa cum s-a arătat mai sus, **pragul de 13 ani prevăzut pentru cumulul reducerilor prevăzute de art. 55 și alte acte normative nu poate fi extins și pentru reducerile de la art. 55 și cele din aceeași lege.**

De asemenea, **legea civilă trebuie interpretată în sensul aplicării ei și nu în sensul neaplicării** – *actus interpretandus est potius ut valeat, quam ut pereat*, astfel încât aplicarea atât a

art. 55 și cât și a 58 din legea 263/2010 nu poate fi restrânsă în mod aleatoriu, fără ca legiuitorul să prevadă în mod expres aceasta.

Din aplicarea **argumentului reducerii la absurd** – *reductio ad absurdum* rezultă că o anumită soluție este admisibilă rațional, pentru că o soluție contrară ar fi inadmisibilă, inacceptabilă, absurdă.

Pornind de la acest considerent, se pune în mod logic întrebarea, dacă reducerea de la art. 55 nu poate fi cumulată cu cea de la art. 58, pe care dintre cele două reduceri o vom exclude și pe baza cărui criteriu, legea neprevăzând o ordine de prevalență a celor două beneficii.

S-ar ajunge astfel la aplicarea doar a art. 55 sau doar a art. 58, fără o ordine prestabilită, astfel încât s-ar ajunge la situația absurdă, improbabilă, ca reducerea în cazul reclamantului să fie doar cea de 3 ani și nici măcar cea de 10 ani.

În aceste condiții, soluția necumulării reducerilor prevăzute de Legea 263/2010 în cazul pensiei pentru limită de vârstă ar fi inacceptabilă, astfel încât, în baza argumentului sus menționat se impune concluzia existenței acestei posibilități.

Procedând și la **interpretarea istorico-teleologică** a textului, modalitate ce ajută la stabilirea sensului unei dispoziții legale, prin **urmărirea finalității dorite de legiuitor la adoptarea actului normativ** din care face parte acea dispoziție, Curtea constată că beneficiul de 10 ani acordat celor cu handicap preexistent mediu și care au prestat două treimi din stagiul complet de cotizare reprezintă o modalitate de ajutor social al acestei categorii defavorizate, care aflată într-o stare de sănătate precară, înțelege totuși să contribuie la sistemul de asigurări sociale prin prestarea unei munci asemenea unor salariați obișnuiți.

Altul a fost raționamentul legiuitorului atunci când a dorit să recompenseze pe cei care au atins stagiul maxim de cotizare de 35 de ani prevăzut de lege lucrând în condiții deosebite, ce s-au suprapus efortului deja depus în plus ca urmare a stării de handicap.

Un argument în acest sens este acela că poate exista situația ca un salariat cu handicap preexistent să fi lucrat 2/3 din stagiul de cotizare în condiții deosebite, dar să nu poată beneficia decât de reducerea de 10 ani a vârstei de pensionare și nu și de reducerea prevăzută de art. 55, întrucât nu a atins stagiul maxim de cotizare.

În schimb, a impune ca un salariat cu handicap preexistent, care a atins stagiul maxim de cotizare lucrând în condiții deosebite de grele, să fie tratat asemenea unuia care a lucrat în condiții normale și doar două treimi din stagiul de cotizare și să beneficieze doar de reducerea de 10 ani, ar însemna a adopta un tratament discriminatoriu, în contra a ceea ce însuși legiuitorul a dorit.

În aceste condiții, Curtea apreciază că sunt fondate criticile apelantului în sensul că cele două reduceri prevăzute de art.58 lit.b și art.55 alin.1 lit.a din Legea 263/2010 îi sunt aplicabile și prin cumularea acestora reclamantul însușește o reducere totală a vârstei de pensionare de 13 ani .

Ca atare, s-a constatat că în mod greșit instanța a respins contestația formulată împotriva deciziei nr. 11229/19.04.2016 emisă de CJP, motiv pentru care, în baza dispozițiilor art. 480 c.pr.civ., a fost admis apelul declarat în cauză și, pe cale de consecință, a fost schimbată în tot sentința apelată în sensul că a fost admisă contestația și anulată decizia anterior menționată cu obligarea părților la emiterea unei noi decizii de pensionare cu luarea în considerare atât a dispozițiilor art. 55 alin. 1 din Legea 263/2010, cât și a dispozițiilor art. 58 alin. 1 lit. b din aceeași lege în ceea ce privește cumulul reducerii vârstei standard de pensionare.

Autorul sintezei,
Judecător Mioara Iolanda Grecu

[2] Cheltuieli de judecată. Punerea în întârziere a pârâtei Casa de Pensii are loc la momentul formulării acțiunii.

Index tematic: *Drept procesual civil*

Legislație relevantă : *art.454 din Noul Cod de Procedură Civilă*

Rezumatul problemei de drept:

Potrivit art. 454 NCPC, pârâtul care a recunoscut, la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate, pretențiile reclamantului, nu va putea fi obligat la plata cheltuielilor de judecată, cu excepția cazului în care, prealabil pornirii procesului, a fost pus în întârziere de către reclamant sau se afla de drept în întârziere.

În situația specială a litigiilor privind asigurările sociale, punerea în întârziere operează încă de la introducerea acțiunii la instanță. Prin urmare, pârâta Casă de Pensii nu se poate prevala de prima teză a art.454 din NCPC și nu poate solicita scutirea de la plata cheltuielilor de judecată, cu atât mai mult cu cât recunoașterea pretențiilor reclamantului a avut loc după primul termen de judecată.

Astfel, pârâta se află în culpă procesuală, prin atitudinea sa determinând cheltuielile de judecată efectuate de reclamant, motiv pentru care trebuie obligată la plata acestor cheltuieli.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția I Civilă

Decizia 1638 din 21 septembrie 2017

Prin cererea înregistrată la instanță sub nr. X/120/2016 din 22.09.2016, reclamantul TI, în contradictoriu cu pârâta CJPD, a solicitat ca prin sentința ce se va pronunța să se dispună ca pârâta să fie obligată să soluționeze cererile nr. 9401/15.07.2016 și 9603/20.07.2016, să recalculeze drepturile de pensie și să-i emită o nouă decizie cu drepturile recalculate.

De asemenea, solicită ca pârâta să comunice decizia emisă și buletinul de calcul, precum și la obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată.

Prin sentința civilă nr. 271 din 15.,02.2017, Tribunalul D. a respins acțiunea formulată de reclamantul TI, în contradictoriu cu pârâta CJPD, ca fiind rămasă fără obiect.

Pentru a pronunța această soluție, tribunalul a reținut următoarele:

Reclamantul a solicitat obligarea pârâtei la soluționarea cererilor nr. 9401/15.07.2016 și 9603/20.07.2016, la recalcularea drepturile de pensie, la emiterea unei decizii cu drepturile recalculate, precum și la comunicarea deciziei emise, a buletinului de calcul și la plata cheltuielilor de judecată.

Prin întâmpinarea formulată pârâta a solicitat respingerea acțiunii formulată de reclamant, ca fiind rămasă fără obiect, întrucât la data de 20.12.2016 s-a emis decizia de revizuire nr.312.689, decizie comunicată în termen de 5 zile, în conformitate cu prevederile legale, iar în ceea ce privește buletinul de calcul, acesta a fost comunicat personal reclamantului.

În ceea ce privește cheltuielile de judecată, pârâta a solicitat a se avea în vedere dispozițiile art.454 din Cod procedură civilă.

În această situație, dat fiind că pârâta a emis decizia de revizuire și a comunicat buletinul de calcul, în conformitate cu cererea reclamantului, tribunalul a constatat că au fost soluționate pretențiile acestuia, astfel că cererea de chemare în judecată a rămas fără obiect, motiv pentru care tribunalul a respins acțiunea ca fiind rămasă fără obiect și a respins și cererea privind acordarea cheltuielilor de judecată.

Împotriva acestei sentințe, a declarat apel reclamantul, criticând-o pentru motive de nelegalitate, solicitând admiterea acestuia, schimbarea în parte a hotărârii, admiterea cererii privind acordarea cheltuielilor de judecată și obligarea intimetei la plata cheltuielilor de judecată la instanța de fond, reprezentând onorariu avocat.

În dezvoltarea motivelor de apel, a arătat că la data de 22.09.2016 a înregistrat pe rolul Tribunalului D. o cerere de revizuire a deciziei de pensie în temeiul art.107 din Legea nr. 263/2010, formându-se dosarul nr. X/120/2016, prin care a solicitat ca pârâta să fie obligată să soluționeze cererile nr. 9401/15.07.2016 și 9603/20.07.2016, să recalculeze drepturile de pensie și sa-i emită o nouă decizie cu drepturile recalculate, întrucât pârâta nu le soluționase în termenul legal de 30 de zile.

A arătat în continuare că, pârâta nu a formulat întâmpinare, astfel că instanța de fond a fixat primul termen de judecată la 13.12.2016.

La primul termen de judecată din data de 13.12.2016, pârâta a solicitat amânarea cauzei și acordarea unui nou termen.

La termenul din data de 15.02.2017, pârâta a depus Note de ședință în care a menționat că cererile reclamantului au fost soluționate între cele două termene și instanța să facă aplicarea art. 454 din Codul de procedură civilă.

Consideră apelantul că sentința nr. 271/15.02.2017 este netemeinică și nelegală pentru că a respins cererea privind acordarea cheltuielilor de judecată.

Astfel, a arătat că instanța de fond a făcut o greșită aplicare a dispozițiilor art.454 din Codul de pr. civ. pentru următoarele considerente: pârâta a fost pusă în întârziere prin însăși cererea de revizuire a pensiei care trebuia soluționată în termen de 30 de zile de la data înregistrării 15.07.2016, era pusă în întârziere și că urmare a înregistrării cererii de chemare în judecată, nu a recunoscut prin întâmpinare pretențiile reclamantului, la primul termen de judecată din data de 13.12.2016 nu a depus niciun document din care să reiasă că își însușește pretențiile reclamantului.

De asemenea a arătat că pârâta abia la al doilea termen de judecată din 15.02.2017, a depus note de ședință în care a menționat că ar fi soluționat cererea reclamantului (în fapt nu a fost soluționată cererea, a fost emisă o decizie parțială), motiv pentru care instanța de fond a rămas în pronunțare.

Apelantul reclamant a angajat un cabinet de avocatură pentru a-i fi prestate servicii de asistență și reprezentare juridică, ca urmare a refuzului pârâtei de a soluționa cererea de revizuire.

A solicitat admiterea apelului, obligarea intimetei la plata cheltuielilor de judecată reprezentând onorariu avocat pentru judecarea procesului la instanța de fond.

Curtea, analizând cererea de apel prin prisma actelor și lucrărilor dosarului, a criticilor formulate și a dispozițiilor legale incidente reține următoarele:

Potrivit art. 454 NCPC, pârâtul care a recunoscut, la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate, pretențiile reclamantului, nu va putea fi obligat la plata cheltuielilor de judecată, cu excepția cazului în care, prealabil pornirii procesului, a fost pus în întârziere de către reclamant sau se afla de drept în întârziere.

În prezenta speță, apelantul reclamant a solicitat ca prin sentința ce se va pronunța să se dispună ca pârâta să fie obligată să soluționeze cererile nr. 9401/15.07.2016 și 9603/20.07.2016, să recalculeze drepturile de pensie și să-i emită o nouă decizie cu drepturile recalculate.

Curtea va reține că intimata pârâtă nu a formulat întâmpinare prin care să recunoască pretențiile reclamantului, în schimb emite la 20.12.2016 decizia de recalculare a pensiei cuvenite reclamantului, după primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate – din 13.12.2016.

În această situație, respingerea acțiunii, ca rămasă fără obiect, nu înseamnă că pretențiile reclamantului au fost neîntemeiate și că acesta este partea care a pierdut procesul, ci că pârâta a achiesat la pretențiile reclamantului, prin emiterea, după primul termen de judecată, a deciziei solicitate.

Prin urmare, pârâta nu se poate prevala de prima teză a art.454 din NCPC și nu poate solicita scutirea de la plata cheltuielilor de judecată, deoarece, în situația specială a litigiilor privind asigurările sociale, punerea în întârziere a operat încă de la introducerea acțiunii la instanță.

Astfel, pârâta se află în culpă procesuală, prin atitudinea sa determinând cheltuielile de judecată efectuate de reclamant la fond, motiv pentru care trebuie obligată la plata acestor cheltuieli, în fața primei instanțe, în cuantum de 1500 lei.

Pentru considerentele expuse, curtea, văzând disp. art.480 NCPC, a admis apelul și a schimbat, în parte, sentința în sensul că a admis cererea privind acordarea cheltuielilor de judecată, obligând pârâta la 1500 lei cheltuieli de judecată către reclamant, reprezentând onorariu de avocat în fața primei instanțe.

Curtea a menținut restul dispozițiilor sentinței.

*Autorul sintezei,
Judecător Cristina Mihaela Moiceanu*

[3] Răspunderea patrimonială a salariatului.

Riscul normal al serviciului – cauză exoneratoare de răspundere.

Index tematic: *Dreptul muncii*

Legislație relevantă : *Codul muncii – art. 254*

Rezumatul problemei de drept:

Art. 254 Codul muncii reglementează răspunderea patrimonială a salariatului, în situația în care produce angajatorului o pagubă materială, datorată vinovăției sale.

De altfel și art. 25 alin. 1 din Legea nr. 22/1969 (privind angajarea gestionarilor, constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor agenților economici, autorităților sau instituțiilor publice) stipulează că gestionarul răspunde integral față de unitate pentru pagubele pe care „le-a cauzat” în gestiunea sa.

Pe de altă parte, se impune a se preciza că dreptul comun pentru raporturile de muncă îl constituie Codul muncii, care, în alin. 2 al art. 254 reglementează cauzele exoneratoare de răspundere sau de neresponsabilitate, printre care este de menționat și riscul normal al serviciului.

Noțiunea de risc al serviciului (la care se referă expres art. 254 alin. 2 Codul muncii) privește efectele păgubitoare ale unor factori inerenți procesului muncii, care, atunci când se înscriu în sfera normalului, transferă riscul, adică incidența acestor efecte, asupra patrimoniului angajatorului.

Producerea riscului trebuie să se prezinte ca un fenomen „normal”, în raport de împrejurările concrete.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția I Civilă

Decizia nr. 1898 din 9 octombrie 2017

Prin decizia civilă nr. 1898/9 octombrie 2017, Curtea de Apel P. a respins ca nefondat apelul declarat de reclamanta SN împotriva sentinței civile nr. 1842/10 mai 2017 a Tribunalului P., apreciind-o ca fiind legală și temeinică.

Curtea reamintește că art. 254 Codul muncii reglementează răspunderea patrimonială a salariatului, în situația în care produce angajatorului o pagubă materială, datorată vinovăției sale.

De altfel și art. 25 alin. 1 din Legea nr. 22/1969 (privind angajarea gestionarilor, constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor agenților economici, autorităților sau instituțiilor publice) stipulează că gestionarul răspunde integral față de unitate pentru pagubele pe care „le-a cauzat” în gestiunea sa.

Pe de altă parte, se impune a se preciza că dreptul comun pentru raporturile de muncă îl constituie Codul muncii, care, în alin. 2 al art. 254 reglementează cauzele exoneratoare de răspundere sau de neresponsabilitate, printre care este de menționat și riscul normal al serviciului.

Noțiunea de risc al serviciului (la care se referă expres art. 254 alin. 2 Codul muncii) privește efectele păgubitoare ale unor factori inerenți procesului muncii, care, atunci când se înscriu în sfera normalului, transferă riscul, adică incidența acestor efecte, asupra patrimoniului angajatorului.

Producerea riscului trebuie să se prezinte ca un fenomen „normal”, în raport de împrejurările concrete.

În cauza pendinte judecătii, în urma inventarierii motorinei (aflată în rezervoarele depozitului de materiale gestionat de pârâți) în datele de 22.10.2015 (conform procesului-verbal nr. 12923/27.10.2015) și 9.12.2015 (potrivit raportului de inspecție și control nr. 712/3.02.2016) s-a constatat o lipsă în gestiune de 287,5 l, respectiv 348,5 l.

În actele de control anterior identificate, se menționează că erau intacte sigiliile compartimentelor rezervoarelor de motorină.

În acest context, raportat la concluziile din procesul-verbal nr. 14882/18.11.2016, întocmit de comisia de monitorizare a stocului de motorină din depozitul de combustibil al Sucursalei SS, în perioada 3.10.2016 - 17.11.2017, Curtea apreciază, cum corect a reținut și prima instanță, că lipsa a 287,5 l, respectiv 348,5 l motorină din gestiunea pârâților (constatată la inventarierea din datele de 22.10.2015 și 9.12.2015) a fost determinată de modificarea volumului, a densității motorinei în funcție de variațiile de temperatură înregistrate în mediul înconjurător.

Așadar, în speță sunt incidente dispozițiile art. 254 alin. 2 Codul muncii (detaliate în preambulul expunerii).

Sub un ultim aspect, se impune a se menționa că potrivit art. 249 Cod pr.civilă, cel ce face o susținere în cursul procesului trebuie să o dovedească, astfel că nu incumbă pârâților obligația de a solicita efectuarea în cauză a unei expertize de specialitate.

În considerarea argumentelor expuse, coroborate cu principiul bunei credințe – constantă a dreptului muncii (art. 8 Codul muncii) Curtea, în temeiul art. 480 alin. 1 Cod pr.civilă, a respins apelul ca nefondat.

*Autorul sintezei,
Judecător Cristina-Paula Brotac*

[4] Admisibilitatea cererii de chemare în garanție în litigiile de muncă

Index tematic: *Drept procesual civil*

Legislație relevantă : *Art. 72-74 din Codul de procedură civilă*

Rezumatul problemei de drept:

În materia litigiilor de muncă, cererea de chemare în garanție nu este admisibilă, angajatorul, nu poate chema în garanție altă persoană deoarece dacă acea persoană ar urma să răspundă material, unitatea își poate recupera paguba într-o altă modalitate.

Societatea apelantă a solicitat chemarea în garanție a foștilor directori pentru ca în situația în care cererea introductivă formulată împotriva lui Z. G. și S. A. E., va fi respinsă, pentru vreunul dintre motivele invocate în întâmpinarea pârâților, să fie obligați la repararea contravalorii prejudiciului adus.

Identificare:

*Curtea de Apel Ploiești – Secția I Civilă
Decizia nr.1695 din 26 septembrie 2017*

Prin decizia nr 1695/26.09.2017 curtea, a respins, ca nefondat, apelul formulat de reclamanta S.C. C.A. T .împotriva încheierii de ședință pronunțată la data de 28.03.2017 de Tribunalul Dâmbovița, în contradictoriu cu pârâții Z.G și S. A. E., chemați în garanție fiind S. C. D. D.

Prin încheierea civilă pronunțată la data de 28.03.2017 pronunțată de Tribunalul D., în dosarul nr. X/120/2017/a1, a fost respinsă cererea de chemare în garanție, formulată de reclamantă, ca inadmisibilă.

Pentru a pronunța această încheiere, judecătorul fondului a reținut următoarea situație de fapt și de drept:

Prin cererea de chemare în garanție formulată de reclamanta S.C. C. A.T. împotriva numiților S. C. .D D. și C. M., a solicitat ca în situația în care cererea introductivă formulată împotriva lui Z. G. și S.A. E. -, va fi respinsă, pentru vreunul dintre motivele invocate în întâmpinarea pârâților, să fie obligați la repararea contravalorii prejudiciului aceștia având cote egale de contribuție la crearea prejudiciului ce face obiectul cererii de chemare în judecată; că motivul ce justifică cererea de

chemare în garanție este acela că cei chemați în garanție se fac vinovați de neluarea măsurilor legale de facturare a consumului de apă al locuitorilor din F., consum ce a rezultat urmare a referatului nr. 2393 din 09.09.2013, înregistrat la societate sub nr. 28391 din 17.09.2013, precum și de neluare a măsurii de recuperare de la persoanele vinovate a pagubei rezultate din nefacturarea acestui consum, pârâții nesocotind astfel prevederile hotărârii Consiliului de Administrație nr. 94 din 09.12.2014 precum și dispozițiile Legii 241/2006 a serviciului de alimentare cu apă și canalizare și ale Ordinului nr. 946/2005 pentru aprobarea codului controlului intern/managerial și respectiv a Ordinului nr. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice care abrogă Ordinul nr. 946/2005.

Având în vedere că în materia litigiilor de muncă, cererea de chemare în garanție nu este admisibilă, că reclamantul, angajator, nu poate chema în garanție altă persoană deoarece dacă acea persoană ar urma să răspundă material, unitatea își poate recupera paguba într-o altă modalitate; că în acest sens este opinia unanimă conturată în doctrină (a se vedea pag. 114 din *Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat*, autori Gabriela Cristina Frențiu, Denisa Livia Băldean, Editura Hamangiu, 2013; pagina 133 din *Dreptul procesual civil*, autori Gabriel Boroș, Mirela Stancu, Editura Hamangiu 2015, pagina 386 din *Dreptul procesual civil*, vol. I, autor Mihaela Tăbărcă, Editura Universul juridic, 2013), tribunalul a respins ca inadmisibilă cererea de chemare în garanție

Împotriva încheierii de ședință din data de 28.03.2017 a declarat apel reclamanta S.C. C .de A.T., în termenul legal reglementat de art. 468 alin 1 din Codul de procedură civilă, criticând-o ca nelegală și netemeinică.

A solicitat reclamanta, pe calea apelului, ca instanța de control judiciar să ia act de faptul că soluția instanței de fond de a respinge în principiu cererea de chemare în garanție a foștilor directori ai societății ca fiind inadmisibilă este o soluție neîntemeiată și nelegală luată în discordanță cu prevederile art. 72-74 din Codul de procedură civilă.

Astfel, potrivit art. 72 din Codul de procedură civilă, chemarea în garanție reprezintă cererea de intervenție forțată prin care una dintre părțile litigante solicită introducerea în proces a unui terț împotriva căruia ar putea formula acțiune separată în garanție sau în despăgubiri, pretinzând soluționarea acesteia în cadrul litigiului pendinte.

Textul art.72 alin(1) din Codul de Procedură civilă, stipulează posibilitatea formulării unei „cerere în garanție sau în despăgubiri”, astfel că, indiferent de motivul pe care prima instanța și-a întemeiat încheierea de respingere a cererii, rezultă că cererea de chemare în garanție poate fi formulată nu numai atunci când există o obligație de garanție în sarcina terțului stabilită legal sau convențional cu acest titlu (cerere în garanție), ci și atunci când, deși nu există o garanție legală sau convențională, partea care a căzut în pretenții ar putea solicita despăgubiri de la terț (cerere în despăgubiri).

„Căderea în pretenții” a unei părți poate viza fie pierderea drepturilor deduse judecății de către aceasta, în ipoteza în care are calitatea de reclamant, iar cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

În speța dedusă judecății, societatea apelantă a solicitat chemarea în garanție a foștilor directori pentru ca în situația în care cererea introductivă formulată împotriva lui Z. G. și S. A. E., va fi respinsă, pentru vreunul dintre motivele invocate în întâmpinarea pârâților, să fie obligați la repararea contravalorii prejudiciului adus C. de A. T. D. SA, aceștia având cote egale de contribuție la crearea prejudiciului ce face obiectul cererii de chemare în judecată.

Astfel, în raport de excepțiile invocate de către pârâți - excepția prescripției dreptului material la acțiune precum și în raport de apărarea pe fond a pârâtului Z. G. în sensul respingerii cererii de chemare în judecată pentru motivul că prejudiciul solicitat acestuia (imputat) prin cererea introductivă, constând în cantitatea de apă furnizată locuitorilor orașului F. și nefacturată acestora,

trebuia facturat conform legii și nicidecum solicitat de la pârâți, C. de A.T. D. SA a formulat cererea de chemare în garanție împotriva reprezentanților legali ai societății respective, directorii generali, care se fac vinovați de neluarea în termen atât a măsurii de recuperare a prejudiciului cât și a măsurii de facturare a apei potabile către locuitorii orașului P., cei care în fapt au beneficiat de aceste servicii. Susținerea cererii de chemare în garanție cel puțin cu privire la admisibilitatea acesteia în principiu este dată și de faptul că cei chemați în garanție se fac vinovați de neluarea măsurilor legale de facturare a consumului de apă al locuitorilor din F., consum ce a rezultat urmare a referatului nr. 2393 din 09.09.2013, înregistrat la societate sub nr. 28391 din 17.09.2013, precum și de neluare a măsurii de recuperare de la persoanele vinovate a pagubei rezultate din nefacturarea acestui consum, pârâții nesocotind astfel prevederile hotărârii Consiliului de Administrație nr. 94 din 09.12.2014 precum și dispozițiile Legii 241/2006 a serviciului de alimentare cu apă și canalizare și ale Ordinului nr.946/2005 pentru aprobarea codului controlului intern/managerial și respectiv a Ordinului nr. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice care abrogă Ordinul nr. 946/2005.

Astfel, a reiterat apelanta faptul că măsura facturării consumului de apă și implicit a serviciului de preluare la canalizare a apelor uzate era o măsură în sarcina Directorului General al societății ce trebuia luată odată cu emiterea facturii lunii septembrie 2013, când au fost citite apometrele de scară ale locuitorilor din F. și când au fost identificate consumurile rezultate din referatul nr. 2393 din 09.09.2013. Această măsură derivă implicit din prevederile Legii nr. 241/2006 a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare care la art.31 alin.15 obligă furnizorii să emită facturile reprezentând contravaloarea consumului citit până la 15 ale lunii următoare efectuării citirilor, precum și din prevederile art. 7 și 10 din Ordinul nr. 90/2007 al ANRSC care aprobă contractul cadru de furnizare.

Aceste acțiuni omisive sunt în contradicție cu obligațiile asumate prin contractul de mandat precum și cu obligațiile instituite de Legea nr. 31/1990 a societăților și de Actul Constitutiv în atribuția Directorului General, încalcându-se totodată prevederile Legii nr. 241/2006 a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare în ceea ce privește facturarea serviciului precum și ale Ordinului nr.946/2005 pentru aprobarea codului controlului intern/managerial și respectiv a Ordinului nr.400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice care abrogă Ordinul nr.946/2005, în ceea ce privește atribuțiile de implementare a standardelor de control intern managerial.

Astfel, a susținut apelanta că cererea de chemare în garanție este întemeiată și astfel, a solicitat să se admită apelul, să se modifice încheierea de ședință din 28.03.2017, în sensul admiterii în principiu a cererii de chemare în garanție.

În drept, cererea de apel s-a întemeiat pe prevederile art. 74 alin. 2 din Codul de procedură civilă, coroborate cu prevederile art. 64 alin. 4 din Codul de procedură civilă, precum și pe prevederile Legii nr.31/1990 a societăților, în principal art. 1441 coroborat cu art.152, art.1270 Cod Civil, art.1350 Cod Civil, precum și ale Ordinului nr. 946/2005 pentru aprobarea codului controlului intern/managerial și respectiv a Ordinului nr. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice care abrogă Ordinul nr. 946/2005.

Examinând încheierea apelată prin prisma criticilor formulate, a actelor și lucrărilor dosarului, dar și a dispozițiilor legale incidente în cauză, Curtea constată că apelul este nefondat, pentru următoarele considerente:

Se va respinge ca nefondată critica apelantei că soluția instanței de fond de a respinge în principiu cererea de chemare în garanție a foștilor directori ai societății ca fiind inadmisibilă este o soluție neîntemeiată și nelegală luată în discordanță cu prevederile art. 72-74 din Codul de procedură civilă, pentru următoarele considerente:

În litigiile privind răspunderea materială, temeiul juridic al chemării în judecată îl găsim în art. 253-254 și urm. din codul muncii (răspunderea materială având o reglementare specială). În aceste situații este vorba de raporturi de muncă — deci despre un cadru strict limitat la cele două părți din litigiu — cu o competență materială specială. Astfel fiind, introducerea unei a treia părți în proces (chematul în garanție), străin de raporturile de muncă, devine incompatibilă și inadmisibilă, datorită domeniului în cadrul cărora ne găsim și care are o reglementare specială.

Într-adevăr, prin chemarea în garanție, care își are sediul în normele dreptului procesual civil (art. 72—74 c. pr. civ.) una dintre părțile în litigiu urmărește ca, în cazul când ar pierde procesul, să se îndrepte împotriva celui de al treilea pentru a se ajunge astfel la obligarea acestuia de a plăti despăgubirile la care ar fi obligat el.

Pentru a fi admisibilă chemarea în garanție este necesar ca pretențiile formulate prin această cerere să izvorască tot din raporturile de muncă cu unitatea care angajează. Ori în cauză între apelantă și chemații în garanție nu există raporturi de muncă, ci raporturi izvorâte din contractul de mandat.

Din această cauză, cererea de chemare în garanție este admisibilă numai atunci când ea este introdusă de către unitate și anume atunci când unitatea pretinde că în cazul când va cădea în pretențiile sale împotriva angajatului pârât, să fie obligat la repararea prejudiciului un alt angajat al unității. În această situație și raportul dintre unitate și cel chemat în garanție este tot un litigiu de muncă, pentru că este un litigiu între cel ce angajează și un angajat.

Chemarea în garanție de către părți a celui de al treilea este posibilă numai sub condiția ca cel chemat în garanție să aibă calitatea de angajat al aceleiași unități, să fie deci un participant la raporturile de muncă.

Înalta Curte de Casație și Justiție a hotărât că, în conformitate cu dispozițiile art. 72 alin. (1) din noul C. proc. civ., partea interesată poate să cheme în garanție o terță persoană, împotriva căreia ar putea să se îndrepte cu o cerere separată în garanție sau în despăgubiri.

Sub acest aspect, Înalta Curte a precizat că prevederile menționate prevăd în mod expres că poate fi chemată în garanție „o terță persoană”, străină de judecată, doctrina acceptând posibilitatea formulării unei cereri de chemare în garanție între părțile din proces doar în situația coparticipării procesuale pasive, prin chemarea în garanție a unui pârât de către alt pârât, iar nu între reclamant și pârât, primul putându-și valorifica pretențiile pe calea cererii de chemare în judecată, modificată potrivit dispozițiilor art. 204 C. proc. civ., până la primul termen la care a fost legal citat. Înalta Curte a mai arătat că, dacă în reglementarea anterioară era prevăzută noțiunea de chemare în garanție a unei alte persoane, legiuitorul, prin noul Cod de procedură civilă, a restrâns această posibilitate. (*Decizia nr. 3908 din 21 octombrie 2014 pronunțată în recurs de Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție*)

*Autorul sintezei,
Judecător Elena Staicu*

[5] Anulare decizie de imputare. Exonerarea de la plata indemnizației de șomaj necuvenit, precum și a dobânzilor și a penalităților.

Index tematic: *Dreptul muncii*

Legislație relevantă :

- art. 73 din Legea nr. 500/2013

Rezumatul problemei de drept:

Recuperarea sumelor încasate cu titlu de indemnizație de șomaj de la persoanele care au înregistrat un venit din transferul unor titluri de valoare.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția I Civilă

Decizia nr. 1560 din 14 septembrie 2017

Prin cererea de chemare în judecată nr. .../105/2016, înregistrată la data de 19.01.2016, contestatoarea V.I., în contradictoriu cu intimata Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă P. a solicitat instanței de judecată ca, prin hotărârea ce o va pronunța, să se dispună anularea deciziei de imputare nr. ...din data de 22.12.2015, solicitând exonerarea de la plata indemnizației în cuantum de 5460 lei, precum și a dobânzilor în cuantum de 1368 lei și a penalităților calculate în cuantum de 864 lei.

S-a arătat că, în perioada 01.09.2012 - 31.08.2013, a beneficiat de ajutor de șomaj întrucât și-a pierdut locul de muncă.

Totodată, pe parcursul anului 2013, mai exact la data de 25 ianuarie 2013, în timpul în care încasa ajutorul pentru șomaj, a avut încasări și din transferul unor titluri de valoare, înregistrând un câștig în sumă de 20 007,59 lei.

Aceste titluri de valoare, în speță obligațiuni, le avea în proprietate din anul 2007, având posibilitatea de a încasa sau pierde diferite sume de bani, întrucât acestea erau investite prin intermediul unei societăți specializate, și anume S.E.A.M.

Conform deciziei emise de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă i se impută sumele enumerate mai sus, întrucât nu a respectat prevederile art. 41 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 76/2002, care arată că trebuia „să comunice în termen de 3 zile Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă la care sunt înregistrate orice modificare a condițiilor care au condus la acordarea drepturilor”.

A precizat contestatoarea faptul că s-a prezentat la Agenția Locală pentru Ocuparea Forței de Muncă C. la care era înregistrată și a adus la cunoștință faptul că a încasat venituri în luna ianuarie a anului 2013.

La momentul la care acești bani i-au intrat în cont prin virament bancar, s-a prezentat la Serviciul Fiscal Orășenesc B., unde a completat Declarația tip nr. 200 privind veniturile realizate, precum și la Agenția Locală pentru Ocuparea Forței de Muncă C., unde i s-a explicat că nu se completează nici un fel de cerere sau declarație întrucât înregistrarea la ANAF este suficientă.

A mai precizat faptul că, la acel moment, nu i s-a cerut nici un fel de document justificativ și, de asemenea, nu i s-a spus că nu ar mai avea dreptul să primească ajutorul pentru șomaj, acest fapt fiind confirmat prin plata în următoarele luni a acestei indemnizații.

A menționat faptul că, la sfârșitul lunii iulie a anului 2015, a primit o adresă din partea Agenției Locale de Ocupare a Forței de Muncă C. prin care i se învedera să se prezinte împreună cu copii ale documentelor pe care le deține și i se preciza că în caz de neprezentare se va proceda la imputarea sumelor încasate și constituirea dosarelor de debit. S-a prezentat în timpul stabilit împreună cu extrasul de cont de la bancă, declarație de la ANAF privind impozitul pe venituri împreună cu dovada achitării impozitului, fișa de portofoliu pe anul 2013 și istoricul operațiunilor redactat de S.E.A.M.

De asemenea reclamanta a arătat că are o situația familială foarte grea, soțul ei fiind foarte bolnav și are nevoie de medicamente și aparatură medicală pentru care cheltuiește mulți bani.

În ceea ce privește dobânda care se impută conform art. 120 alin (1) din OG nr. 92/2003, cu modificările și completările ulterioare „dobânzile reprezintă echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale ca urmare a neachitării de către debitor a obligațiilor de plată la scadență și se calculează pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate inclusiv”.

În ceea ce privește penalitățile de întârziere art. 120¹ alin (1) din OG nr. 92/2003, cu modificărilor și completările ulterioare „penalitățile de întârziere reprezintă sancțiunea pentru neîndeplinirea obligațiilor de plată la scadență și se calculează pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate inclusiv”.

Se arată că nu a primit vreo înștiințare pentru un anumit termen până la care să achite toate indemnizațiile de șomaj pe 12 luni, neexistând în acest caz nicio scadență, motiv pentru care nu se pot calcula dobânzile și penalitățile.

De asemenea, art. 73¹ din Legea nr. 500/2002 cu modificările și completările ulterioare, arată că „recuperarea, sumelor reprezentând prejudicii/plăți nelegale din fonduri publice, stabilite de organele de control competente, se face cu perceperea de dobânzi și penalități de întârziere sau majorări de întârziere, calculate pentru perioada de când s-a produs prejudiciul/s-a efectuat plata și până s-au recuperat sumele”.

În cazul de față, suma i-a fost imputată de Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă P. și nu de către un organ de control, acesta fiind un alt considerent pentru care apreciază că nu poate fi obligată la plata dobânzilor și a penalităților de întârziere.

În fapt, începând cu data de 01.09.2012, d-na V.I. a fost concediată de la SC R.M. SRL în temeiul art. 65(1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii (restructurare activitate).

D-na V.I. s-a adresat AJOFM C. din cadrul AJOFM P. cu o cerere de acordare a indemnizației de șomaj, ca urmare a susnumitei concedieri, stabilindu-i-se dreptul la indemnizație de șomaj pentru o perioadă de 12 luni, începând cu data de 01.09.2012.

Cu prilejul efectuării unei misiuni de audit în cadrul AJOFM C., Curtea de Conturi, Camera de Conturi P. a identificat șomeri care au realizat venituri mai mari decât ISR în perioada în care erau beneficiari de indemnizație de șomaj - în anul 2013.

Curtea de Conturi, Camera de Conturi P. a trasat AJOFM P. sarcina de a extinde verificările, de a stabili întinderea prejudiciului și recuperarea acestuia, precum și a dobânzilor și penalităților de întârziere aferente, calculate conform prevederilor art. 73A1 din Legea nr. 500/2013.

În vederea ducerii la îndeplinire a măsurilor trasate de Curtea de Conturi, AJOFM P. a solicitat DGRFP P. informații cu privire la veniturile obținute din activități independente de persoanele cărora li s-a stabilit dreptul la indemnizație de șomaj în anul 2013.

După numeroase diligențe depuse în acest sens de AJOFM P., DGRFP P. a răspuns solicitării prin transmiterea electronică de adeverințe privind venitul realizat în anul 2013 de persoanele beneficiare de indemnizație de șomaj în anul 2013. Adeverințele respective au fost emise în luna martie 2015.

Printre aceste adeverințe emise de DGRFP P., se afla și adeverința nr. .../12.03.2015 care atesta faptul ca doamna V.I. a obținut, în anul 2013, venituri din mai multe categorii, respectiv: venituri din expertize contabile/tehnice/judiciare (20.008 lei) (dovedite a fi din transfer valori mobiliare), venituri din dobânzi (675 lei + 13 lei = 688 lei), venituri din dividende (255 lei + 1.044 lei = 1.299 lei) și venituri din salarii (1.672 lei).

Excluzând salariile, aferent anului 2013, reclamanta a obținut total venituri ce nu puteau fi cumulate cu ind. de șomaj în suma de 21.995 lei.

Față de constatările și măsurile dispuse de Curtea de Conturi P., față de informațiile furnizate de Administrația Financiară P. privind veniturile aferente doar anului 2013, în condițiile în care reclamantei i se stabilise dreptul la indemnizație de șomaj din 01.09.2012, AJOFM P. a continuat verificările ce se impuneau pentru a proceda corect față de situația de fapt și de drept a beneficiarei de indemnizație de șomaj - d-na V.I.

Astfel, aceasta a fost invitată la sediul instituției pentru lămurirea situației sale prin adresa nr. .../20.07.2015 și s-au solicitat informații de la DGRFP P. și cu privire la veniturile aferente anului 2012, prin adresa nr. .../22.10.2015.

Inițial, reclamanta a susținut verbal că nu sunt banii domniei sale, că sunt ai fratelui său care îi trimite din Germania și că se ocupa de construirea casei fratelui.

Reclamanta a prezentat apoi o fișă de portofoliu pe anul 2013, emisă de SC S.E.A.M. SA, în data de 03.01.2014, din care rezultă cert că sumele au fost plătite pe CNP-ul sau, aspect recunoscut de altfel chiar în acțiune.

DGRFP P. - Serviciul Fiscal B. a răspuns, prin adresa nr. 39038/13.11.2015, că d-na V.I. a obținut în anul 2012, următoarele venituri; venit din transfer titluri de valoare (9.905 lei), venituri din dobânzi (855 lei), venituri din dividende (1.870 lei) și venituri din salarii (1.672 lei).

Excluzând salariile, aferent anului 2012, reclamanta a obținut total venituri ce nu puteau fi cumulate cu indicele de șomaj în sumă de 12.630 lei.

Reclamanta, obținând venituri ce nu puteau fi cumulate cu indemnizația de șomaj conform Legii nr. 76/2002 și Normelor de aplicare ale acesteia - HG nr. 174/2002 (astfel cum erau în vigoare la data stabilirii dreptului la indemnizație de șomaj și în toată perioada în care a beneficiat de indemnizație de șomaj), firește ca AJOFM P. a procedat în consecința (conform prevederilor aplicabile invocate de altfel în decizia de imputare și recomandărilor Curții de Conturi), respectiv a emis dispoziția de imputare nr. .../22.12.2015 comunicată în data de 24.12.2015.

Potrivit art. 5 pct. IV lit. c) și art. 34(1) lit. b) din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, „șomerul este persoana care nu are loc de muncă, nu realizează venituri sau realizează, din activități autorizate, potrivit legii, venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință (...)”.

Conform dispozițiilor art. 15(2) din HG nr. 174/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 76/2002, astfel cum era în vigoare la data stabilirii dreptului (10.09.2012) „Prin activități autorizate potrivit legii, se înțelege activitățile economice desfășurate de persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și/sau întreprinderi familiale conform legii sau exercitarea profesiilor liberale potrivit dispozițiilor legale speciale”.

S-a arătat că reclamanta a obținut așadar venituri din transferul valorilor mobiliare și al instrumentelor financiare derivate deținute în portofoliu, venituri din dobânzi și venituri din dividende (21.995 lei (2013) + 12.630 lei (2012) = 34.625 lei). Deci, aceste tipuri de venituri nu erau din categoria veniturilor ce puteau fi cumulate cu indemnizația de șomaj până la suma de 500 lei în conformitate cu prevederile art. 15 din HG nr. 174/2002, astfel cum era în vigoare la momentul stabilirii dreptului la indemnizație de șomaj (10.09.2012); deci nu sunt venituri din activități desfășurate de PFA, de II, IF sau profesii liberale.

Dispozițiile art. 15 ale HG nr. 174/2002 erau în vigoare la data stabilirii dreptului reclamantei la indemnizație de șomaj (23.02.2013), cât și după modificarea textului de lege prin HG nr. 119/2014 publicată în MO nr. 197/20.03.2014, deci mult după stabilirea și mult după expirarea perioadei în care beneficiase de indemnizație de șomaj.

La data stabilirii dreptului la indemnizație de șomaj (cerere din 10.09.2012, stabilire drept cu 01.09.2012) și în intervalul în care reclamanta a beneficiat efectiv de indemnizație de șomaj, veniturile din transferul valorilor mobiliare și al instrumentelor financiare derivate deținute în portofoliu, veniturile din dobânzi și veniturile din dividende nu puteau fi cumulate cu indemnizația de șomaj.

Pe cale de consecință, în acest caz, este aplicabilă teza 1 a dispozițiilor 5 pct. IV lit, c) și art. 34(1) lit, b) din Legea nr. 76/2002 - „șomerul este persoana care nu are loc de munca, nu realizează venituri (...)”.

Referitor la dobânzi și penalități:

Conform art. 73¹ din Legea nr. 500/2013, cu modificările și completările ulterioare "Recuperarea sumelor bugetare, calculate pentru perioada de când s-a produs prejudiciul/s-a efectuat plata și până s-au recuperat sumele"

Art. 120 din OG nr. 92/2003: „(1) Dobânzile reprezintă echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale ca urmare a neachitării de către debitor a obligațiilor de plată la scadență și se calculează pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate inclusiv (...)”

Art. 120¹ din OG nr. 92/2003: „Penalitățile de întârziere reprezintă sancțiunea pentru neîndeplinirea obligațiilor de plată la scadență și se calculează pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate inclusiv”.

Deci, potrivit dispozițiilor art. 73¹ din Legea nr. 500/2002, dobânzile și penalitățile de întârziere se calculează de când se efectuează plata indemnizației de șomaj.

Legea finanțelor publice a fost completată cu art. 73¹ prin Legea nr. 270/2013 care a intrat în vigoare începând cu data de 21.10.2013 (publicată în MO din 18.10.2013 + 3 z = 21.10.2013).

Reclamantei i s-a făcut plata indemnizației de șomaj anterior acestei date; cum însă, această dispoziție legală a intrat în vigoare la data de 21.10.2013, firește că dobânzile și penalitățile au fost calculate începând cu această dată (21.10.2013).

AJOFM P. în mod corect, a procedat la imputarea indemnizației de șomaj încasata necuvenit și la calcularea dobânzilor și penalităților de la data intrării în vigoare a dispozițiilor art. 73¹ din L 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, prin emiterea titlului executoriu - decizia de imputare nr. .../22.12.2015 comunicată în data de 24.12.2015.

Referitor la executarea silită:

Având în vedere că reclamanta nu a achitat debitul, total sau parțial, AJOFM P. a demarat măsurile de executare silită prin emiterea somației nr. .../11.02.2016 - dosar executare silită nr. .../2016 comunicata în data de 18.02.2016.

Cum dobânzile și penalitățile se calculează până la data recuperării sumelor/plații efective (art. 73¹ din L 500/2002 - Cod procedură fiscală), în mod corect și firesc, AJOFM P. a actualizat dobânzile și penalitățile (prin PV nr. 3/11.02.2016). Acest PV de actualizare a accesoriilor a fost anexat somației nr. .../11.02.2016.

Reclamanta a luat la cunoștință în mod legal, clar, concret și complet cu privire la situația domniei sale ca debitoare la bugetul asigurărilor pentru șomaj, deci cu privire la natura debitului, la perioada pentru care e datorat, la motivele de fapt și de drept ale constituirii debitului, la cuantumul acestuia (baza + accesorii).

Prin aceste referiri la executarea silită, dar și prin detalierea de mai sus, instituția a răspuns, prin urmare și susținerilor/criticilor aduse de reclamantă în cererea de chemare în judecată, dar și în precizarea la acțiune cu privire la așa-zisa inexistență a titlului de creanță, a necomunicării titlului, a așa-zisei inexistente a scadenței.

Reclamanta a mai susținut că suma i-a fost imputată de AJOFM P. și nu de un organ de control, considerent pentru care, în opinia sa, nu poate fi obligată la plata dobânzilor și penalităților.

Imputarea sumei necuvenite și a accesoriilor este indiscutabil pe segmentul de competență al AJOFM P., pentru simplul motiv că aceasta este instituția care a făcut plățile respective, iar recuperarea se face de către aceasta la bugetul din care s-au făcut plăți - bugetul asigurărilor pentru șomaj. Evident că imputarea nu o poate face altă instituție, nu ar avea o astfel de calitate.

Organul de control care a identificat șomeri care au încasat indemnizație de șomaj necuvenită și a dispus verificări, stabilire și recuperarea prejudiciului și calcularea accesoriilor conform art. 73¹ din L 500/2002, este Curtea de Conturi P. Aceasta chestiune a fost indicată inclusiv în preambulul Deciziei de imputare - "Decizia Curții de Conturi, Camera de Conturi P. nr. .../17.03.2014".

În acțiune, reclamanta a făcut referiri la situația sa familială, respectiv la problemele grave de sănătate ale soțului domniei sale.

Motivele de fapt și de drept care au condus la constituirea debitului dedus azi judecății sunt însă clare, sunt în deplină conformitate cu prevederile legale aplicabile, dezvoltate mai sus, și, din păcate, sub nici o formă nu pot duce la stornarea debitului.

Referitor la cererea de suspendare a calculului dobânzilor și penalităților formulată în precizarea la acțiune.

În orice caz, de la momentul 11.02.2016 (PV actualizare accesorii nr. 3) până în prezent, dobânzile și penalitățile nu s-au mai actualizat, reclamanta fiind înregistrată la aceasta dată în evidența contabilă a agenției cu suma de 7829 lei: debit inițial/baza/ind. șomaj - 5460 lei, dobânzi - 1450 lei (1368 + 82), penalități 919 (864 + 55).

Certificatul de greșală la care se referă reclamanta a fost eliberat de Tribunalul P. în data de 23.02.2016, înregistrat în cadrul AJOFM P. în data de 26.02.2016 (nr. 4253), deci după comunicarea actualizării accesoriilor. El nu are nici o relevanță, însă, oricum până în prezent acestea nu s-au mai actualizat.

Temeiuri de drept pentru încetare indemnizație de șomaj și imputare indemnizație de șomaj necuvenită erau: art. 5 pct. IV lit.c), art. 34 (1) lit. b), art. 41 lit. b), art. 47 din Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, art. 15 din HG nr. 174/2002 astfel cum era în vigoare la data stabilirii dreptului la indemnizație de șomaj

Temeiuri de drept pentru calcul dobânzi și penalități de întârziere: art. 73A1 din Legea nr. 500/2013, cu modificările și completările ulterioare coroborate cu art. 120 și 120A1 din OG nr. 92/2003 privind Codul de procedura fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

Situația de fapt și de drept sesizată/constată de Curtea de Conturi, Camera de Conturi P. - misiune de audit, informații furnizate de DRGFP P. , AJOFM P.

Prin sentința civilă nr. 56 din data de 11 Ianuarie 2017, Tribunalul P. a respins contestația precizată de contestatoarea V.I. ca neîntemeiată, reținând că, prin decizia nr.... din data de 22.12.2015 emisă de Directorul executiv al intimei Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă P., s-a imputat contestatoarei suma de 7692 lei, datorată la bugetul asigurărilor pentru șomaj, reprezentând:

- 5460 lei, indemnizație de șomaj aferentă perioadei 01.09.2012-31.08.2013
- 1368 lei, dobânzi calculate până la data prezentei.
- 864 lei, penalități calculate până la data prezentei.

Instanța a reținut și împrejurarea că, din verificările efectuate de intimată la organul fiscal teritorial, se află și adeverința nr. .../12.03.2015, care atestă că a obținut și a realizat venituri în anul 2013, respectiv venituri din expertize contabile /tehnice /judiciare, venituri din dobânzi, venituri din dividende și venituri din salarii.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel contestatoarea, considerând-o nelegală și netemeinică.

Examinând sentința apelată prin prisma criticilor formulate, a actelor și lucrărilor dosarului, dar și a dispozițiilor legale incidente în cauză, Curtea constată că apelul este nefondat, pentru următoarele considerente:

Prin decizia nr. ... din data de 22.12.2015 emisă de Directorul executiv al intimatei Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă P., s-a imputat contestatoarei suma de 7692 lei, datorată la bugetul asigurărilor pentru șomaj, reprezentând: 5460 lei, indemnizație de șomaj aferentă perioadei 01.09.2012-31.08.2013; 1368 lei, dobânzi calculate până la data prezentei; 864 lei, penalități calculate până la data prezentei.

Prin adeverința nr. .../12.03.2015, se atestă că apelanta a obținut și a realizat venituri în anul 2013, respectiv venituri din expertize contabile /tehnice /judiciare, venituri din dobânzi, venituri din dividende și venituri din salarii.

De asemenea, conform art. 34(1) lit. b) din Legea nr. 76/2002, șomerii prevăzuți la art. 17(1), beneficiază de indemnizație de șomaj dacă (...) nu realizează venituri sau realizează, din activități autorizate, potrivit legii, venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință.

În mod corect, în aplicarea dispozițiilor art.47 alin.1 din Legea nr. 76/2002, intimata a emis decizia atacată, în condițiile în care contestatoarea V.I. a realizat, în mod indubitabil, venituri din transferul valorilor mobiliare și al instrumentelor financiare derivate deținute în portofoliu, venituri din dobânzi și venituri din dividende (21.995 lei (2013) + 12.630 lei (2012) = 34.625 lei).

Aceste tipuri de venituri nu erau din categoria veniturilor ce puteau fi cumulate cu indemnizația de șomaj până la suma de 500 lei în conformitate cu prevederile art. 15 din HG nr. 174/2002, astfel cum era în vigoare la momentul și stabilirii dreptului la indemnizație de șomaj (10.09.2012) și nu sunt venituri din activități desfășurate de PFA, de II, IF sau profesii liberale.

Dispozițiile art. 15 ale HG nr. 174/2002 erau în vigoare la data stabilirii dreptului reclamantei la indemnizație de șomaj (23.02.2013), cât și după modificarea textului de lege prin HG nr. 119/2014 publicată în MO nr. 197/20.03.2014, deci mult după stabilirea și mult după expirarea perioadei în care beneficiase de indemnizație de șomaj.

La data stabilirii dreptului la indemnizație de șomaj (cerere din 10.09.2012, stabilire drept cu 01.09.2012) și în intervalul în care reclamanta a beneficiat efectiv de indemnizație de șomaj, veniturile din transferul valorilor mobiliare și al instrumentelor financiare derivate deținute în portofoliu, veniturile din dobânzi și veniturile din dividende nu puteau fi cumulate cu indemnizația de șomaj, aceasta urmând să fie recuperată pe anul respectiv.

Întrucât dobânzile și penalitățile se calculează până la data recuperării sumelor/plății efective (art. 73¹ din L 500/2002 - Cod procedură fiscală), în mod corect și firesc, AJOFM P. a actualizat dobânzile și penalitățile (prin PV nr. 3/11.02.2016). Acest PV de actualizare a accesoriilor a fost anexat somației nr. .../11.02.2016. contestatoarei i-a fost respinsă cererea de suspendare a executării, având în vedere că aceasta nu a făcut dovada pierderii ireparabile a dreptului său, supus întoarcerii executării în cazul în care ar fi obținut câștig de cauză.

Prin urmare, în baza art. 480 Cod pr. civilă, Curtea a respins ca nefondat apelul formulat.

*Autorul sintezei,
Judecător Cristina Pigui*

**[6] Efectul pozitiv al lucrului judecat,
art. 1200 pct.4 cu referire la art. 1202 alin.2 din Codul civil de la 1864**

Index tematic: *Drept civil*

Legislație relevantă :

- *art. 1200 pct.4 cu referire la art. 1202 alin.2 din Codul civil de la 1864*

Rezumatul problemei de drept:

Efectul pozitiv al lucrului judecat se impune într-un al doilea proces care are legătură cu chestiunea litigioasă dezlegată anterior, fără posibilitatea de a fi contrazis.

Această reglementare a autorității de lucru judecat în forma prezumției vine să asigure, din nevoia de ordine și stabilitate juridică, evitarea contrazicerilor între considerentele hotărârilor judecătorești.

Cum potrivit art. 1200 pct.4 cu referire la art. 1202 alin.2 Cod civil, în relația dintre părți, această prezumție are caracter absolut, înseamnă că nu se poate introduce o nouă acțiune în cadrul căreia să se pretindă stabilirea contrariului a ceea ce s-a statuat judecătorește anterior.

Principiul autorității de lucru judecat corespunde necesității de stabilitate juridică și ordine socială, fiind interzisă readucerea în fața instanțelor a chestiunii litigioase deja rezolvate și nu aduce atingere dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 din CEDO, deoarece dreptul de acces la justiție nu este unul absolut, el cunoaște limitări, decurgând din aplicarea altor principii.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția I Civilă

Decizia nr. 253 din 22 noiembrie 2017

Prin **cererea** înregistrată pe rolul Judecătoriei Câmpina , reclamantii G. D. și G.F. au solicitat, în contradictoriu cu pârâții C. V., C. J., C. M. – C. și C. I., ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună grănițuirea, respectiv stabilirea liniei de hotar, revendicând suprafața de 50 mp. acaparată de pârâți și obligarea acestora să ridice construcțiile edificate pe hotar și să plătească lipsa de folosință pentru terenul acaparat; cu cheltuieli de judecată.

Ca urmare a decesului pârâtului C. V., pe parcursul derulării litigiului, au fost introduși în cauză moștenitorii acestuia M. E. și C. E. – V..

Pârâta M.E. a formulat **întâmpinare** prin care a arătat că nu cunoaște date despre proprietatea din com. T., iar moștenirea defunctului său tată nu a fost dezbătută și, la rândul său, și pârâțul C. E. – V. a formulat **întâmpinare** cu același conținut ca al celeilalte pârâte.

În urma probelor administrate în cauză, **Judecătoria Câmpina a pronunțat sentința civilă nr.344/06.02.2017** prin care a admis acțiunea civilă având ca obiect „grănițuire” - repunere pe rol formulată de reclamantii G. D.și G.F. împotriva pârâților C. V. - decedat pe parcursul procesului și reprezentat de moștenitorii săi legali - pârâți: C. J. (*soție supraviețuitoare*), C. M. – C. (*fiu rezultat din cea de a doua căsătorie a defunctului*) și C.I.(*fiică din ce a de a doua căsătorie a defunctului*), M.E. (*fiica rezultată din prima căsătorie a defunctului*) și C. E. – V. (*fiu rezultat din prima căsătorie a defunctului*) și, în consecință, a dispus grănițuirea dintre proprietățile celor două părți,

conform variantei I (*întâi*) planșa 1 (*unu*) din expertiza topo pe aliniamentul pct. e - d - c pe schița de plan; a obligat pârâții să lase reclamanților în deplină proprietate și pașnică posesie suprafața de 66 mp. teren acaparat, conform expertizei topo planșa nr.1 (*unu*) în perimetrul pct. e - d - c - 7 - w - y - x - z - k - h - g - e pe schița de plan, teren situat în intravilanul com. T. nr.20 - 20 A; a obligat pârâții să ridice construcțiile edificate de ei și amplasate pe terenul acaparat în suprafață de 66 mp., conform expertizei topo, planșa 1 (*unu*) situat în intravilanul com. T. nr.20 - 20 A, ; a obligat pârâții să plătească reclamanților suma de 3.564 lei reprezentând lipsa de folosință a terenului acaparat, pe perioada de 3 (trei) ani anterior promovării prezentei acțiuni și la suma de 2.183,15 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin decizia civilă nr. 741 pronunțată la 24 mai 2017 Tribunalul Prahova a respins atât cererea de completare a probatoriilor cât și apelul, obligând apelanta la 1.500 cheltuieli de judecată către intimați reprezentând onorariu apărător.

Împotriva acestei decizii au formulat recurs pârâții C. M.-C., C. I. și C. J. care au arătat că instanța de fond și mai apoi instanța de apel s-au pronunțat pe un raport de expertiză care prejudiciază grav una dintre părțile din proces, deși la dosarul cauzei exista și un alt raport de expertiză și alte variante, că instanța nu a analizat întregul material probator din care rezultă, fără echivoc, ca încă de la dobândirea terenurilor, părțile au stăpânit terenurile separat, bine individualizate, în mod neîntrerupt și sub nume de proprietar, și nu cum greșit a reținut instanța, în sensul că pârâții ar fi acaparat o suprafață de teren, prezumându-se astfel conform art. 1203 Cod civil.

Deși experții Dumitru Lidia Mihaela și Popescu Dumitru poziționează pe schițele de plan anexe la raportul de expertiză (două variante) că în prima variantă lipsesc 66 mp reclamanților iar în a doua varianta 37 mp, aceste poziționării, reținute de instanța de judecată, nu se coroborează cu nici o probă efectuată în cauză și nici nu se justifică față de celelalte schițe de plan, din actele de proprietate ale părților, acte autentice depuse la dosar.

Astfel instanța de fond și apel nu numai că nu au avut în vedere nici obiecțiunile la rapoartele de expertiză, nici expertizele depuse la dosar, efectuate în alte litigii dintre părți, expertize care au arătat realitatea de pe teren de-a lungul timpului, dar nu au avut în vedere nici prevederile art. 560 Cod civil.

Consideră recurenții că instanța de fond și apel nu au reținut corect situația de fapt și au aplicat greșit legea, neținând cont de actele de proprietate și liniile de hotar existente care datează de peste 30 de ani și de dispozițiile art. 584 Cod civil care stabilește că orice proprietar poate îndatora pe vecinul său la grănițuirea proprietății lipite cu a sa.

Examinând hotărârea atacată, prin prisma criticilor formulate, în raport de actele și lucrările dosarului și de dispozițiile legale ce au incidență în soluționarea cauzei, Curtea de apel a respins recursul ca nefondat pentru următoarele considerente:

Prin dezvoltarea motivelor de recurs, recurenții au reiterat motivele de apel formulate împotriva sentinței judecătorești, cu privire la care au pretins că se încadrează în motivele de recurs prevăzute de art. 304 pct.7 și 9 din Codul de procedură civilă.

Din examinarea considerentelor deciziei pronunțate în apel, curtea reține că tribunalul a argumentat în mod temeinic soluția pronunțată, fără ca hotărârea judecătorească să cuprindă motive contradictorii sau străine de natura pricinii, prin urmare nu este incident în cauză motivul de recurs prevăzut de art.304 pct.7 din Codul de procedură civilă.

Cel de al doilea motiv de recurs invocat este cel prevăzut de art. 304 pct.9 C.pr. civ., care are în vedere faptul că hotărârea pronunțată este lipsită de temei legal ori a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a legii. În ambele cazuri este avută în vedere, ca regulă, încălcarea legii de drept material.

În doctrină s-a arătat că hotărârea este lipsită de temeii legal, atunci când din modul în care este redactată hotărârea nu se poate determina dacă legea a fost sau nu corect aplicată, ceea ce înseamnă că lipsa de temeii legal nu trebuie confundată cu încălcarea legii sau cu nemotivarea. Hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a legii atunci când instanța a recurs la textele de lege aplicabile speței dar, fie le-a încălcat, în litera sau spiritul lor, fie le-a aplicat greșit.

În cauza de față nici acest motiv nu este incident, instanța de fond aplicând în mod corect dispozițiile legale, după cum vom arăta în continuare.

Se reține că nu pot fi analizate în calea de atac a recursului criticile recurenților privind modul de interpretare a probelor, vizând nereșinerea obiecțiilor unui expert parte sau omologarea uneia sau alteia dintre variantele rapoartelor de expertiză, care constituie motive de netemeinicie și nu de nelegalitate, neîncadrându-se în nici unul dintre motivele de modificare sau casare prevăzute de art. 304 din Codul de procedură civilă.

Pe fondul litigiului, Curtea constată că instanța de fond și instanța de apel au făcut o corectă aplicare a prezumției lucrului judecat.

Soluția mai sus menționată, dată de instanța de apel se impune în prezenta cauză ca efect pozitiv al lucrului judecat, care presupune faptul că „oricare dintre părți poate opune lucrul anterior judecat într-un litigiu, dacă are legătură cu soluționarea acestuia din urmă”.

În acest caz, nu este necesar să existe tripla identitate de părți, obiect și cauză, ci este suficient ca în judecata ulterioară să fie adusă în discuție o chestiune litigioasă care să aibă legătură cu ceea ce s-a soluționat anterior, așa încât aceasta să nu poată fi contrazisă.

Astfel prin sentința civilă nr.328/27.01.2010 pronunțată de Judecătoria Câmpina, definitivă, prin respingerea recursului, a fost respinsă acțiunea formulată de reclamantii C. V. și C. J.(pârâții din cauza de față) prin care s-a solicitat să se constate dreptul lor de proprietate asupra terenului în suprafață de 85 mp., pretins cumpărat prin act sub semnătură privată de la tatăl pârâților și a fost admisă în parte cererea de intervenție în interes propriu, formulată de G. D. și G.F. constatându-se nulitatea absolută a înscrisului sub semnătură privată încheiat la data de 7.04.1978. Prin aceeași sentință s-a respins cererea intervenienților privind constatarea dreptului de proprietate asupra terenului în litigiu și cererea subsidiară a acțiunii precizate privind constatarea dreptului de proprietate dobândit prin prescripția achizitivă de 30 de ani.

Pentru a constata nulitatea absolută a înscrisului sub semnătură privată intitulat „Chitanță” încheiat la data de 07.04.1978, instanța a reținut că lipsește o condiție esențială pentru validitatea acestuia, respectiv consimțământul vânzătorului ca manifestare de voință de a te obliga juridicește - conform considerentelor sentinței, înscrisul nu a fost încheiat între reclamantii C. și B. G., iar din raportul de constatare grafoscopică a rezultat că acesta nu a fost semnat de B.G. – fiind respinse ca neîntemeiate atât capătul de cerere din cererea de intervenție privind constatarea dreptului de proprietate al intervenienților asupra terenului în litigiu (intervenienții dețin calitatea de proprietari ai terenului în suprafață de 1.492 mp., conform contractului de vânzare - cumpărare aut. sub nr. .../1994 și a titlului de proprietate nr. .../2001), cât și capătul subsidiar al acțiunii precizate vizând constatarea dreptului de proprietate prin prescripția achizitivă de 30 de ani (posesia exercitată de reclamantii asupra terenului în suprafață de 85 mp. nu a fost sub nume de proprietar, conform art.1847 C.civ. din 1864, fiind exercitată pentru altul, astfel încât reclamantii au exercitat o posesie precară) (f.8 - 12, dos. fond).

Ulterior, prin sentința civilă nr. 2590/31.10.2013 pronunțată de judecătoria, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea formulată de reclamantii G. D. și G.F. vizând constatarea, în contradictoriu cu pârâții C. V., C.J., C.M.-C. și C. I., a nulității absolute a contractului de vânzare - cumpărare cu clauză de întreținere aut. sub nr. .../20.10.2008 prin care vânzătorii C.V. și C.J. au înstrăinat fiului și nurorii lor C.M.-C. și C. I. dreptul de proprietate asupra terenului curții - construcții în suprafață

de 482 mp. situat în intravilanul com. T. nr.20, împreună cu construcțiile - locuință, anexă gospodărească și garaj (f.46 - 50, dos. fond).

Prin decizia pronunțată de tribunal, irevocabilă, a fost admis recursul declarat de recurenții - reclamanți G.D. și G.F. împotriva sentinței sus - menționate care a fost modificată în tot, în sensul admiterii acțiunii și constatării nulității absolute parțiale a contractului de vânzare - cumpărare aut. sub nr. .../20.10.2008, cu privire la înstrăinarea terenului în suprafață de 82 mp. referitor la care nu se poate reține existența respectivului teren în proprietatea intimaților – pârâți.

Reținând că, problemele tranșate prin hotărârile judecătorești menționate, prin care s-a stabilit că pârâții C.J., C.M.-C. și C. I. sunt proprietarii, conform titlului lor de proprietate, respectiv contractul de vânzare - cumpărare aut. sub nr. .../1973 numai pe suprafața de teren de 400 mp., nu pot fi înlăturate în cauza de față, tribunalul a apreciat în mod legal, cu respectarea principiului autorității de lucru judecat, că nu poate fi răsturnat prin probatorii noi, indiferent de natura acestora, ceea ce s-a stabilit între părți printr-o altă judecată.

Autoritatea de lucru judecat, astfel cum a fost reglementată de Codul civil de la 1864 și vechiul Cod de procedură civilă (aplicabile în prezenta cauză, față de data formulării cererii de chemare în judecată), cunoaște două manifestări procesuale, aceea de excepție procesuală (conform art. 1201 Cod civil vechi și art.166 din vechiul Cod de procedură civilă) și aceea de prezumție, mijloc de probă de natură să demonstreze ceva în legătură cu raporturile juridice dintre părți (conform art. 1200 pct.4, art. 1202 alin.2 din vechiul C.civ.).

Dacă în manifestarea sa de excepție procesuală (care corespunde unui efect negativ, extinctiv, de natură să oprească a doua judecată) autoritatea de lucru judecat presupune tripla identitate de elemente prevăzute de art. 1201 C. civ. (obiect, părți, cauză), nu tot astfel se întâmplă atunci când acest efect important al hotărârii se manifestă pozitiv, demonstrând modalitatea în care au fost dezlegate anterior anumite aspecte litigioase dintre părți, fără posibilitatea de a se statua diferit.

Altfel spus, efectul pozitiv al lucrului judecat se impune într-un al doilea proces care are legătură cu chestiunea litigioasă dezlegată anterior, fără posibilitatea de a fi contrazis.

Această reglementare a autorității de lucru judecat în forma prezumției vine să asigure, din nevoia de ordine și stabilitate juridică, evitarea contrazicerilor între considerentele hotărârilor judecătorești.

Cum potrivit art. 1200 pct.4 cu referire la art. 1202 alin.2 Cod civil, în relația dintre părți, această prezumție are caracter absolut, înseamnă că nu se poate introduce o nouă acțiune în cadrul căreia să se pretindă stabilirea contrariului a ceea ce s-a statuat judecătorește anterior.

Principiul autorității de lucru judecat corespunde necesității de stabilitate juridică și ordine socială, fiind interzisă readucerea în fața instanțelor a chestiunii litigioase deja rezolvate și nu aduce atingere dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 din CEDO, deoarece dreptul de acces la justiție nu este unul absolut, el cunoaște limitări, decurgând din aplicarea altor principii.

În acest context, tribunalul a apreciat în mod legal asupra corectitudinii sentinței instanței de fond prin care s-a admis acțiunea și, în temeiul art.560, art.563, art.566, art.1527 și urm. C.civ., a dispus grănițuirea dintre proprietățile părților, conform variantei I (întâi) - planșa 1 (unu) din raportul de expertiză tehnică judiciară de specialitate topografie - cadastru ing. pe aliniamentul pct. e - d - c pe schița de plan; au fost obligați pârâții să lase reclamanților în deplină proprietate și pașnică posesie suprafața de 66 mp. teren acaparat, conform expertizei topo planșa nr.1 (unu) în perimetrul pct. e - d - c - 7 - w - y - x - z - k - h - g - e pe schița de plan, teren situat în intravilanul com. T. nr.20 - 20 A; să ridice construcțiile edificate de ei și amplasate pe terenul acaparat în suprafață de 66 mp., conform expertizei topo , planșa 1(unu) situat în intravilanul com. T. nr.20 - 20 A , și au fost obligați la plata lipsei de folosință a terenului acaparat, pe perioada de 3 (trei) ani anterior promovării acțiunii, în sumă de 3.564 lei.

Procedând în acest mod primele instanțe au făcut o corectă aplicare a dispozițiilor art. 1200 pct.4 și art. 1202 alin.2 din vechiul Cod civil precum și a dispozițiilor art.560, art.563, art.566 Noul Cod civil (aplicabile față de prevederile art. 6 alin.6 din Noul Cod civil), motiv pentru care curtea apreciază că nu este incident în cauză nici motivul de recurs prevăzut de dispozițiile art. 304 pct. 9 Cod pr. civilă, astfel că în temeiul art. 312 alin.1 din Codul de procedură civilă va respinge recursul ca nefondat.

Referitor la critica intimațiilor M. E. și C. V. – E. referitoare la lipsa calității lor procesuale pasive, invocată în recurs ca o veritabilă excepție, curtea constată că a fost formulată și în apel, fiind respinsă în această cale de atac pe motiv că intimații sunt moștenitorii defunctului C. V., decedat pe parcursul procesului, la data de 18.09.2015 (f.274 - dos. fond), fiind descendenți de gradul I (copii) rezultați din prima relația a tatălui lor, astfel încât, sunt persoane cu vocație succesorală concretă la moștenirea defunctului și cu precizarea expresă că aceștia nu au exercitat calea de atac a apelului împotriva sentinței instanței de fond prin care să exprime nemulțumiri cu privire la aspectul invocat.

Curtea a reținut că intimații nu au formulat recurs împotriva deciziei tribunalului și că pentru aceleași considerente, respectiv că au vocație la moștenirea cu privire la care nu și-au exprimat în mod cert opțiunea succesorală, se impune respingerea excepției reiterate în recurs, ca un motiv de ordine publică.

Întrucât au căzut în pretenții, în temeiul art. 274 din Codul de procedură civilă vechi au fost obligați recurenții să plătească intimațiilor G. D. și G. F. 1500 lei cheltuieli de judecată, reprezentând onorariu de avocat.

Autorul sintezei,
Judecător Petrosina Mădălina Graure

[7] Contestație la executare vizând măsurile asigurătorii dispuse în cadrul procesului penal

Index tematic: *Drept procesual civil*

Legislație relevantă : art. 315 alin.2 Cod procedură penală

Rezumatul problemei de drept:

Prin hotărârea penală nu s-a apreciat de către instanța penală că este necesar a se menține măsurile asigurătorii instituite în ceea ce privește bunurile apelantului din cauza pendinte, ci numai s-a luat act că ele au fost menținute prin actul de trimitere în judecată a altor persoane fizice și juridice.

La pronunțarea în acest sens s-a avut în vedere că potrivit prevederilor art. 315 alin. 2 lit. a Cod proc. pen. soluția de clasare, chiar dispusă prin rechizitoriu cuprinde și dispoziții privind ridicarea sau menținerea măsurilor asigurătorii și care încetează de drept dacă persoana vătămată nu introduce acțiune în fața instanței civile în termen de 30 de zile de la comunicarea soluției, iar în cadrul procesului penal instanța nu face verificări în acest sens, persoana interesată având deschisă calea contestației la executare.

Altfel spus, instanța penală nu a analizat dacă se impune sau nu menținerea măsurilor asigurătorii față de apelantul din prezenta cauză, explicitând în considerente constatarea din dispozitiv, iar argumentațiile instanței penale, lămurind dispoziția sunt de asemenea producătoare de efecte juridice.

În ceea ce privește acțiunea civilă, a fost lăsată nesoluționată iar din aceeași hotărâre se reține că apelantul din litigiul pendinte nu a avut nicio contribuție la producerea prejudiciului, acesta de altfel fiind martor în procesul ce s-a derulat în fața instanțelor de judecată.

Așadar, acesta nu are legătură cu partea acțiunii civile lăsate nesoluționate, așa cum reține în mod eronat tribunalul.

Totodată, pornind tocmai de la dezlegările date de instanța penală cu privire la incidența dispozițiilor art. 315 alin. 2 lit. a Cod proc. pen. și distinct de lăsarea nesoluționată a laturii civile Curtea a observat că, intimele nu au făcut dovada promovării în termen de 30 de zile a unei acțiuni civile în contra apelantului.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești – Secția I Civilă

Decizia nr. 2683 din 23 noiembrie 2017

Prin contestația la executare înregistrată cu nr. .../105/2017, contestatorul T.G.R. a chemat în judecată pe intimele Agenția Națională de Administrare Fiscală, Direcția Regională a Finanțelor P.- Administrația Județeană a Finanțelor Publice P., solicitând instanței ca prin hotărârea ce o va pronunța să se dispună încetarea de drept a măsurii sechestrului asigurator instituit în baza ordonanței nr..../P/02.11/27.03.2012 de către Parchetul de pe lângă Tribunalul P., asupra imobilului proprietatea sa situat în M., str. V.J., nr...., jud. P., având un teren de 493 m.p. și construcții, radierea de către OCPI P. a acestei măsuri.

În motivarea contestației, contestatorul a arătat că se impune încetarea de drept a măsurii sechestrului asigurator instituit asupra imobilului proprietatea sa în baza ordonanței nr. .../P/02.11/27.03.2012 a Parchetului de pe lângă Tribunalul P., situat în M., str. V.J., nr...., jud. P., având un teren de 493 m.p. și construcții, întrucât s-a dispus clasarea cauzei față de persoana sa pentru diferite infracțiuni, aplicarea unei sancțiuni administrative, iar intimele nu au formulat în termen de 30 zile de la comunicarea soluției de clasare o acțiune de drept comun în vederea recuperării unui eventual prejudiciu, motiv pentru care măsura sechestrului asigurator a rămas fără obiect.

La data de 17.03.2017, intimele au formulat o întâmpinare, prin care au invocat excepția lipsei calității lor procesuale pasive în condițiile în care măsura sechestrului asigurator a fost dispusă de către Parchetul de pe lângă Tribunalul P. și nicidecum de către organele fiscale.

La data de 23.03.2017, contestatorul și-a precizat contestația solicitând constatarea încetării de drept a sechestrului asigurator instituit asupra bunurilor imobile proprietatea sa.

În cauză s-a administrat proba cu acte.

După administrarea probatoriilor Tribunalul P. – Secția I Civilă a pronunțat Sentința civilă nr. 1235 din data de 28 martie 2017 prin care a respins atât excepția lipsei calității procesuale pasive a intimatelor invocată de către acestea din urmă, cât și contestația la executare precizată, ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această hotărâre tribunalul a reținut că, în cuprinsul ordonanței nr..../P/2011/01.10.2014 a Parchetului de pe lângă Tribunalul P., extraselor de CF existente la dosar, s-a menționat că s-a dispus, printre altele, clasarea cauzei față de contestator pentru săvârșirea unor infracțiuni, obligarea acestuia la plata unei amenzi de 1000 lei pe care acesta ar fi achitat-o la data de 21.07.2014, menținerea sechestrului asigurator instituit prin Ordonanța din data

de 27.03.2012 asupra imobilului proprietatea contestatorului situat în M., str. V.J., nr.... jud. P., având un teren de 493 m.p. și construcții, sechestrul notat în CF la data de 06.04.2012.

Prin sentința penală nr.180/04.05.2016 a Tribunalului P., s-a dispus, printre altele, obligarea SC V. SRL să plătească în favoarea intimetei Agenția Națională de Administrare Fiscală suma de 1.589.006 lei prejudiciu cauzat la bugetul statului, ocazie cu care s-a constatat că au fost menținute măsurile asigurătorii dispuse prin Ordonanța nr. .../P/2011/27.03.2012 în sarcina contestatorului și a numitei I.M. în temeiul Rechizitoriului nr. .../P/2011 din 16.07.2014.

Dispozițiile art. 952 și urm. c.pr.civ, stipulează că sechestrul asigurator constă în indisponibilizarea unor bunuri mobile, imobile urmăribile ale debitorului, aflate în posesia acestuia sau a unui terț în scopul valorificării lor în momentul în care creditorul unei sume de bani va obține un titlu executoriu, iar în cazul în care debitorul va da în toate cazurile o garanție îndestulătoare sau cererea principală în temeiul căreia a fost încuviințată măsura asiguratorie a fost anulată, respinsă sau perimată ori dacă cel care a făcut-o a renunțat la judecarea ei, debitorul poate solicita ridicarea măsurii de către instanța care a încuviințat-o.

De asemenea, dispozițiile art.712 C.pr.civ. prevăd că orice persoană interesată sau vătămată prin executare poate formula contestație la executare împotriva fie a executării silite, a încheierilor date de executorul judecătoresc, fie împotriva oricărui act de executare, precum și în cazul în care sunt necesare lămuriri cu privire la înțelesul, întinderea sau aplicarea titlului executoriu.

Totodată, dispozițiile art. 598 C.pr.pen. prevăd că se poate formula contestație împotriva executării hotărârii penale în cazul în care s-a pus în executare o hotărâre care nu era definitivă, când executarea este îndreptată împotriva altei persoane decât cea prevăzută în hotărârea de condamnare, când se ivește vreo nelămurire cu privire la hotărârea care se execută sau vreo împiedicare la executare, astfel încât o asemenea contestație este de competența instanței care a pronunțat hotărârea care se execută.

Așadar, tribunalul a constatat că din analiza probelor administrate în cauză rezultă că, în baza Rechizitoriului nr. .../P/2011/30.06.2014, Ordonanței nr. .../P/2011/01.10.2014 ale Parchetului de pe lângă Tribunalul P., s-a dispus clasarea cauzei în ceea ce le privește pe numitele T.E.E., I.M., pentru săvârșirea unor infracțiuni prev. de disp.art.48 c.p. raportat la art.9 alin.1 lit. c din Legea nr.241/2005, cu aplicarea art.35 alin.1 c.p., art.322 c.p., art.35 alin.1 c.p. și aplicarea unor sancțiuni cu caracter administrativ reprezentând amenzi în cuantum de câte 1000 lei, ocazie cu care a fost obligat și contestatorul la plata sumei de 1000 lei cheltuieli judiciare către stat.

Pe de altă parte, potrivit sentinței penale nr.180/04.05.2016 a Tribunalului P., rămasă definitivă în baza deciziei penale nr.1330/11.11.2016 a Curții de Apel Ploiești, în urma respingerii apelurilor declarate de terțe persoane și de Parchetul de pe lângă Tribunalul P., s-a dispus menținerea măsurilor asigurătorii instituite în temeiul Ordonanței nr. .../P/2011/27.03.2012, Rechizitoriului nr. .../P/2011/16.07.2014 asupra imobilelor aparținând contestatorului și numitei I.M., obligarea SC V. SRL să plătească la bugetul statului cu titlu de prejudiciu suma de 1.589.006 lei, fiind lăsată nesoluționată acțiunea civilă în ceea ce privește pretinsul prejudiciu invocat de către Agenția Națională de Administrare Fiscală în urma săvârșirii infracțiunii prev. de disp. art.6 din Legea nr. 241/2005 de către SC V. SRL.

Ca atare, atât timp cât în baza sentinței penale nr. 180/04.05.2016 a Tribunalului P., rămasă definitivă în temeiul deciziei penale nr.1330/11.11.2016 a Curții de Apel P., s-a constatat necesitatea menținerii măsurilor asigurătorii instituite prin Ordonanța nr. .../P/2011/27.03.2012, menținute conform Rechizitoriului nr. .../P/2011/16.07.2014, asupra imobilelor aparținând contestatorului situate în M., str. V.J., nr. ..., jud. P., având un teren de 493 m.p. și construcții, înseamnă că în realitate măsurile asigurătorii au fost instituite în scopul asigurării unei garanții în favoarea intimatelor în ceea ce privește obligarea SC V. SRL la plata sumei la bugetul statului cu titlu de prejudiciu de 1.589.006 lei, fiind lăsată nesoluționată și acțiunea civilă în ceea ce privește

prejudiciul cauzat în urma comiterii unei anumite infracțiuni de către această societate comercială prevăzute de dispozițiile art.6 din Legea nr.241/2005.

De altfel, a învederat prima instanță, la stabilirea raporturilor juridice deduse judecății se ține seama în exclusivitate de conținutul dispozitivului sentinței penale nr. 180/04.05.2016, rămasă definitivă, care a stabilit cu putere de lucru judecat necesitatea menținerii sechestrului asigurator aplicat asupra bunurilor aparținând contestatorului pe parcursul derulării urmăririi penale în scopul recuperării prejudiciului cauzat de către debitoarea SC V. SRL bugetului statului, iar în prezent nu există nicio dovadă la dosar care să ateste că acest prejudiciu ar fi fost recuperat de către intimat și că societatea debitoare ar fi achitat suma datorată la bugetul statului.

De fapt, analizându-se conținutul dispozitivului sentinței penale nr.180/04.05.2016, reiese cu certitudine că s-a dispus lăsarea ca fiind nesoluționată a acțiunii civile în ceea ce privește prejudiciul cauzat la bugetul statului de către societatea debitoare în urma comiterii infracțiunii prevăzute de dispozițiile art.6 din Legea nr.241/2005, ceea ce înseamnă că intimatele în calitate de creditoare pot acționa oricând înăuntrul termenului de prescripție prevăzut de lege împotriva societății debitoare și a tuturor persoanelor care ar fi săvârșit vreă faptă ilicită cauzatoare de prejudiciu, motiv pentru care cu ocazia soluționării laturii penale a cauzei respective s-a constatat necesitatea menținerii sechestrului asigurator instituit asupra imobilelor aparținând contestatorului tocmai în scopul garantării prejudiciului cauzat în dauna statului de către persoanele vinovate de producerea prejudiciului respectiv, urmând ca numai după soluționarea acțiunii civile respective să se stabilească cu certitudine dacă într-adevăr contestatorul are sau nu calitatea de debitor față de intimat, în ce măsură acesta răspunde de prejudiciul cauzat de către societatea debitoare în dauna statului.

Faptul că, în cuprinsul considerentelor sentinței penale nr. 180/04.05.2016, ale deciziei penale nr.1330/11.11.2016 s-a menționat că singura modalitate de ridicare a măsurilor asiguratorii o reprezintă contestația la executare la cererea persoanelor interesate, în urma efectuării unor verificări, inclusiv la cererea contestatorului și că măsurile asiguratorii încetează de drept în cazul în care persoana vătămată nu introduce acțiunea la instanța civilă în termen de 30 zile de la comunicarea soluției, nu înseamnă în mod automat că petentul are dreptul să solicite, prin intermediul prezentei contestații la executare, ridicarea sechestrului asigurator instituit asupra imobilelor proprietatea sa deoarece la stabilirea unui asemenea drept la acțiune se ține seama în exclusivitate de dispozitivul sentinței penale nr.180/04.06.2016, rămasă definitivă, care a intrat în puterea lucrului judecat și care produce efecte juridice privind necesitatea menținerii acestui sechestrului până la clarificarea raporturilor juridice privind stingerea oricăror obligații de plată de către societatea debitoare, inclusiv în urma lăsării nesoluționate a unei acțiuni civile și nicidecum de considerentele sentinței sus menționată care vizează pur și simplu descrierea unei stări de fapt cu privire la menținerea sechestrului asigurator.

Cu privire la apărările contestatorului conform cărora s-a dispus de către organele de cercetare penală în ceea ce îl privește, clasarea cauzei, neexistând nicio împrejurare care să ateste necesitatea menținerii sechestrului asigurator și că până în prezent intimatele nu au formulat o acțiune civilă împotriva sa în termenul de 30 zile de la comunicarea măsurii clasării de către organele de cercetare penală, sechestrul asigurator încetând de drept, tribunalul a apreciat că nu pot fi avute în vedere întrucât măsura clasării dispusă la un moment dat față de contestator care a figurat inițial în calitate de inculpat în dosarul penal nr. .../P/2011 se analizează în strânsă legătură cu măsurile dispuse în baza sentinței penale nr. 180/04.05.2016 a Tribunalului P. și nicidecum în mod singular.

În realitate, numai instanța penală, la momentul soluționării cauzei penale, era singura în măsură să cenzureze modalitatea de menținere a sechestrului asigurator dispus la un moment dat asupra imobilelor aparținând contestatorului și nicidecum instanța civilă prin intermediul prezentei

conestații la executare, contestație în cadrul căreia pot fi invocate împrejurări care vizează strict procedura de executare silită a sentinței penale în ceea ce privește latura civilă a cauzei, actele de executare silită întocmite în baza acestei hotărâri judecătorești și nicidecum împrejurări vizând modalitatea de soluționare în sine a acțiunii civile, a tuturor măsurilor accesorii acesteia din urmă.

Mai mult chiar, dispozițiile art. 598 C.pr.pen reglementează modalitatea de formulare a unei contestații la executare la instanța civilă numai în cazul în care se pun în discuție împrejurări care vizează strict procedura de executare silită a titlului executoriu constând într-o hotărâre judecătorească pronunțată în materie penală numai în ceea ce privește latura civilă a cauzei, derivând din modalitatea de executare a unor obligații cu caracter strict civil, iar în cazul în care partea interesată invocă inexistența unei obligații de plată în sarcina sa în baza unui titlu executoriu emis de o instanță penală cu privire la soluționarea unei laturi civile, aceasta are posibilitatea să formuleze o contestație la executare în baza codului de procedură penală care să vizeze lămurirea titlului executoriu respectiv, înlăturarea măsurilor contradictorii în ceea ce privește modalitatea de soluționare a cauzei respective.

Prin urmare, instanța având în vedere aceste considerente și constatând că nu s-a făcut dovada stingerii obligației instituite în sarcina societății debitoare în raport de care s-a dispus menținerea sechestrului asigurator asupra imobilelor aparținând contestatorului, dispunându-se și lăsarea ca fiind nesoluționată a acțiunii civile formulată de către Agenția Națională de Administrare Fiscală în ceea ce privește un eventual prejudiciu cauzat de către societatea debitoare în urma comiterii unei anumite infracțiuni, a respins contestația la executare, ca neîntemeiată, întrucât nu există nicio împrejurare care să ateste necesitatea ridicării sechestrului judiciar, nefiind îndeplinite condițiile prevăzute de dispozițiile art. 712, art.952 și urm. c.pr.civ.

Totodată, instanța a respins excepția lipsei calității procesuale pasive a intimatelor în condițiile în care acestea au calitatea de reprezentate ale statului în raporturile cu terții, iar măsura sechestrului asigurator instituit asupra imobilelor aparținând contestatorului a fost dispusă în scopul recuperării unor sume de bani datorate fie de către contestator, fie de către societatea debitoare, existând identitate între persoana intimatelor și persoanele obligate în raportul juridic dedus judecății.

Împotriva acestei hotărâri a declarat apel contestatorul T.G.R., criticând-o pentru motive de nelegalitate și netemeinicie.

În motivarea cererii de apel apelantul a arătat că, în fapt, prin acțiunea introdusă a solicitat constatarea încetării de drept a măsurii sechestrului asigurator asupra apartamentului proprietatea sa, cu motivarea, în esență, că instanța a lăsat nesoluționată acțiunea civilă, conform prevederilor art.25 alin. 5 Cod pr. pen. iar de la data pronunțării deciziei în apel, au trecut mai mult de 30 de zile fără ca partea civilă Statul Roman prin reprezentant Direcția Regională a Finanțelor Publice P. și Agenția Națională de Administrare Fiscală să introducă vreo acțiune la instanța civilă.

Conform art. art. 249 C. pr. pen. sechestrul asigurator nu are natura juridică a unei garanții reale, ci a unui act procesual penal general de indisponibilizare a bunului, o forma de siguranță a statului, pentru ca acesta să nu poată face obiectul niciunei înstrăinări până la pronunțarea unei hotărâri penale definitive, de condamnare sau de achitare, după caz.

Prin Rechizitoriul din data de 30.06.2014 s-a dispus clasarea faptei față de care a fost cercetat în cadrul dosarului penal nr. .../P/2011, stabilindu-se în sarcina sa doar o amendă - administrativă în cuantum de 1000 lei și cheltuieli judiciare de 1000 lei, ce au fost achitate integral de către acesta conform recipiselor depuse la dosar.

Prin Sentința din data de 04.05.2016, rămasă definitivă prin decizia nr. 1330 din 11.11.2016 - Dosar penal nr. .../105/2014, referitor la oportunitatea menținerii sechestrului în sarcina apelantului reprezentantul Ministerului Public a solicitat ridicarea sechestrului dispus în sarcina sa, instanța reținând faptul că: "Deși reprezentantul Ministerului Public și inculpații au solicitat

ridicarea masurilor asigurătorii luate fata de martorii din prezenta cauza (care au fost cercetați inițial în calitate de inculpați), instanța constată că măsurile asigurătorii instituite prin Ordonanța nr. .../P/2011 din 27.03.2012 a Parchetului de pe lângă Tribunalul P., în sarcina numiților T.R.G. și I.M. au fost menținute prin Rechizitoriul nr. .../P/2011 din 16.07.2014, în aplicarea dispozițiilor art. 315 alin. 2 lit. a C.p.p.

Potrivit acestui text legal, Ordonanța de clasare cuprinde dispoziții privind ridicarea sau menținerea masurilor asigurătorii, aceste măsuri încetând de drept dacă persoana vătămată nu introduce acțiune în fata instanței civile în termen de 30 de zile de la comunicarea soluției de clasare).

În principal, apelantul a arătat că înțelege să invoce excepția lipsei de interes în menținerea sechestrului asigurător în sarcina sa în scopul recuperării prejudiciului deoarece instanța a stabilit foarte clar recuperarea prejudiciului strict în sarcina persoanelor care au avut calitatea de inculpați în cadrul dosarului penal .../105/2014.

Apelantul a mai invocat și excepția autorității de lucru judecat sub aspectul stabilirii prejudiciului strict în sarcina persoanelor ce au avut calitatea de inculpați în cadrul dosarului penal nr. .../105/2014.

La data de 06.06.2017, intimata Administrația Județeană a Finanțelor Publice P. a depus la dosar întâmpinare prin care a solicitat respingerea apelului ca nefondat .

În motivarea întâmpinării intimata a arătat că, în fapt, Parchetul de pe lângă Tribunalul P. prin Ordonanța nr. .../11/6/2014 din data de 01.10.2014 s-a dispus clasarea cauzei privind pe inculpații T.G.R., T.E. și I.M., precum și menținerea sechestrului asigurător instituit prin ordonanța .../P/2011 din data de 27.03.2012 a procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul P. asupra terenului intravilan categoria curți și construcție, măsură menținută și prin Rechizitoriul nr. .../P/2011 din 16.07.2014 în aplicarea dispozițiilor art.315 alin.2 lit. a CPP, precum și prin sentința penală nr.180 pronunțată la data de 04 mai 2016 de către Tribunalul P.

Pentru considerentele de mai sus, intimata a solicitat respingerea apelului ca nefondat.

Curtea, analizând cererea de apel prin prisma actelor și lucrărilor dosarului, a criticilor formulate și dispozițiilor legale incidente, reține următoarele:

Cu titlu prealabil Curtea observă că, împotriva hotărârii de primă instanță a declarat apel numai contestatorul.

Așa fiind, soluția privitoare la excepția lipsei calității procesual pasive a intimatelor, în sensul respingerii acesteia a intrat în autoritate de lucru judecat.

Pe de altă parte, la termenul de judecată din data de 23 noiembrie 2017 apelantul prin apărător a învederat că excepțiile lipsei de interes, respectiv autorității de lucru judecat menționate în cuprinsul cererii de apel reprezintă în fapt critici aduse hotărârii atacate.

Pornind de la atare precizări prealabile Curtea reține că, litigiul cu care a fost investit inițial Tribunalul P.– Secția I Civilă a avut ca obiect, astfel cum acesta a fost precizat, constatarea pe calea contestației la executare a încetării de drept a măsurii sechestrului asigurător instituit asupra bunurilor proprietatea contestatorului T.G.R., apelant în prezenta fază procesuală, prin Ordonanța nr./P/2011 a Parchetului de pe lângă Tribunalul P.

Procedând la soluționarea cauzei tribunalul a respins demersul judiciar al reclamantului.

Două au fost în esență argumentațiile primei instanțe și anume că, pe de o parte, necesitatea menținerii măsura asigurătorii a fost constatată prin Sentința penală nr. 180/04.05.2016 a Tribunalului P., rămasă definitivă prin Decizia nr. 1330/11.11.2016 a Curții de Apel P., iar pe de altă parte că prin aceeași hotărâre a fost lăsată nesoluționată acțiunea civilă în ceea ce privește prejudiciul cauzat la bugetul statului de către societatea debitoare în urma comiterii infracțiunii prevăzute de dispozițiile art. 6 din Legea nr. 241/2005.

Privitor la primul aspect, așa cum acesta rezultă din chiar dispozitivul sentinței penale și care în opinia tribunalului este singurul care produce efecte, argumentație asupra căreia instanța de control judiciar va reveni, s-a constatat că măsurile asigurătorii instituite prin Ordonanța nr. .../P/2011 din 27.03.2012 a Parchetului de pe lângă Tribunalul P. în sarcina numitului T.G.R. au fost menținute prin Rechizitoriul nr. .../P/2011 din 16.07.2014, în aplicarea dispozițiilor art. 315 alin. 2 lit. a Cod proc. pen.

Așadar, contrar reținerilor tribunalului prin respectiva hotărâre nu s-a apreciat de către instanța penală că este necesar a se menține măsurile asigurătorii instituite în ceea ce privește bunurile apelantului din cauza pendinte, ci numai s-a luat act că ele au fost menținute prin actul de trimitere în judecată a altor persoane fizice și juridice.

La pronunțarea în acest sens s-a avut în vedere că potrivit prevederilor art. 315 alin. 2 lit. a Cod proc. pen. soluția de clasare, chiar dispusă prin rechizitoriu cuprinde și dispoziții privind ridicarea sau menținerea măsurilor asigurătorii și care încetează de drept dacă persoana vătămată nu introduce acțiune în fața instanței civile în termen de 30 de zile de la comunicarea soluției, iar în cadrul procesului penal instanța nu face verificări în acest sens, persoana interesată având deschisă calea contestației la executare.

Altfel spus, instanța penală nu a analizat dacă se impune sau nu menținerea măsurilor asigurătorii față de apelantul din prezenta cauză, explicitând în considerente constatarea din dispozitiv, iar argumentațiile instanței penale, lămurind dispoziția sunt de asemenea producătoare de efecte juridice.

În ceea ce privește acțiunea civilă, a fost lăsată nesoluționată cea privitoare la prejudiciul cauzat prin comiterea infracțiunii prevăzute de art. 6 din Legea nr. 241/2005 de către inculpata SC V. SRL.

Pe de altă parte, din aceeași hotărâre se reține că apelantul din litigiul pendinte nu a avut nicio contribuție la producerea prejudiciului, acesta de altfel fiind martor în procesul ce s-a derulat în fața instanțelor de judecată.

Așadar, acesta nu are legătură cu partea acțiunii civile lăsate nesoluționate, așa cum reține în mod eronat tribunalul.

O atare apreciere a Curții este întărită și de înscrisurile depuse în faza de apel din care rezultă că organul fiscal a formulat acțiune civilă în termen procedural, dar în contradictoriu cu M.C.P. și SC V. SRL.

Totodată, pornind tocmai de la dezlegările date de instanța penală cu privire la incidența dispozițiilor art. 315 alin. 2 lit. a Cod proc. pen. și distinct de lăsarea nesoluționată a laturii civile Curtea a observat că, intimatele nu au făcut dovada promovării în termen de 30 de zile a unei acțiuni civile în contra apelantului.

Astfel, Curtea a apreciat ca fondate toate criticile apelantului.

Așa fiind Curtea, în baza art. 480 alin. 2 Cod pr. civ. a admis apelul și pe cale de consecință Curtea a schimbat în parte sentința apelată, în sensul că a admis contestația la executare și a constatat încetată de drept măsura sechestrului asigurator instituită prin Ordonanța nr. 181/P/2011 din data de 27.03.2012 a Parchetului de pe lângă T. asupra imobilului situat în M. format din teren în suprafață de 493 m.p. și construcții proprietatea apelantului T. G. R. cu menținerea dispozițiilor sentinței cu privire la modalitatea de soluționare a excepției lipsei calității procesual pasive a intimatelor.

*Autorul sintezei,
Judecător Adriana Maria Radu*